MIKKELI

Kaavanro 5110

Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava

Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos

UPM-Kymmene Oyj
Osa Honkataipaleen tilasta 491-530-9-5

KAAVASELOSTUS

Kaavaehdotus 16.10.2024

Maisemaa Hanhijärven Honkalahdelta heinäkuussa 2022.

VIREILLETULOSTA ILMOITETTU	11.6.2024
KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA HYVÄKSYNYT	10.12.2024 §136
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT	16.12.2024 §340
NÄHTÄVILLÄ	15.1.-17.2.2025

Karttaako
DI Jarmo Mäkelä
Mussalontie 428
48310 Kotka
0400 220082
jarmo.makela@karttaako.fi

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO 1
1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 3
1.1 Sijainti ja alue 3
1.2 Kaavan tarkoitus ja tavoitteet 4
2 LÄHTÖKOHDAT 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.11 Alueen ja kohteiden yleiskuvaus 5
2.12 Luonto- ja maisemaselvitykset 9
2.13 Rakennettu ympäristö 11
2.131 Kulttuuriympäristöt 11
2.132 Muinaisjäännökset 12
2.133 Historiallinen kartta-aineisto 12
2.134 Rakennuskanta ja rakennettu ympäristö 12
2.14 Kunnallistekniikka 12
2.15 Maanomistus 12
2.16 Pohjavesi 13
2.2 Suunnittelutilanne 13
2.21 Maakuntakaava ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 13
2.22 Yleiskaava 14
2.23 Asemakaava 15
2.24 Pohjakartta 16
2.25 Rakennusjärjestys 16
3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET 16
3.1 Kaavan vireille tulo 16
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 16
3.21 Osalliset 16
3.22 Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt 17
3.3 Ranta-asemakaavan tavoitteet 17
3.31 Valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet 17
3.32 Maakuntakaavan ja yleiskaavan asettamat tavoitteet 18
3.33 Maanomistajan asettamat tavoitteet 18
3.4 Tutkitut vaihtoehdot 18
3.5 Yleiskaavallinen tarkastelu 18
3.6 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen 19
4 RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS 20
4.1 Mitoituksen perusteet 20
4.11 Alueen mitoituksen perusteet 20
4.2 Kaavan mitoitus 20
4.3 Aluevaraukset 21
4.31 Korttelialueet 21
4.311 Loma-asuntojen korttelialueet RA 21
4.32 Muut alueet 22
4.321 Maa- ja metsätalousalueet M 22
4.322 MY-alueet 22
4.323 Arvokkaat maisema- ja luontokohteet (ma, luo) 23
4.33 Liikennealueet ja kulkuyhteydet 23
4.331 Tiet 23

5 KAAVAN VAIKUTUKSET 23
5.1 Suhde maakuntakaavaan ja yleiskaavaan 23
5.2 Luontoarvot ja maisema 24
5.3 Liikenteelliset vaikutukset 24
5.4 Alueen virkistystarpeiden suuntautuminen 24
5.5 Sosiaaliset vaikutukset 24
5.6 Taloudelliset vaikutukset 25
6 RANTA-ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN JA YHTEYSTIEDOT 25
6.1 Kaavan toteuttaminen 25
6.2 Yhteystiedot 25

Kaavaselostuksen liitteinä ovat:

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 14.3.2024 (päivitetty 16.10.2024)
2. Ristiinan eteläisten lampialueiden luontoselvitys (Enviro 02.11.2013), päivitys ja täydennys (Ympäristökonsultointi Niemeläinen 19.09.2022 ja 4.9.2024)
3. Mitoituksen yhteenveto 6.2.2014
4. Viranomaisneuvottelun muistio 25.3.2022
5. Vastine kaavaluonnoksesta jätettyyn palautteeseen 16.10.2024
6. Ranta-asemakaavan seurantalomake

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Sijainti ja alue

Suunnittelualue muodostuu UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa olevan tilan Honkataipale 491-530-9-5 osa-alueista. Tila sijaitsee Mikkeliin kuuluvan Ristiinan eteläosassa ja siihen kuuluu alueita useiden pienten lampien ja vesistöjen rannoilta. Ranta-asemakaavaan otetaan mukaan ranta-alueet korkeintaan 200 metrin etäisyydeltä rantaviivasta. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 364 hehtaaria, kun koko tilan pinta-ala on lähes 4500 ha.

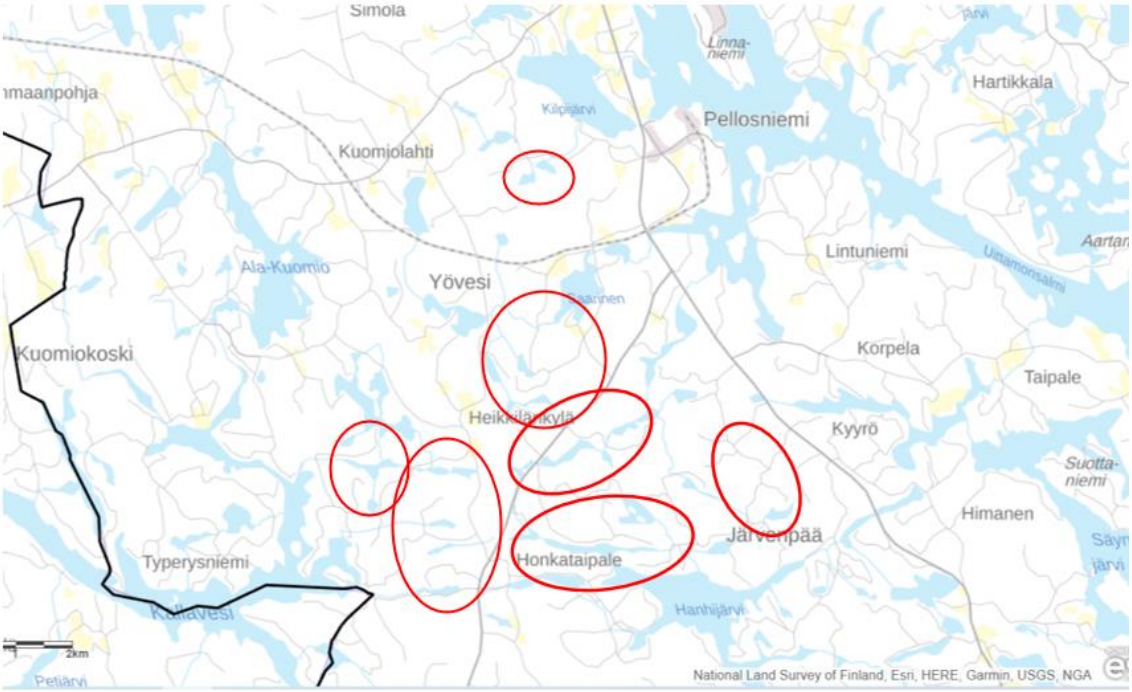

Suunnittelualueen ja vesistöjen suurpiirteinen sijainti punaisella. Taustakartta: Mikkelin karttapalvelu.

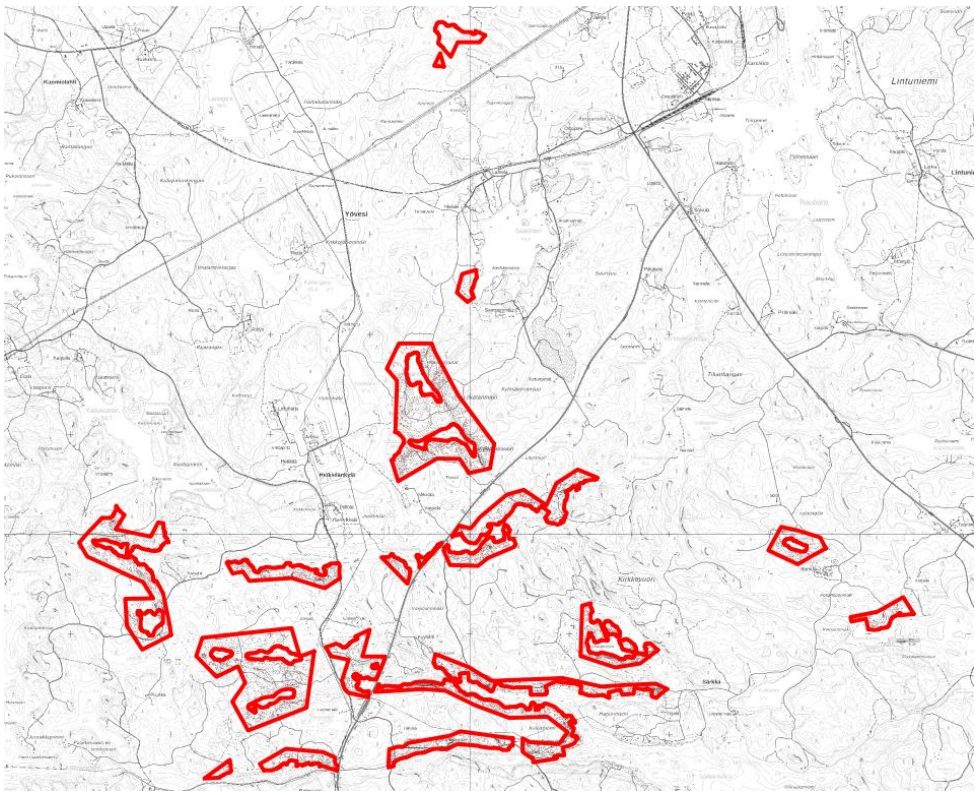

Tilaan 491-530-9-5 Honkataipale kuuluvat osa-alueet, jotka ovat mukana ranta-asemakaavassa.

Varsinaisena suunnittelukohteena on UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa oleva tila 491-530-9-5 nimeltään Honkataipale (kuva yllä). Honkataipaleen alue sijaitsee osittain Hanhijärven rannalla ja lisäksi samaan tilaan kuuluu ranta-alueita useiden Ristiinan eteläosan pienien lampien ja järvien rannoilta.

Suunnittelualueella on todellista rantaviivaa noin 25 kilometriä ja se jakautuu useiden pienten vesistöjen rannoille. Ranta-asemakaavan suunnittelualue tarkentuu vielä mahdollisesti maastokäyntien ja kuulemisten perusteella prosessin aikana. Asemakaavan niin kutsuttu vaikutusalue on jonkin verran edellistä laajempi.

1.2 Kaavan tarkoitus ja tavoitteet

Maanomistaja UPM-Kymmene Oyj:n tavoitteena on laatia Ristiinan eteläosassa sijaitsevalle omistamalleen lampialueelle ranta-asemakaava. Lampialueella sijaitsevat yhtiön omistamat kiinteistöt muodostavat laajan kokonaisuuden, jonka alueelta muodostuu ranta-rakennusoikeutta huomattava määrä, eikä aluetta ole yleiskaavoitettu (ks. liitteenä 3 oleva mitoituksen yhteenveto). Kaupunki ei ole myöskään yleiskaavoittamassa aluetta, joten maanomistaja on MRL 74§:n mukaisesti käyttämässä oikeuttaan ranta-asemakaavan laatimiseen omistamallaan ranta-alueella.

Lampialueen läpi kulkee Etelä-Savon maakuntakaavassa Mäntyharjun kanavan varaus ja MRL 32 §:n mukaan viranomaisten on edistettävä voimassa olevan maakuntakaavan toteuttamista, ja katsottava ettei alueidenkäyttöä koskevilla toimenpiteillä (esimerkiksi yksityiskohtaisemmalla kaavoituksella) vaikeuteta maakuntakaavan toteuttamista. Tästä ja alueen huomattavista luontoarvoista johtuen on todettu, että kaavoituksella on syytä tutkia mahdollisuutta siirtää rakennusoikeudet osittain toisaalle. Siirrot tulisivat tapahtumaan jo olemassa olevien, yhtiön omistamien ranta-asemakaavojen alueelle Hanhijärven Honkataipaleessa (ks. viranomaisneuvottelun muistio liitteenä 4).

Alueelle on laadittu useita eri mitoituslaskelmia ja hyödynnetty esimerkiksi Ruskeajärven yleiskaavan mitoitusperiaatteita viranomaisneuvottelun (25.3.2022) mukaisesti. Päätavoitteena on kokonaisuutena hyvä kaavaratkaisu, jossa lopullinen rakennuspaikkojen määrä syntyy prosessin seurauksena. Kanavavarauksen lähialueellekin pyritään sijoittamaan muutamia rakennuspaikkoja. Tavoitteena on myös se, että kahdesta laajasta lampialueesta jää yhtenäiset kokonaisuudet rakentamiselta vapaaksi.

<u>Mikkelin kaupungin nettisivuilta:</u>

”Keskeinen tavoite rantarakennusoikeuden määrittämisessä on maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Rantarakentamisoikeus on riippuvainen rannan laadusta, muodosta ja ranta-alueen edessä olevasta vapaasta vesistönäkymästä.

Rakentamiseen oikeuttava mitoittava rantaviiva muunnetaan todellisesta rantaviivasta vähentämällä rantaviivan pituudesta kapeiden lahtien ja niemien osuudet sovituin kertoimin. Mitoituksena käytetään suurilla järvillä (Saimaa, Puula) 5 rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri. Pienimmillä järvillä käytetään mitoituslukuna 4 rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri.”

<u>Muita huomioitavia seikkoja:</u>
- luontoselvityksen arvokohteet
- rakentamisesta vapaana pysyvät kaksi laajaa lampialuetta
- maakuntakaavan kanavavarauksen huomiointi kaavassa
- nykyisen kiinteistöjaotuksen huomiointi alue- ja tonttirajauksissa
- pohjakartan tarkistus ja hyväksyttäminen kaupungilla
- tavoitteiden päivittäminen kaavoituksen edetessä

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

2.11 Alueen ja kohteiden yleiskuvaus

Maastotarkastelua muun muassa maiseman ja mahdollisten rakennuspaikkojen osalta on tehty heinäkuussa 2022, huhtikuussa 2023 sekä syyskuussa 2024. Lisäksi jo vuonna 2013 tehtiin alueelle maastokäyntejä, muun muassa nyt rakentamisen ulkopuolelle jääville lampialueille. Alla on lyhyet kuvaukset ja valokuvia kohteista 11-22. Kohteet on numeroitu mahdollisten korttelinumeroiden mukaan, mukaillen nykyisen Honkataipaleen ranta-asemakaavan numerointia (korttelit 1-10).

Kohde 11 sijaitsee suunnittelualueen pohjoisosassa **Saarisen** rannalla. Kohdealueella on kaksi mahdollista rakennuspaikkaa, jotka sijoittuisivat järven lounaisosaan. Alueen metsiä on hakattu melko paljon ja tilan alueella on nuorta taimikkoa (kuva alla).

Taimikkoa hakatun metsän kohdalla (vas.) ja vastarannan maisemaa (oik.) kohteen 11 alueelta Saarisen järven lounaisrannalla.

Kohteiden 12 ja 13 alueilla tehtiin erillinen maastokäynti huhtikuussa 2023. Kyseiset kohteet sijoittuvat maakuntakaavan kanavavarauksen lähistölle. Kohde 12 sijaitsee **Suuri Varpasen** pohjoisrannalla ja sinne on mahdollista sijoittaa kolmekin rakennuspaikkaa. Aluetta vastapäätä Suuri Varpasen etelärannalla on maisemallisesti arvokas jyrkänne/kallioalue.

Rantamaisemaa Suuri Varpasen rannasta (vas.). Sekametsää ja kasvillisuutta mahdollisten rakennuspaikkojen kohdalla (oik.).

Kohde 13 sijaitsee niin ikään maakuntakaavan kanavarauksen lähistölle ja reitin pohjoispuolelle. Kohde sijoittuu **Pienen Matkuslammen** rannalle ja myös tänne voidaan sijoittaa rakennuspaikkoja kaksi-kolme kappaletta. Kohdealueella 13 maasto on melko tasaista ja puusto harvaa sekametsää (kuvat alla). Vastarannalla on maisemallisesti arvokas jyrkänne.

Pienen Matkuslammen pohjoispuolella maasto on tasaisempaa ja puusto harvahkoa sekametsää.

Kohdealue 14 sijoittuu **Saarijärven** luoteisrannalle ja tänne on kaavailtu kahta rakennuspaikkaa. Saarijärven alueella sijaitseva Lehmäniemi todettiin luontoselvityksen päivityksessä 2022 luonnontilaisen oloiseksi niemeksi, jonka luonnonarvoja nostaa niemen paikoin iäkäs puusto, palokannot, maapuut sekä hyvin säilyneet kalliojäkälikkökasvustot. Lehmäniemi muodostaa kahden järven keskellä olevan saaren kanssa maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Lehmäniemi jätetään kaavassa rakentamiselta vapaaksi ja rakennuspaikat sijoittuvat sen pohjoispuolelle, lähelle olemassa olevaa rakennuskantaa.

Kohde 14 Saarijärven luoteisrannalla. Läheinen Lehmäniemi jää rakentamattomaksi.

Kohteet 15 ja 16 sijaitsevat **Sorvalahden** pohjoisrannalla. Sorvalahden erottaa Hanhijärvestä kapea kannas. Alueelle on olemassa ajoyhteys ja kumpaankin kortteliin voidaan sijoittaa yksi rakennuspaikka.

Kohde 16 sijaitsee Sorvalahden rannalla (vas.). Maisemaa Sorvalahdelle päin (oik.).

Kohteet 17, 18 ja 19 sijoittuvat melko kauas toisistaan **Hanhijärven** pohjoisrannalle. Kyseiset kohteet kuuluvat Honkataipaleen ranta-asemakaavan alueeseen ja kohteiden 17 ja 18 alueelle on kaavailtu yhtä rakennuspaikkaa kummallekin.

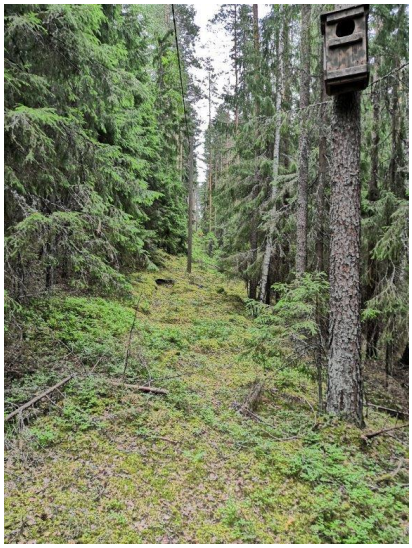

Kohteen 17 kohdalla kulkee polku ja rannan lähellä maasto on tasaista. Puusto on osittain vanhaa ja alueella tehtiin erillinen liito-oravaselvitys vielä keväällä 2024 (ei havaintoja).

Kohteen 18 maastonmuodot ovat hieman haastavammat rinteen kaltevuuden takia. Alueelle on kuitenkin mahdollista sijoittaa yksi rakennuspaikka.

Sen sijaan Hanhijärven kohteeseen 19 on mahdollista sijoittaa kolme rakennuspaikkaa. Rinteessä ennen rantaa on jonkin verran korkeuseroja, mutta ylempänä on tasaista rakentamiseen soveltuvaa aluetta. Sekä kohteen itä- että länsipuolella on Honkataipaleen ranta-asemakaavassa osoitettuja loma-asuntokortteleita, joille on olemassa tieyhteydet. Naapureihin on kuitenkin jätetty väliä, jotta heille ei kohdistuisi haittoja.

Kohteen 19 alueelle mahtuu kolme rakennuspaikkaa ja välit naapureihin jäävät silti riittävän suuriksi.

Kohde 20 on niin ikään Hanhijärvellä, mutta etelämmässä Honkalahden rannalla. Lähistöllä on useita jo rakennettuja lomarakennuspaikkoja Honkataipaleen ranta-asemakaavassa (ks. selostuksen kansikuva). Alue on poistettu rakentamisalueista (luontoarvot).

Kohde 20 (ennen 21) sijaitsee **Alimmaisen Honkalammen** rannalla. Lähistön korkeuserot ovat suuria, mutta mahdollinen rakennuspaikka löytyy alavammalta pohjoisrannalta (kuva alla). Luontoselvityksessä on todettu, että vaikka Alimmaisen Honkalammen rannat eivät vaikuttaneet yhtä potentiaalisilta lummelampikorentoalueilta, tavattiin sielläkin yksi yksilö. Lummelampikorennon esiintyminen lammella ei välttämättä estä rakentamista, mutta rantaan tulevia rakenteita ja rannan käyttöä on syytä harkita korentoja ajatellen.

Alimmaisen Honkalammen rannalla tavattiin yksi lummelampikorento korttelialueen ulkopuolella, mutta rakentaminen on silti mahdollista tietyt reunaehdot huomioiden.

Kohteessa 21 on kaksi rakennuspaikkaa ja se sijaitsee edellä kuvatun osa-alueen 20 tapaan Alimmaisen Honkalammen rannalla. Kohde 21 sijoittuu läntisen altaan pohjoisrannalle ja sen erottaa itäisestä altaasta jyrkähkö mäki. Molempien kohteiden 20 ja 21 vierestä kulkee leveä ajoyhteys jo entuudestaan. Kohteen lähellä metsää on hakattu viime vuosina runsaasti (kuva alla).

Polkua kohteen 21 kohdalla lähellä rantaa, vanha ratapohja (vas.). Lähistöllä on hakattu paljon metsää (oik.).

Viimeisin kohde 22 löytyy **Ylimmäisen Honkalammen** pohjoisrannalta ja siellä on kaksi mahdollista rakennuspaikkaa. Kohteen länsipuolella on rakennettu tontti, jolle kulkee tieyhteys. Kohteen itäpuolella on maisemallisesti arvokas alue ja luontoselvityksessä todetaan, että Ylimmäisen Honkalammen itäpäässä on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisäksi alueella havaittiin uhanalaisia metsätiaisia. Itäpuoli jätetään siksi rakentamisen ulkopuolelle.

Maisemaa kohteen 22 ylärinteestä kohti Ylimmäistä Honkalampea.

Yhteensä koko suunnittelualueelta löytyy siis 21 mahdollista rakennuspaikkaa, jotka poikkeavat jonkin verran toisistaan maaston, korkeuserojen, luonnonolojen ja lajiston osalta. Kohteiden yksilölliset piirteet tullaan huomioimaan kaavamääräyksissä.

Kokonaan rakentamisen ulkopuolelle jää kaksi laajaa yhtenäistä lampialuetta. Rakentamattomiksi jäävät laajat alueet Valkialampi / Valkiainen / Mustonen sekä Suuri Laulaalampi / Pieni Laulaalampi / Mustalampi. Myöskään esimerkiksi pienemmille Haapajärville tai Suuri Matkuslammelle, Sorvalammelle, Akkalammelle, Sammallammelle, Sunterlammelle ja Suuri-Kalstalle ei ole osoitettu rakentamista. Myös luontoselvityksissä suunnittelualueen keskeisimmät luontoarvot sijoittuivat näille alueille. Kaksi laajaa lampialuetta kartoitettiin jo vuoden 2013 luontoselvityksessä (ks. liite 2).

Selvitystä täydennettiin 2022 ja 2024 muun muassa Haapajärvien osalta. Haapajärvillä todettiin uhanalaisia metsätiaisia ja mahdollisia lummelampikorentoja – tämän vuoksi Haapajärvet päätettiin jättää myös rakentamisen ulkopuolelle.

Haapajärvien alue todettiin paikallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi, joka jää siten rakentamisen ulkopuolelle.

2.12 Luonto- ja maisemaselvitykset

- Luontoselvitys ja sen päivitys

Alueelle on laadittu aikoinaan **luontoselvitys** ranta-asemakaavoitusta varten kahdessa osassa (2012 ja 2013, Enviro Markku Nironen). Tätä selvitystä on täydennetty ja päivitetty vuonna 2022 ja 2024 (Ympäristökonsultointi Niemeläinen 04.09.2024). Selvitykset löytyvät kaavan liitteistä 2. Vuonna 2022 toteutetussa luontoselvityksen päivityksessä keskityttiin potentiaalisiin rakennuspaikkoihin, joita oli määritetty yhteensä seitsemän vesistön (Haapajärvet, Saarinen, Saarijärvi, Ylimmäinen Honkalampi, Alimmainen Honkalampi, Hanhijärvi ja Sorvalahti) ranta-alueilla. Kevään ja kesän 2024 aikana kartoitettiin erikseen liito-

oravat sekä täydennettiin luontoselvitystä kattamaan kaikki rakentamisalueet (mukaan lukien kanavan varren paikat).

Ranta-asemakaavassa alueelle jätetään kaksi laajaa lampialuetta kokonaan rakentamiselta vapaaksi (Valkialampi / Valkiainen / Mustonen sekä Suuri Laulaalampi / Pieni Laulaalampi / Mustalampi). Myöskään Haapajärville tai Suuri Matkuslammelle, Sorvalammelle, Akkalammelle, Sammallammelle, Sunterlammelle ja Suuri-Kalstalle ei ole osoitettu rakentamista. Haapajärvet todettiin päivitetyssä selvityksessä paikallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi. Saarijärvellä Lehmäniemi ja saaret jäävät rakentamisen ulkopuolelle.

Poimintoja vuoden 2022 päivitetyn luontoselvityksen suosituksista:

Vaikka Haapajärvien kaikkia rantoja ei käyty läpi vuoden 2022 selvityksessä, on järvien rantojen tasalaatuisten biotooppien myötä syytä olettaa lummelampikorentoja olevan myös muilla kuin nyt tarkemman tarkastelun kohteena olleilla mahdollisilla rakennuspaikoilla, joilla todettiin runsas lummelampikorentojen esiintymä. Haapajärvillä tavattiin myös uhanalaisia ja lintudirektiivin suojaamia lintulajeja pesimäaikaan. Täten Haapajärvet olisi lisättävä paikallisesti arvokkaiden luontokohteiden listalle, eikä sen rannoille suositella rakentamisen osoittamista.

Ylimmäisen Honkalammen itäpäässä on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Vaikka Alimmaisen Honkalammen rannat eivät vaikuttaneet yhtä potentiaalisilta lummelampikorentoalueilta, tavattiin sielläkin yksi yksilö. Lummelampikorennon esiintyminen näillä lammilla ei välttämättä estä rakentamista, mutta rantaan tulevia rakenteita ja rannan käyttöä on syytä harkita korentoja ajatellen

Saarijärven Lehmäniemi on luonnontilaisen oloinen niemi, jonka luonnonarvoja nostaa niemen paikoin iäkäs puusto, palokannot, maapuut sekä hyvin säilyneet kalliojäkälikkökasvustot. Lehmäniemi muodostaa kahden järven keskellä olevan saaren kanssa maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Lehmäniemi esitetään jätettäväksi rakentamiselta vapaaksi. Sen METSO-kohdepotentiaalia on suositeltavaa tarkastella, mahdollisesti yhdessä Saarijärven etelärantojen kanssa.

Hanhijärven luoteisosan länsipuoliskolla on potentiaalinen liito-oravan esiintymisalue.

Hanhijärvi 4: alueen läheisyydessä on korpialue, jossa on erilaisia uhanalaisia korpimetsän alatyyppejä. Korven läpi kulkevan ojan takia alue ei ole kuitenkaan luonnontilainen. Korpialue suositellaan jätettäväksi sellaiselleen, jotta se voisi ajan myötä palautua yhä luonnontilaisemmaksi. Korpialueen eteläpuolella olevan jyrkän rinteen takia mahdollisella rakentamisella ei ole suoranaista vaikutusta korpeen.

Haapajärvillä, Saarijärven Lehmäniemellä, Ylimmäisellä Honkalammella ja Hanhijärvi C -alueella tavattiin pesimäaikaan uhanalaisia metsätiaisia. Näiden suojelua voidaan edistää varmistamalla lahopuujatkumon ja siten lintujen pesäpuiden säilyminen. Erityisesti Hanhijärven Kapialahden luoteisrannalla hömö- ja töyhtötiaiset pesivät rantaviivan tuntuman lahoissa lehtipuissa.

Muilla vuonna 2022 inventoiduilla alueilla ei todettu luontoarvoja, joilla olisi vaikutusta mahdolliseen rakentamiseen.

Poimintoja vuoden 2024 päivitetyn luontoselvityksen uusista suosituksista:

Hanhijärvi F alue on liito-oravan välittömässä läheisyydessä, ja suunnitellun rakennuspaikan kasvillisuus huomioiden liito-oravat käyttänevät myös tätä aluetta. Kohteen edustalla Honkalahden pohjukka on suojainen, sudenkorentojen suosima alue, jolla tavattiin myös lummelampikorentoja. Huomioiden kohteen ympäristössä tavatut lintu- ja luontodirektiivien suojaamat lajit, on suositeltavaa, ettei kohteelle osoiteta rakentamista. Mikäli lahden pohjukassa sijaitsevaa veneenlaskupaikkaa halutaan kehittää, on toimenpiteissä suositeltavaa huomioida lummelampikorennon esiintyminen alueella.

Pieni Matkuslammen suunnitelluilla rakennuspaikoilla esiintyy luontodirektiivin suojaamaa kirjoverkkoperhosta, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kiellettyä.

Mikäli alueelle osoitetaan rakentamista, on kaikessa toiminnassa huomioitava kirjoverkkoperhosen elinolosuhteiden säilyttäminen mm. turvaamalla sen ravintokasvien esiintyminen alueella.

2.13 Rakennettu ympäristö

2.131 Kulttuuriympäristöt

- RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston 22.12.2009 päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen.

Suunnittelualue ei kuulu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

Suunnittelualueeseen ei kohdistu merkittäviä kulttuuriympäristöarvoja.

Honkataipaleen rata oli Ristiinan kunnan rajalla sijainnut noin kuuden kilometrin pituinen, raideleveydeltään 1 000 mm:n kapearaiteinen tukinsiirtorata, joka oli rakennettu Kuolimojärven ja Mäntyharjun Kallaveden väliselle kannakselle tukinsiirtoa varten. Tällä Halla-yhtiön vuonna 1909 valmistuneella rautatiellä oli liikennettä keväästä 1910 vuoteen 1976. Rata piti alun perin rakentaa leveäraiteisena (1 524 mm), mutta kilpaileva Enso-Gutzeit-yhtiö sai kuulla radanrakennusaikeista ja osti parhaimmat leveäraiteiseen siirtokuljetukseen sopivat maat. Halla-yhtiö muutti suunnitelmaansa ja rakensi ratansa hieman kauempaa, mutkaisempaan ja mäkisempään maastoon. Uusi 1 000 mm ratasuunnitelma perustui jäljelle jääneen maaston leveysrajoitteisiin, sekä siihen sopivan kaluston edullisempiin hintoihin. Radan pituudeksi tuli lähes 6 km ja sen lisäksi sivuraiteita n. 2 km.

Rata tarkastettiin monien muiden kapearaideratojen lailla vuonna
1944 sotakorvauksia varten ja hylättiin suoralta kädeltä, koska se oli liian vanha ja lajissaan poikkeava venäläiseen standardiin nähden. Rata purettiin vuonna 1984 ja linjasta tehtiin autotie. Radasta on jäljellä kaksi maakellaria, joidenkin rakennusten perustuksia ja ulkopuoliselle vuokrattu radan henkilökunnan asuintalo. Kauan säilynyt veturitalli purettiin talvella 2006.

Lisäksi Kuolimojärveen johtavassa entisessä rampissa jäljellä osa vanhoista ratapölkyistä tai niiden jäännöksiä, Mäntyharjun Kallaveden puoleisesta vastaavasta kohdasta ne ovat jo hävinneet, siellä on vain rannassa oleva selvä veteen johtava luiska. Tämän puolen vedenalainen tutkimus odottaa aikaansa.

Pääradan vedenalaiset osat eli lastaus- ja purkuraiteiden tukirampit ovat osittain jäljellä. Niiden tutkimisen käynnistivät kesällä 1999 helsinkiläiset urheilusukelluskerhot HYKS urheiluseura ja Postin sukeltajat.

Muista Mäntyharjun uittoreittiin kuuluvista, kapeita kannaksia ylittämään tai koskia ohittamaan tehdyistä vaijerivetoisista radoista on osittain jäljellä ainakin Verlan tehdasmuseon alueella Jaalassa oleva rata, jonka kartoitus kuuluu samaan projektiin. Muiden kokonaisuuteen kuuluneiden ratojen kohtaloa ei vielä tunneta täysin; Orraintaipaleen vaijeriradasta tiedetään sen linjauksen olevan kevytliikenneväylänä ja ainakin Kuolimojärven puoleisen rampin toimivan veneiden laskuramppina, kiskot ja koneistot on purettu kokonaan pois, vedenalaisen osuuden tutkinta odottaa aikaansa. Voikosken ohitusradan kohtalo on toistaiseksi epäselvä; radan oletettu sijainti paikallistettiin alustavasti kesällä 2011 joskin tutkinta jäi pintapuoliseksi.

Lähteenä edellä on käytetty Wikipediaa, joten tietoihin on suhtauduttava varauksella. Vanha henkilökunnan asuintalo ja radan varren muita rakennuksia on purettu tai lohkottu erilleen Honkataipaleen tilasta (ks. radan sijainti jne. seuraavan sivun kartasta).

2.132 Muinaisjäännökset

- Museoviraston muinaisjäännösrekisteri, Kyppi -palveluikkuna.

Muinaisjäännösrekisterissä (Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkuna) on perustiedot Manner-Suomen kiinteistä muinaisjäännöksistä. Rekisterin mukaan suunnittelualueella ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Lähimmät muinaisjäännökset sijoittuvat Ylimmäisen Honkalammen lounaisosaan, jossa on kiinteiden puolustusvarustusten jäänteitä. Sama puolustusvarustusketju jatkuu Honkataipaleessa, Alimmaisen Honkalammen eteläpuolella sekä Hanhijärven Honkalahdella suunnittelualueen eteläpuolella.

2.133 Historiallinen kartta-aineisto

- Vanhatkartat.fi -sivusto

Alue on ollut enimmäkseen rakentamaton vielä ainakin vuoden 1970 peruskartalla. Joitakin yksittäisiä rakennuksia löytyy lähialueelta 70-luvun sekä vuoden 1987 kartoista. Kuten nykyään, suurin osa lampien rannoista on rakentamattomia. Myöskään Kouvolantien eli valtatien 15 sijainti ei ole muuttunut sittemmin.

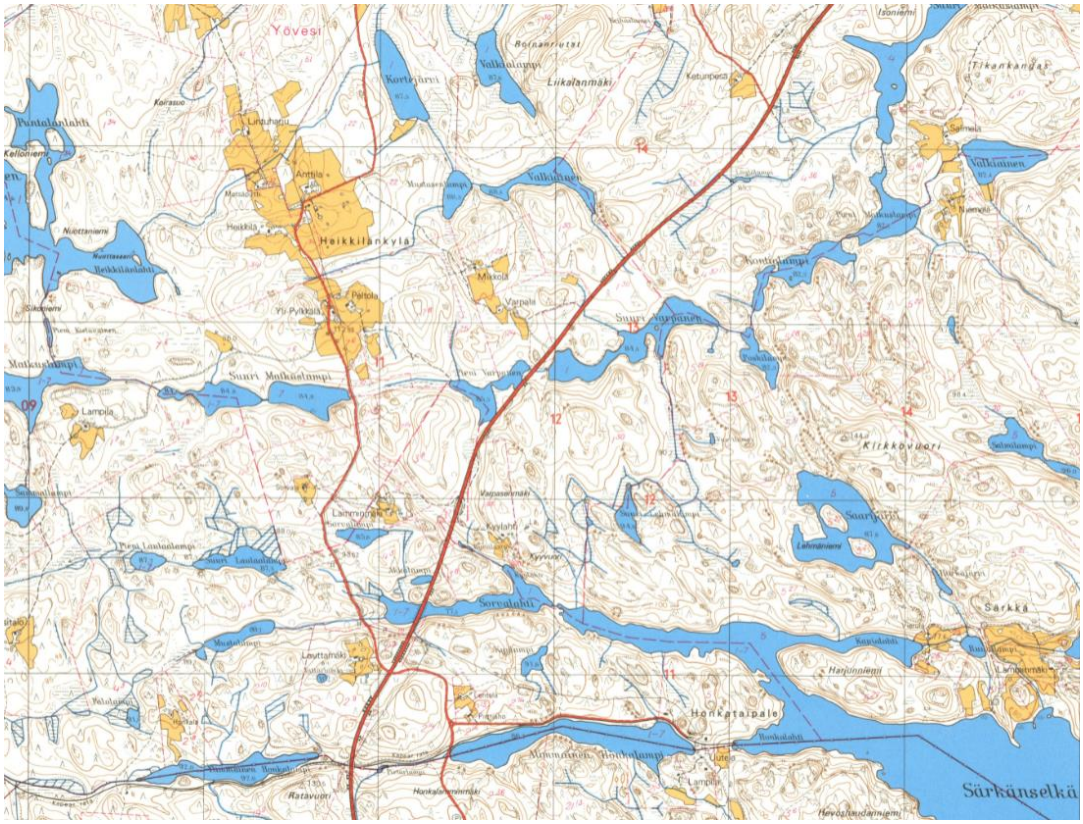

Pienten lampien aluetta vuoden 1970 kartassa. Lähde: www.vanhatkartat.fi.

2.134 Rakennuskanta ja rakennettu ympäristö

Varsinainen suunnittelualue on rakentamaton, mutta joidenkin kaavailtujen rakennuspaikkojen lähistöllä on loma-asuntoja.

2.14 Kunnallistekniikka

Alueella ei ole keskitettyä kunnallistekniikkaa.

2.15 Maanomistus

Suunnittelualueet ovat UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa.

2.16 Pohjavesi

Alue ei ole vedenhankinnalle tärkeää pohjavesialuetta.

2.2 Suunnittelutilanne

2.21 Maakuntakaava ja valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti **valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista** 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat pääasiassa kaavoituksen kautta. Maakuntakaavoituksella on tässä keskeinen rooli. Nyt käsiteltävää kaavahanketta koskevat tavoitteet ovat lähinnä:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joka kattaa usean kunnan alueen. Maakuntakaava esittää alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoittaa maakunnan kehittämiselle tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan laadinnasta vastaa Mikkelissä Etelä-Savon maakuntaliitto.

Maakuntakaava toimii ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavoja ja asemakaavoja sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Alueella on voimassa **Etelä-Savon maakuntakaava.** Etelä-Savon maakuntakaava on hyväksytty alun perin vuonna 2010 ja Ympäristöministeriö vahvisti sen 21.12.2011. 1. vaihemaakuntakaava on vahvistunut vuonna 2016 ja se käsitteli maakunnan tuulivoimakysymyksiä. 2, vaihemaakuntakaava on hyväksytty vuonna 2016 ja siinä on päivitetty vuoden 2010 maakuntakaava kaikkien aluevaraustyyppien osalta.

Etelä-Savossa ovat tekeillä myös 3. ja 4. vaihemaakuntakaavat. 3. vaihemaakuntakaavassa täydennetään Etelä-Savon voimassa olevaa maakuntakaavaa useiden eri maankäyttöteemojen osalta. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.9 - 31.10. 2022. Uusin 4. vaihemaakuntakaava koskee lähinnä tuulivoimaa ja oli nähtävillä 6.11.2023 - 5.1.2024.

Vesiliikenteen osalta nykyisessä maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden velvoittamana vesiliikenteen yhteysmahdollisuudet Saimaan vesistöstä Suomenlahteen turvaava eli ns. Mäntyharjun kanavavaraus.

Etelä-Savon 3. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (Etelä-Savon maakuntaliiton julkaisu 10.8.2022) on todettu, että työssä arvioidaan Saimaan syväväylän meritieyhteyden kehittämistarpeet ml. Mäntyharjun kanavavarauksen tarve.

Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä on kartta seuraavalla sivulla.

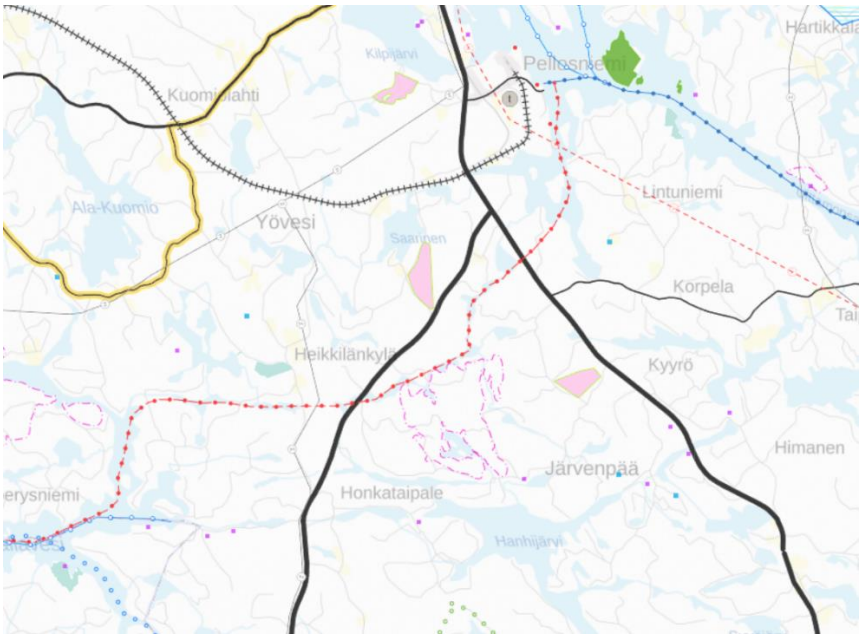

Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä (pienten lampien alue)

Alueella ja sen läheisyydessä ovat voimassa seuraavat maakuntakaavan merkinnät:
lv 9.200 Mäntyharjun kanavavaraus (punainen katkoviiva)
vt 9.150 Kotka-Mikkeli (valtatie)
z 15.377 Ristiina-Suomenniemi (voimajohto)
ge1 15.501 Kirkkovuori (valtakunnallisesti arvokas kallioalue, pinkki katkoviiva)

2.22 Yleiskaava

Lampialueen ranta-asemakaavan varsinaisella suunnittelualueella ei ole voimassa yleiskaavaa. Suunnittelualue jää kuuden eri yleiskaavan väliselle alueelle (ks. kuva alla).

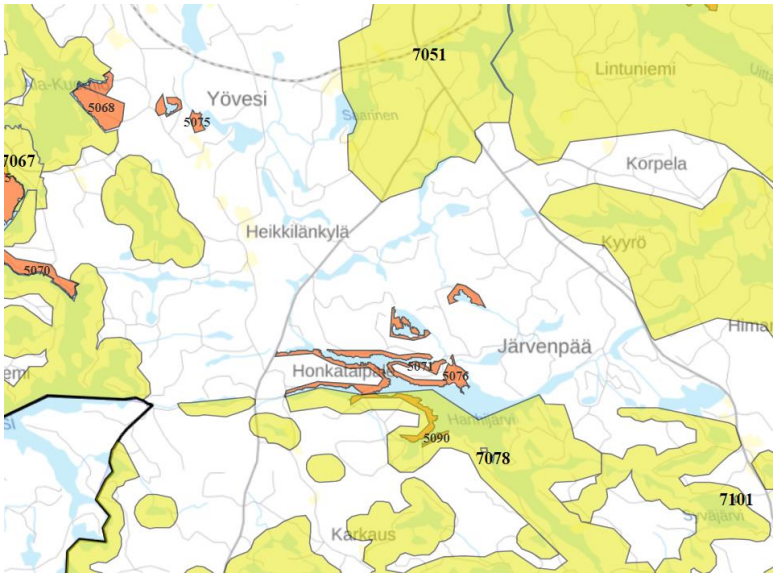

Honkataipaleen ranta-asemakaava-alue (oranssilla keskellä) ja muut suunnittelun kohteena olevat rannat jäävät kuuden eri yleiskaavan (keltaisella merkitty) väliselle yleiskaavoittamattomalle kolmiomaiselle alueelle.

Alueen eteläpuolella ovat voimassa entisen Suomenniemen kunnan Kuolimo-Hanhijärvi-alueen osayleiskaava, joka on hyväksytty 9.6.1998 (vahvistettu 1.9.2000) sekä tuoreempi 18.12.2006 hyväksytty Pienten vesistöjen rantaosayleiskaava. Lännessä on sen sijaan voimassa Ristiinan kunnassa 2.6.2003 hyväksytty Kuomion alueen rantaosayleiskaava. Pohjoispuolella ovat voimassa sekä Pelloksen osayleiskaava (hyväksytty 24.3.2014) että Yöveden ja Louhiveden alueen rantaosayleiskaava (hyväksytty 24.1.2003, voimaan 31.5.2004). Itäpuolella on puolestaan voimassa Ruskiajärvi-Säynätjärvi-Suojavesi ranta-osayleiskaava, joka on hyväksytty 10.3.2008. Honkataipaleen alue jää kaikkien näiden kuuden yleiskaavan väliselle yleiskaavoittamattomalle alueelle.

2.23 Asemakaava

Osassa suunnittelualuetta on voimassa Honkataipaleen ranta-asemakaava vuodelta 1986 (vahvistettu 6.2.1987). Lähialueelle on laadittu vuonna 2004 Särkän ranta-asemakaava, mutta se ei ulotu Honkataipaleen tilan alueelle.

Nykyisessä Honkataipaleen ranta-asemakaavassa **loma-asuntojen korttelialueille (RA)** saa rakentaa yhden loma-asunnon, talousrakennuksen ja saunan. Erillisten rakennusten lukumäärä saa olla enintään kolme ja niiden yhteenlaskettu kerrosala enintään 100 m2. Kaikkien rakennusten tulee sijaita vähintään 15 m päässä rannasta sekä siten, että rakennusten ja rannan väliin jää riittävä suojapuusto. Rakennusten ulkopintojen tulee olla hillityn sävyisiä ja kateaineen huopaa tai muuta himmeäksi käsiteltyä materiaalia. Rakennuspaikkojen lukumäärä ei saa nousta suuremmaksi kuin kaavassa on ohjeellisin merkinnöin osoitettu. Mikäli ohjeellisesta rakennuspaikkajaosta poiketaan, tulee jokaiseen rakennuspaikkaan kuulua rantaviivaa vähintään 40 m. Loma-asuntoalueiden taustalle jää **maa- ja metsätalousaluetta (M).** Alueella saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia vähintään 5 ha:n suuruiselle rakennuspaikalle.

Yleisissä määräyksissä määrätään, ettei alueelle saa rakentaa vesikäymälää, vaan kullakin loma-asunnolla tulee olla kuivakäymälä. Mitään jätevesiä ei saa päästää vesistöön, vaan ne on imeytettävä maahan vähintään 15 m etäisyydellä rantaviivasta tulvarajan yläpuolelle.

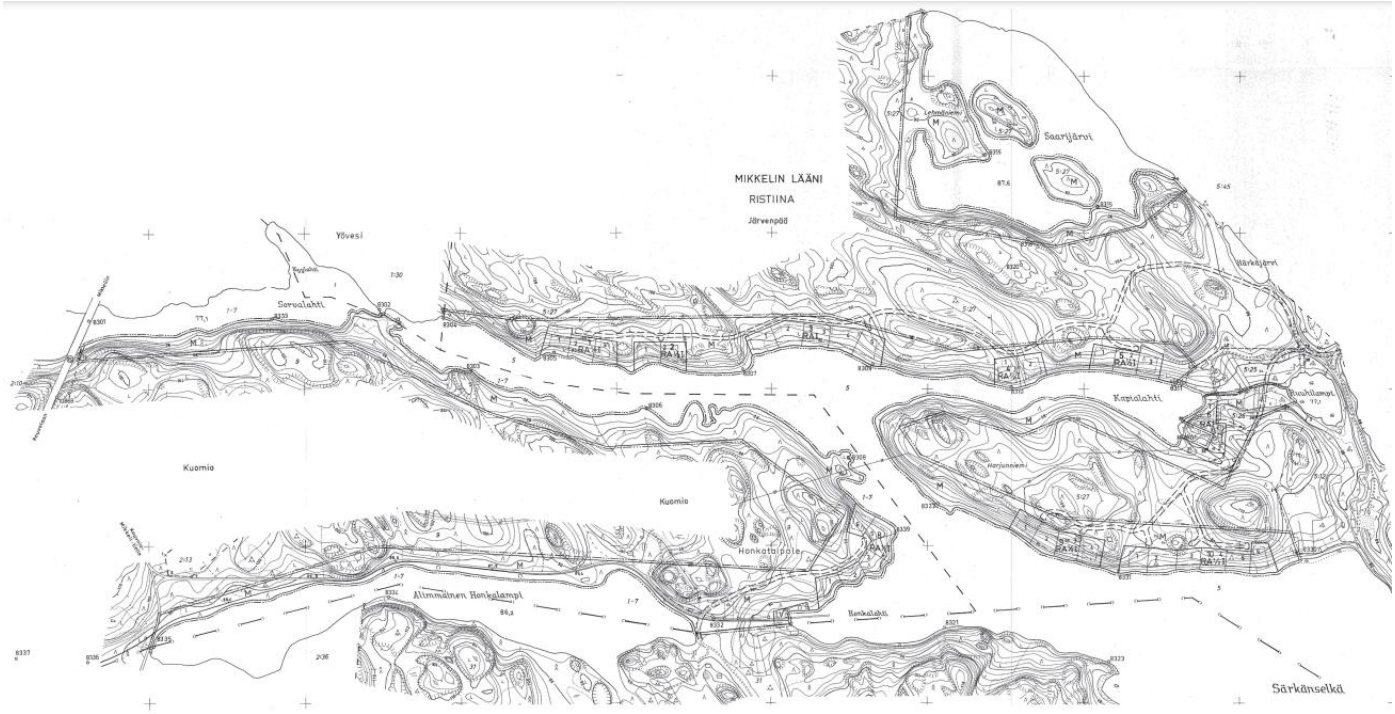

Ote Honkataipaleen ranta-asemakaavasta vuodelta 1986.

Kaikki Honkataipaleen ranta-asemakaavasta löytyvät merkinnät:

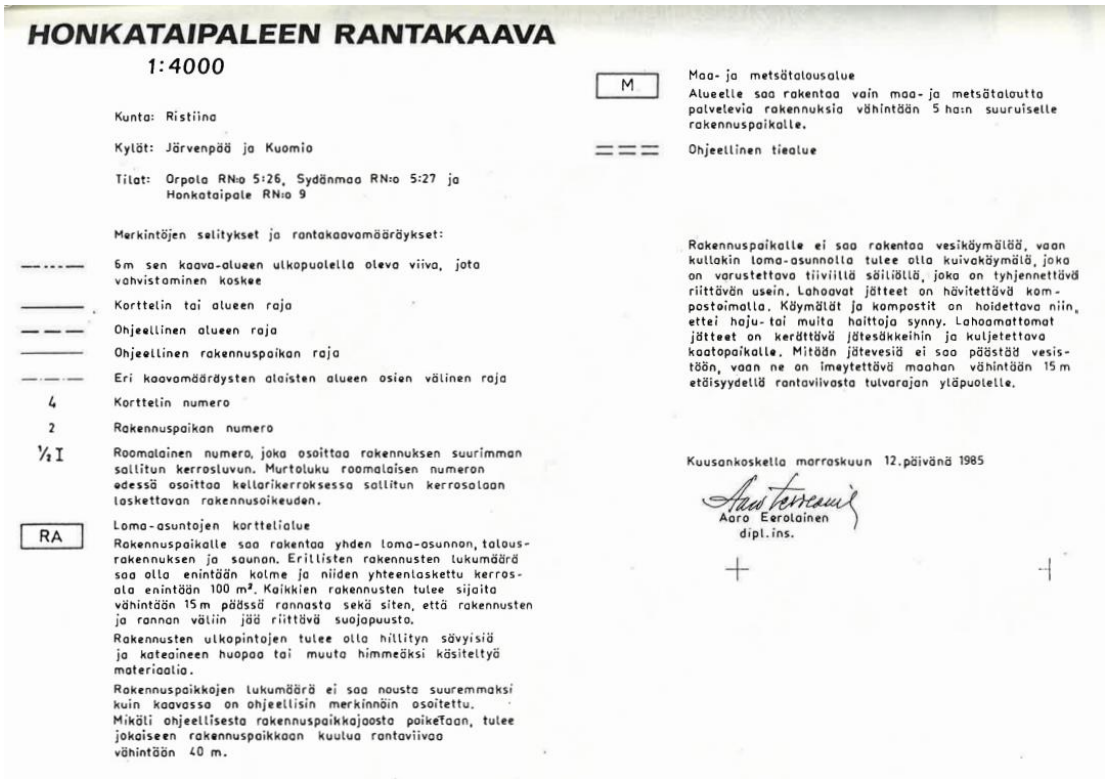

HONKATAIPALEEN RANTAKAAVA

1:4000

Kunta: Ristiina

Kylät: Järvenpää ja Kuomio

Tilat: Orpola RN:o 5:26, Sydänmaa RN:o 5:27 ja Honkataipale RN:o 9

Merkintöjen selitykset ja rantakaavamääräykset:

6m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee

Korttelin tai alueen raja

Ohjeellinen alueen raja

Ohjeellinen rakennuspaikan raja

Eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja

4 Korttelin numero

2 Rakennuspaikan numero

½ I Roomalainen numero, joka osoittaa rakennuksen suurimman sallitun kerrosluvun. Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa kellarikerroksessa sallitun kerrosalaan laskettavan rakennusoikeuden.

RA Loma-asuntojen korttelialue

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden loma-asunnon, talousrakennuksen ja saunan. Erillisten rakennusten lukumäärä saa olla enintään kolme ja niiden yhteenlaskettu kerrosala enintään 100 m². Kaikkien rakennusten tulee sijaita vähintään 15 m päässä rannasta sekä siten, että rakennusten ja rannan väliin jää riittävä suojapuusto.

Rakennusten ulkopintojen tulee olla hillityn sävyisiä ja kateaineen huopaa tai muuta himmeäksi käsiteltyä materiaalia.

Rakennuspaikkojen lukumäärä ei saa nousta suuremmaksi kuin kaavassa on ohjeellisin merkinnöin osoitettu. Mikäli ohjeellisesta rakennuspaikkajaosta poiketaan, tulee jokaiseen rakennuspaikkaan kuulua rantaviivaa vähintään 40 m.

M Maa- ja metsätalousalue

Alueelle saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia vähintään 5 ha:n suuruiselle rakennuspaikalle.

=== Ohjeellinen tiealue

Rakennuspaikalle ei saa rakentaa vesikäymälää, vaan kullakin loma-asunnolla tulee olla kuivakäymälä, joka on varustettava tiiviillä säiliöllä, joka on tyhjennettävä riittävän usein. Lahoavat jätteet on hävitettävä kompostoimalla. Käymälät ja kompostit on hoidettava niin, ettei haju- tai muita haittoja synny. Lahoamattomat jätteet on kerättävä jätesäkkeihin ja kuljetettava kaatopaikalle. Mitään jätevesiä ei saa päästää vesistöön, vaan ne on imeytettävä maahan vähintään 15 m etäisyydellä rantaviivasta tulvarajan yläpuolelle.

Kuusankoskella marraskuun 12.päivänä 1985

Aaro Eerolainen
dipl.ins.

Ote Honkataipaleen ranta-asemakaavan määräyksistä.

2.24 Pohjakartta

Kaavan pohjakarttana käytetään maanmittauslaitoksen maastotietokantaa mittakaavassa 1:5000 laserkeilausaineistolla täydennettynä. Pohjakartan vaatimuksista ja täydentämisestä/ hyväksymisestä keskustellaan vielä prosessin aikana kaupungin kanssa.

2.25 Rakennusjärjestys

Mikkelin kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.7.2017. Rakennusjärjestyksessä on säädetty muun muassa rakennusten sijoittamisesta ja sopeutumisesta ympäristöön. Lomarakennuksen ja omakotitalon etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla 30–50 metriä rakennuksen koosta riippuen sekä sijainnin sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy.

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Kaavan vireille tulo

Kaava on tullut uudestaan vireille 12.6.2024, samanaikaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos asetettiin nähtäville.

3.2 Osallistuminen ja yhteistyö

3.21 Osalliset

Osallisia ovat lähialueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin laadittava kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §). Osallisia ovat tässä hankkeessa muun muassa:

Asukkaat, yritykset ja yhdistykset

- kaava-alueen ja lähialueiden asukkaat, maanomistajat sekä työntekijät
- kylätoimikunnat, yhdistykset yms.
- vesialueiden osakaskunnat

Luottamuselimet ja kaupungin organisaatio

- kaupunkikehityslautakunta
- kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Viranomaiset ja muut yhteistyötahot

- Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Väylävirasto
- Mikkelin seudun ympäristöpalvelut
- Riihisaari - Savonlinnan museo
- Etelä-Savon pelastuslaitos

3.22 Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta 12.6. - 12.8.2024 tiedotettiin kaupungin virallisella ilmoitustaululla julkaistulla kuulutuksella sekä muutoinkin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.

Tarkemmin hankkeen aikataulua sekä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyjä on kuvattu kaavan ohjelmointia varten laaditussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 1).

3.3 Ranta-asemakaavan tavoitteet

3.31 Valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain sekä – asetuksen mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, johon kuuluvat lisäksi maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet täsmentävät maankäyttö- ja rakennuslain yleisiä tavoitteita ja niistä johdettuja kaavojen sisältövaatimuksia valtakunnallisesta näkökulmasta. Ranta-asemakaavassa on huolehdittava valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (MRL 24§).

Valtioneuvosto päätti **valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista** 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Nyt käsiteltävää kaavahanketta koskevat tavoitteet ovat lähinnä:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

3.32 Maakuntakaavan ja yleiskaavan asettamat tavoitteet

Maakuntakaavoissa alueelle osoitetut merkinnät on otettu huomioon kaavaratkaisussa. Maakuntakaavayhdistelmän sisältö ja merkinnät on esitelty kohdassa 2.21.

Koska alueella ei ole voimassa yleiskaavaa, on kaavatyön yhteydessä tehty yleiskaavallinen tarkastelu, jossa on selvitetty asemakaavan sisältövaatimusten toteutumisen lisäksi yleiskaavan sisältövaatimusten toteutumista (kohta 3.5).

3.33 Maanomistajan asettamat tavoitteet

Kaavan laatiminen on käynnistetty alueen maanomistajan UPM-Kymmene Oyj:n aloitteesta. Kaavan tarkoituksena on osoittaa alueelle yleisten mitoitusperusteiden mukainen rakennusoikeus. Tavoitteena on sijoittaa alueelle loma-asumista noin 20 rakennuspaikan verran ja sitä ympäröivää maa- ja metsätalouskäyttöön varattua aluetta. Alue suunnitellaan pääosin loma-asumisen käyttöön lähialueen yleiskaavaratkaisujen sekä asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Alueen tehokkuuden määrittämisessä on otettu huomioon ympäröivät yleiskaavat sekä Mikkelissä voimassa oleva rakennusjärjestys.

Kaavan tarkemmat tavoitteet löytyvät kohdasta 1.2.

3.4 Tutkitut vaihtoehdot

Alueelle laaditut lukuisat luontoselvitykset ja maakuntakaavan kanavavaraus ovat voimakkaasti ohjanneet rakentamiseen varattujen alueiden valintaa.

Vaihtoehtoja rantarakennuspaikkojen sijoittelussa ovat yksityiskohtaisesti ohjanneet muun muassa maastonmuotoon, näkymiin, naapureihin ja rakennettavuuteen vaikuttavat seikat. Kaavoituksen aikana on tehty suunnittelualueelle useita maastokäyntejä, joilla mahdollisia rakennuspaikkoja on kartoitettu (ks. kohta 2.11).

3.5 Yleiskaavallinen tarkastelu

MRL 54 §:n mukaan alueella, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Asemakaava täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset seuraavin perustein:

1. Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
Alue on varattu pääsääntöisesti lomarakentamista ja maa- ja metsätaloutta varten, kuten valtaosa lähiympäristöstäkin. Alue on mitoitettu vallitsevien yleisten mitoitusperiaatteiden mukaisesti.

2. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
Alueella on jo vastaavaa lomarakentamista ja alueelle suuntautuva uusi rakentaminen on pyritty sijoittamaan jo olemassa olevien rakennuspaikkojen ja tieyhteyksien välittömään läheisyyteen niiltä osin, kuin se maasto-olosuhteiden kannalta on ollut mahdollista.

3. Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
Alue on tavanomaista lomarakentamisen ja maa- ja metsätalouden aluetta, jonne palvelurakenteen ulottaminen ei ole tarpeen.

4. Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti kevyenliikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla.
Alue on tavanomaista lomarakentamisen ja maa- ja metsätalouden aluetta, jossa liikenteellinen kehittäminen ei ole tarpeen. Energia-, vesi- ja jätehuolto hoidetaan pääsääntöisesti kiinteistökohtaisesti, kuten muillakin vastaavilla alueilla.

5. Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen ympäristöön.
Ranta-asemakaava sijoittuu sellaiselle alueelle, jossa virkistysmahdollisuuksia jää kaavan sisäiselle ja ulkopuoliselle alueelle runsaasti.

6. Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
Alueella ei käsitellä suoranaisesti elinkeinoelämään liittyviä kysymyksiä. Alueen rakentuminen saattaa edistää paikallisia elinkeinoja (rakennus- ja maansiirtoliikkeet, metsätalous).

7. Ympäristöhaittojen vähentäminen
Alueelta ei ole tiedossa merkittäviä ympäristöhaittoja, lähimmätkin korttelialueet jäävät yli 250 metrin etäisyydelle valtatiestä 15.

8. Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen
Alueelle on laadittu luontoselvitys (päivitetty vuonna 2022 ja 2024), jonka perusteella kyseiset arvot on tunnistettu ja osoitettu tarpeellisin osin myös kaavaratkaisussa. Arvot ovat vaikuttaneet ennen kaikkea uusien rakennuspaikkojen sijoittumiseen ja ne on kaavaratkaisussa pystytty pitämään maankäytön muutosten ulkopuolella. Rakentamisen ulkopuolelle jää mm. kaksi laajaa lampialuetta kokonaisuudessaan.

9. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys
Omaehtoiseen virkistykseen jää riittävästi lähistöltä alueita, jotka ovat käytössä tavanomaisen jokaisenoikeuksien perusteella.

Johtopäätökset

Vaikuttaisi siltä, että ranta-asemakaava ei edellytä alueelle yleiskaavan laatimista. Ranta-asemakaavassa on pystytty ottamaan pääsääntöisesti yleiskaavalliset tavoitteet huomioon tarpeellisilta osin. Alue on mitoitettu yleisten kaupungin alueella voimassa olevien mitoitusperiaatteiden mukaisesti.

Suunnittelualue muodostaa ranta-asemakaavan toteutumisen myötä hyvän elinympäristön eikä se vaaranna tai vaikeuta muiden alueella olevien maanomistajien mahdollisuuksia käyttää omaa maataan tavanomaiseen rantarakentamiseen tai muulla alueelle ominaisella tavalla.

3.6 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 12.6. - 12.8.2024 ja siitä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavaluonnoksesta osalliset saivat esittää mielipiteitä (6 kpl). Viranomaislausuntoihin sekä osallisten mielipiteisiin on annettu vastineet (selostusosan liitteenä 5) ja ne on huomioitu mahdollisuuksien mukaan kaavaehdotuksessa.

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville xxxxx.2024 ja siitä pyydetään myös viranomaislausunnot. Kaavaehdotuksesta osalliset voivat jättää muistutuksen….

4 RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 Mitoituksen perusteet

4.11 Alueen mitoituksen perusteet

Alue suunnitellaan lähialueella jo toteutunut maankäyttö huomioiden loma-asutuksen ja maa- ja metsätalouden käyttöön. Rakennuspaikkojen rakennusoikeudet osoitetaan lähialueella voimassa olevien yleiskaavojen sekä rakennusjärjestyksen asettamaa tavoitetta kohden. Rakennusoikeuden määrään vaikuttavat myös rakennuspaikkakohtaiset ominaispiirteet (mm. rakennuspaikan koko, maasto, rakennettavuus ja luonnonolot).

Alueen mitoituslaskenta perustuu edelleen jo vuonna 2014 laadittuun hyvin yksityiskohtaiseen selvitykseen, ks. yhteenveto liitteenä 3. Yhteenvedossa mainitut Pirttisalon ja Honkalan tilat on vuonna 2021 yhdistetty erittäin kookkaaseen Honkataipaleen tilaan.

Vuosien varrella alueen mitoituksesta on käyty lukuisia keskusteluja kaupungin ja ELY-keskuksen kanssa. Nyt esiteltävän kaavaratkaisun ja mitoituksen taustalla on viranomaisneuvottelu vuodelta 2022 (muistio liitteenä 4), jolloin todettiin mm. seuraavaa:

Luontoarvojen ja maakuntakaavan kanavavarauksen takia rakennusoikeuksia tulee sijoitella myös lähialueelle siirtoina. Alkuperäisestä tavoitteesta poiketen rakennusoikeuksien siirtoa Saimaalle ei enää tutkita.

Käytiin läpi alueen mitoituksen muodostumista, josta on tehty eri vaihtoehtoja. Vaihtoehtojen perusteella mitoituksessa tuloksena saadaan hiukan eriäviä määriä rakennuspaikkoja. Viranomaisneuvottelun yhtenä tavoitteena oli löytää alueen tavoitteellinen / hyväksyttävä mitoitustaso.

Mikkelin alueella mitoitus pienillä vesillä 4 rp/rv-km. Kun tässä kyse pääsääntöisesti lammista, sopiva mitoitus löytynee 3-4 rp/rv-km välistä. Alueella voisi soveltaa Ruskeajärven yleiskaavan mitoitusperiaatteita. Liitteenä olevassa mitoituksen yhteenvedossa tällä mitoitusmallilla rakennuspaikkojen määrä on 23 kpl.

Viranomaisneuvottelussa todettiin, että siirtokerroinkompensointia ei varsinaisesti kertoimen tasolla ole tarpeen käyttää, mutta syytä kuitenkin mahdollisten siirtojen kompensoimiseksi säätää mitoituksen tasoa ”alle maksimin”. Rakennuspaikoista 16 sijoittuu pienille vesistöille, joista mitoitus pääasiassa muodostuukin. Laskennassa jäljelle jääneistä seitsemästä rakennuspaikasta vain viisi on enää kaavaehdotuksessa osoitettu Hanhijärvelle. Näin ollen myös kaupungin jossain vaiheessa esittämä ”siirtokerroin” 0,7 on otettu huomioon mitoituksessa. Tästä syystä rakennuspaikkoja on osoitettu 23 sijaan 21 kpl.

Viranomaisneuvottelussa katsottiin myös, että hyväksyttävä mitoitustaso löytynee laskennallisen mitoituksen 16-23 rakennuspaikkaa välimaastosta. Päätavoitteena kokonaisuutena hyvä kaavaratkaisu, jossa lopullinen rakennuspaikkojen määrä muodostuu prosessin seurauksena (ts. kaavoittaminen ei ole pelkkää matematiikkaa).

4.2 Kaavan mitoitus

Kaava-alueen maapinta-ala on kaavassa muodostettujen tietokantojen perusteella 364 hehtaaria. Suunnittelualueella on yhteensä todellista rantaviivaa noin 25 kilometriä ja se jakautuu useiden pienten vesistöjen rannoille. Omarantaisten rakennuspaikkojen lukumäärä on kaavassa 21 kappaletta. Ei-omarantaisia rakennuspaikkoja ei alueelle osoiteta ollenkaan. Ranta-asemakaavan maapinta-alat jakaantuvat RA-, MY- ja M-alueisiin. Lisäksi on osoitettu maisemakohteita ja arvokkaita luontokohteita osa-alueina. RA-kortteleita osoitetaan kaavaan yhteensä 12 kappaletta (korttelinumerot 11-22) ja ne poikkeavat toisistaan maaston ja tonttikoon- ja lukumäärän perusteella.

Liitteenä olevassa mitoituksen yhteenvedossa osoitetaan, että Ruskiajärven yleiskaavan mitoitusperiaatteilla mitoittavan rantaviivan määrä on alueella 8590 metriä, jota on osittain rantojen heikon rakennettavuuden perusteella pudotettu 7731 metriin.

Mitoittavalla alueella on ns. rasittavia tiloja 4 kpl, joten mitoitusluvuksi jää 21 + 4 = 25 rakennuspaikkaa / 7,73 = 3,2 rakennuspaikkaa / mitoituskm.

Kaavan rakennusoikeus ja rakentamistehokkuus taulukkona:

Kort-teli	Aluevaraus	Pinta-ala m2	Rakennus-oikeus k-m^2	Rakentamis-tehokkuus e=
11	RA, tontti 1	5146	200	0,039
	RA, tontti 2	5179	200	0,039
12	RA, tontti 1	6230	200	0,032
	RA, tontti 2	6319	200	0,031
	RA, tontti 3	5433	200	0,037
13	RA/s, tontti 1	4368	160	0,037
	RA/s, tontti 2	4321	160	0,037
14	RA, tontti 1	5154	200	0,039
	RA, tontti 2	5083	200	0,039
15	RA, tontti 1	5418	200	0,037
16	RA, tontti 1	5502	200	0,036
17	RA, tontti 1	5686	200	0,035
18	RA, tontti 1	4623	160	0,035
19	RA, tontti 1	5318	200	0,038
	RA, tontti 2	4659	160	0,034
	RA, tontti 3	4079	160	0,039
20	RA, tontti 1	3121	160	0,051
21	RA, tontti 1	6921	200	0,029
	RA, tontti 2	6249	200	0,032
22	RA, tontti 1	5415	200	0,037
	RA, tontti 2	4691	160	0,034
	M	2186676	0	0
	MY	1353168	0	0
	YHTEENSÄ	**3648759**	**3920**	**0,0011**

Taulukko osoittaa, että RA-alueiden rakentamistehokkuus jää melko alhaiseksi, joten korttelialueille jää riittävästi vapaa-aluetta. Korttelialueilla on yhteensä 21 tonttia.

Suunnittelualueen kokonaistehokkuus jää hyvin pieneksi (0,0011), sillä siihen kuuluu enimmäkseen maa- ja metsätalousaluetta (M ja MY). Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 365 hehtaaria, mistä noin 354 hehtaaria on maa- ja metsätalousalueita tai alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja.

4.3 Aluevaraukset

4.31 Korttelialueet

4.311 Loma-asuntojen korttelialueet RA

Kaavassa on 12 loma-asuntojen korttelialuetta (RA), joiden tonttikohtainen rakennusoikeus vaihtelee 160 – 200 k-m^2 välillä. Alhaisemman rakennusoikeuden saavat tontit, jotka alittavat kooltaan 5000 m^2.

Kullekin tontille saa rakentaa yhden yksiasuntoisen lomarakennuksen sekä sauna- ja muita talousrakennuksia siten, että talousrakennusten lukumäärä on yhteensä enintään neljä. Lisäksi rakennuspaikalle saa rakentaa kaksi vähäisempää rakennelmaa, kunhan rakennuspaikan sallittu kokonaiskerrosala ei ylity.

Lisäksi kaavassa on annettu yleisiä määräyksiä, mm. rakentamisetäisyyksistä rantaviivaan nähden, rakennusten sopeutumisestä ympäristöön sekä määräyksiä jätevesien ja hulevesien suhteen.

Yleiset määräykset määräävät seuraavaa:

Asuin- tai lomarakennuksen ja vierasmajan etäisyydet rannasta:

Kerrosala:	vähimmäisetäisyys rannasta:
enintään 120 m²	30 m
yli 120 m² - enintään 200 m²	40 m

Yksikerroksinen talousrakennus tai rakennelma:

Kerrosala:	vähimmäisetäisyys rannasta:
enintään 15 m²	10 m
yli 15 m² - enintään 25 m²	20 m
yli 25 m²	30 m

Saunan, jonka kerrosala on enintään 25 m² ja pohjapinta-alaan laskettavat katokset enintään 15 m² sekä parven sisäkorkeus alle 1600 mm, saa rakentaa vähintään 10 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, mikäli rakennus muuten sopeutuu ympäristöön. Saunan, jonka kerrosala on enintään 35 m² ja pohjapinta-alaan laskettavat katokset ja terassit yhteensä enintään 20 m² sekä parven sisäkorkeus alle 1600 mm, saa rakentaa 20 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, mikäli rakennus muuten sopeutuu ympäristöön.

Alueella on noudatettava rakennuksen koon, mittasuhteiden, materiaalin ja värityksen suhteen yhtenäistä rakentamistapaa samalla tontilla. Rinteeseen rakennettaessa tulee välttää isoja pengerryksiä, leikkauksia ja korkeita sokkeleita.

Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää sekä rantaviivan ja rakennusalan välinen vyöhyke on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Rakennuksen alapohjan kosteudesta tai vedestä vaurioituvan alimman osan on oltava vähintään keskimäärin kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvakorkeuden (HW/100) tasolla. Tämän lisäksi on huomioitava aaltoiluvara.

Hulevesien käsittelyssä ja kunnallistekniikan suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelulliseen näkökulmaan. Hulevesistä ja viemärivesien johtamisesta on esitettävä tarkemmat suunnitelmat alueen jatkosuunnittelun ja rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Hulevesien käsittely tulee tapahtua kiinteistökohtaisesti.

Jätevesien käsittelyssä ja johtamisessa tulee noudattaa ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja voimassa olevia kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä sekä terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymiä ohjeita. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen. Jätevedet tulee käsitellä sellaisella tekniikalla, ettei jätevesistä missään olosuhteissa aiheudu haittaa tai vaaraa pohjavesistölle tai järvien veden laadulle.

4.32 Muut alueet

4.321 Maa- ja metsätalousalueet M

Alue on tavanomaista maa- ja metsätalousaluetta, jolle ei ole osoitettu erillistä määräystä. Maa- ja metsätalousalueelle on osoitettu osa-aluemerkintöinä maisemallisesti merkittävät alueet (ma) sekä arvokkaat luontokohteet (luo) ja (lii). Loma-asuntoalueiden taustalle jää paljon rakentamiselta vapaata maa- ja metsätalousaluetta.

4.322 Maa- ja metsätalousalueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja MY

Maa- ja metsätalousalueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja, on osoitettu omalla merkinnällään. Alueella luontoselvityksessä todetut luonnonarvot on pyrittävä säilyttämään

alueen metsänhoidossa. Rakentamisen ulkopuolelle jäävät kaksi laajaa lampialuetta, jotka osoitetaan merkinnällä MY (Valkialampi / Valkiainen / Mustonen sekä Suuri Laulaalampi / Pieni Laulaalampi / Mustalampi). Myös idässä sijaitseva pienempi Sunterlampi on osoitettu MY-merkinnällä, samoin Saarijärvellä Lehmäniemen ympäristö saarineen.

4.323 Arvokkaat maisema- ja luontokohteet (ma, luo, lii)

Luontoselvityksissä ja maastokäynneillä todetut arvokkaat maisema- ja luontokohteet on osoitettu erillisinä osa-alueinaan. Maisemallisesti arvokas alue tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoisilla alueilla luontoselvityksessä todettuja luonnonarvoja ei saa heikentää alueella toimenpiteitä tehtäessä (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti).

Lii-alueella Honkalahdella on todettu luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueen puustoa tulee säilyttää ja hoitaa niin, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ja niitä suojaava puusto säilyy. Myös liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää.

4.33 Liikennealueet ja kulkuyhteydet

4.331 Tiet

Alueella olevat tieyhteydet on osoitettu ohjeellisina tieyhteyksinä. Kokonaan uusia tieyhteyksiä tarvitaan hyvin vähän, sillä useimmille rakennuspaikoille tai niiden naapuriin kulkee jo tie. Honkalahden venevalkama on osoitettu kaavaehdotuksessa (lv).

5 KAAVAN VAIKUTUKSET

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

”*Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”*

Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava-alueen suunnittelun eri vaiheissa pyritään selvittämään asemakaavan muutoksen tulevia vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä sekä mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimista.

5.1 Suhde maakuntakaavaan ja yleiskaavaan

Maakuntakaavan huomioon otto

Maakuntakaavan sisältö on esitetty kohdassa 2.21. Maakuntakaavan suunnittelualuetta koskevat merkinnät ja määräykset on otettu huomioon. Kanavavarauksen lähistölle on osoitettu viisi rakennuspaikkaa, jotka teoriassa on mahdollista jäädä alueelle, vaikka kanava joskus alueelle rakennettaisiinkin. Tämä riippuu tarkemmista linjaussuunnitelmista.

Kaavaluonnoksen määräyksen mukaan kyseessä on ohjeellinen laivaväylä, maakuntakaavan mukainen varaus, jolla osoitetaan kauppamerenkulun tai muun hyötyliikenteen käyttöön tarkoitettu ohjeellinen uusi kanavavaraus. Merkintä noudattaa vuoden 2000 alustavan yleissuunnitelman vaihtoehtoisia linjauksia.

Yleiskaavan huomioon otto

Alueella ei ole yleiskaavaa, mutta yleiskaavallinen tarkastelu on tehty (ks. tarkastelu kaavaselostuksen kohdassa 3.5.). Lähialueella on voimassa kuusi eri osayleiskaavaa, joita on käytetty avuksi esimerkiksi mitoituksen ja rakennusoikeuksien määrittämisessä.

5.2 Luontoarvot ja maisema

Suunnittelualueella on tehty useita luontoselvityksiä, joita on täydennetty kaavoituksen edetessä. Alueella todetut maisemalliset arvot ja luontoarvot on huomioitu kaavassa omilla merkinnöillään (ma, luo ja lii). Maisemalliset arvot ovat ohjanneet rakentamista maisemakohteiden (ma) ulkopuolelle. Luontoselvityksissä todetut arvokkaat luontokohteet ja uhanalaiset lajit (direktiivilaji lummelampikorento sekä useat lintulajit) on huomioitu kaavassa luo-merkinnöillä. Liito-oravakohteelle on oma merkintänsä (lii). Näille alueille ei osoiteta rakentamista.

Ranta-asemakaavassa alueelle jätetään myös kaksi laajaa lampialuetta kokonaan rakentamiselta vapaaksi MY-alueeksi (Valkialampi / Valkiainen / Mustonen sekä Suuri Laulaalampi / Pieni Laulaalampi / Mustalampi). Lisäksi idässä sijaitseva pienempi Sunterlampi on osoitettu MY-merkinnällä, sekä Saarijärvellä Lehmäniemi saarineen. Sorvalammelle, Akkalammelle tai Sammallammelle ei ole osoitettu rakentamista. Haapajärvet todettiin päivitetyssä selvityksessä paikallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi ja jää myöskin rakentamisen ulkopuolelle. Rakennuspaikat on pyritty sijoittelemaan jo olemassa olevan yhdyskuntarakenteen (tieyhteydet, loma-asuminen alueella) yhteyteen, jolloin vapaata rantaviivaa ja koskematonta luontoa jää mahdollisimman paljon. Pienen Matkuslammen tonttien luontoarvot on otettu huomioon merkinnällä /s. Eli korttelin 13 rakennuspaikoilla esiintyy luontodirektiivin suojaamaa kirjoverkkoperhosta, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kiellettyä. Kaikessa toiminnassa on huomioitava kirjoverkkoperhosen elinolosuhteiden säilyttäminen mm. turvaamalla sen ravintokasvien esiintyminen alueella (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti). Kyseisistä tonteista vain alle 4 prosenttia on osoitettu rakentamiselle, joten edellä mainittu vaatimus on helposti toteutettavissa.

Osa rakennusoikeudesta on pieniltä lammilta siirretty Honkataipaleen nykyisen ranta-asemakaavan alueelle (Saarijärvelle 2 kpl, Alimmaiselle Honkalammelle 3 kpl ja Hanhijärvelle 5 kpl). Viranomaisneuvottelussa todettiin, että hyväksyttävät maankäytölliset perusteet siirroille ovat olemassa: Luontoarvot ja kanavavaraus.

5.3 Liikenteelliset vaikutukset

Kaavaratkaisu nojautuu pääosin jo olemassa olevaan tieverkkoon. Uusia tieyhteyksiä ei ole juuri tarpeen rakentaa, uusien rakennuspaikkojen tieliittymiä lukuun ottamatta. Pienten lampien alueilla liikenne tulee todennäköisesti lisääntymään jonkin verran. Alueella on kuitenkin jo nykyisin loma-asumista, joka aiheuttaa liikennettä rannoille.

5.4 Alueen virkistystarpeiden suuntautuminen

Kaavan taustamaa ja välialueet on osoitettu metsätalousalueena, joka soveltuu omaehtoiseen virkistäytymiseen jatkossakin. Vesistöllä tapahtuva virkistäytyminen on perinteisesti suuntautunut muualle, kuin asutuksen tai loma-asutuksen välittömään läheisyyteen. Sellaiseen tarkoitukseen suuntautuvat alueet tulevat nykyisen kaavaratkaisun myötä luonnollisesti jonkin verran supistumaan, mutta toisaalta rakentaminen on pyritty mahdollisuuksien mukaan sijoittamaan ryhmiin, jolloin on mahdollistunut pidemmät vapaan rannan jaksot. Vapaan rannan merkittäviä jaksoja jää myös useiden rakentamatta jätettävien lampien alueille (ks. kohta 5.2). Näillä rakentamisesta vapailla lampialueilla sijaitsevat myös useimmat maisemallista merkitystä omaavat luontoselvityksessäkin esillä olleet kohteet.

5.5 Sosiaaliset vaikutukset

Kaava-alueen rakennuspaikat ovat nykyisin rakentamattomia, mutta lähialueella on jo entuudestaan rakentamista, etenkin Honkataipaleen ranta-asemakaavan alueella Hanhijärvellä. Alueen rakennuspaikkojen lukumäärä osoitetaan kaavaratkaisulla samalle tasolle,

kuin mitä se todennäköisesti olisi ollut esimerkiksi alueen yleiskaavassa. Rakennuspaikkakohtainen rakennusoikeus on alueella osoitettu maltillisena, perustuen lähiseudun yleiskaavoihin, ranta-asemakaavaan sekä kaupungin rakennusjärjestykseen. Rakennuspaikkojen osoittaminen saattaa aiheuttaa muutoksia lähistöllä esimerkiksi lisääntyvän rakennuskannan tai liikenteen myötä. Sosiaaliset vaikutukset ja mahdolliset häiriöt naapureille jäävät silti hyvin pieniksi kaavan myötä, sillä naapureihin on pyritty jättämään riittävä välimatka. Rakennuspaikkojen osalta pyritään jatkossa myös ottamaan huomioon naapuruston mielipiteet ja näkemykset uusien rakennuspaikkojen sijoittelusta.

5.6 Taloudelliset vaikutukset

Kaava ei aiheuta kaupungille taloudellisia velvoitteita. Rakennuspaikkakohtaiset muutokset ja niiden kustannukset jäävät maanomistajan vastuulle.

6 RANTA-ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN JA YHTEYSTIEDOT

6.1 Kaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttamisesta ja toteuttamisen aikataulusta vastaa maanomistaja itse oman aikataulunsa ja tarpeidensa mukaan.

Kaupunki seuraa kaavan toteuttamista osaltaan rakennusvalvonnan lupaharkinnan kautta.

6.2 Yhteystiedot

Kaavan laatija:
Karttaako Oy / DI Jarmo Mäkelä
Mussalontie 428
48310 Kotka
p. 0400 220082, sähköposti: jarmo.makela@karttaako.fi

Mikkelin kaupungin yhteyshenkilö:
Kaavoitusinsinööri Minna Frosti
Maaherrankatu 9-11, 3.krs
PL 33
50101 MIKKELI
p. 040 129 4250, sähköposti: etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

Kotkassa 16.10.2024

Jarmo Mäkelä
DI, YKS 125

MIKKELI

Kaavanro 5110

Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava

Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos

UPM-Kymmene Oyj
Osa Honkataipaleen tilasta 491-530-9-5

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 14.3.2024 (päivitetty 16.10.2024)

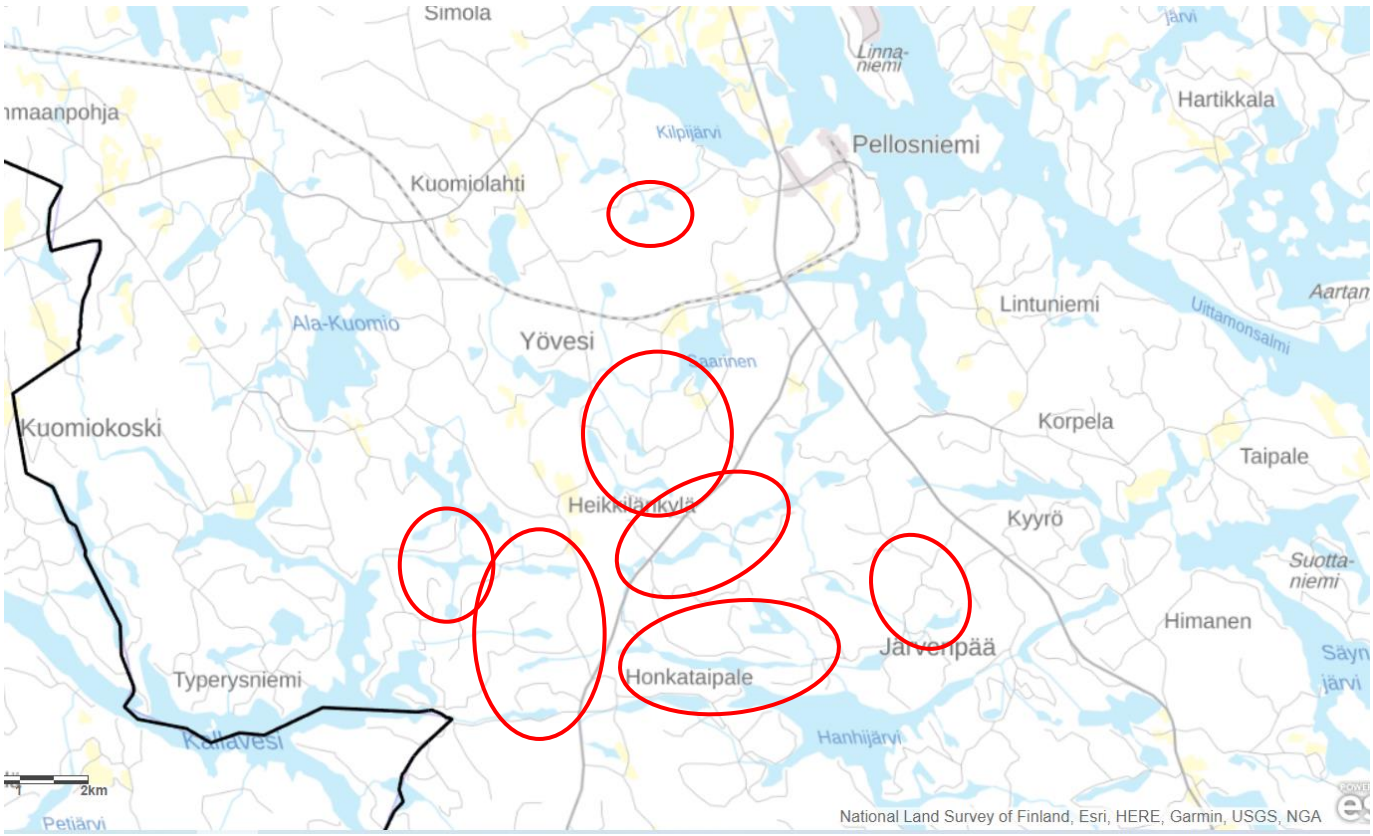

Yleissilmäyskartta suunnittelualueen seudullisesta sijainnista Mikkelin kaupungin Ristiinan eteläosassa. Lähde: Mikkelin karttapalvelu.

Karttaako

DI Jarmo Mäkelä
Mussalontie 428
48310 Kotka
0400 220082
jarmo.makela@karttaako.fi

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN ANTAMAT LÄHTÖKOHDAT MRL 62§ ja 63§ SEKÄ MRA 30§

A) Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

B) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

C) Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on saatavissa Mikkelin kaupunkisuunnittelusta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi antaa palautetta suoraan kaavan laatijalle: Karttaako Oy:n Jarmo Mäkelälle (0400) 220 082 tai kaupungin kaavoitusinsinöörille (yhteystiedot kohta 6). Tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään koko suunnitteluprosessin ajan aina tarpeen mukaan. Kaupungin yleinen prosessikaavio kaavoituksessa osallistumiseen:

RISTIINAN ETELÄOSAN LAMPIALUEEN RANTA-ASEMAKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laaditaan kaavoituksen alkaessa osana kaavatyön ohjelmointia. Siinä esitellään suunnitelma osallistumisen ja muun vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä vaikutusten arvioinnista (MRL 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tarkoitettu lähialueen asukkaita, työntekijöitä, järjestöjä, kaupungin ja valtion viranomaisia sekä muita osallisia varten.

1. TAUSTAA JA ALUSTAVAT TAVOITTEET

Suunnittelualue muodostuu UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa olevan tilan Honkataipale 491-530-9-5 osa-alueista. Tila sijaitsee nykyisiin Mikkeliin kuuluvan Ristiinan eteläosassa ja siihen kuuluu alueita useiden pienten lampien ja vesistöjen rannoilta. Ranta-asemakaavaan otetaan mukaan ranta-alueet korkeintaan 200 metrin etäisyydeltä rantaviivasta. Suunnittelualueen pinta-ala on yhteensä noin 370 hehtaaria.

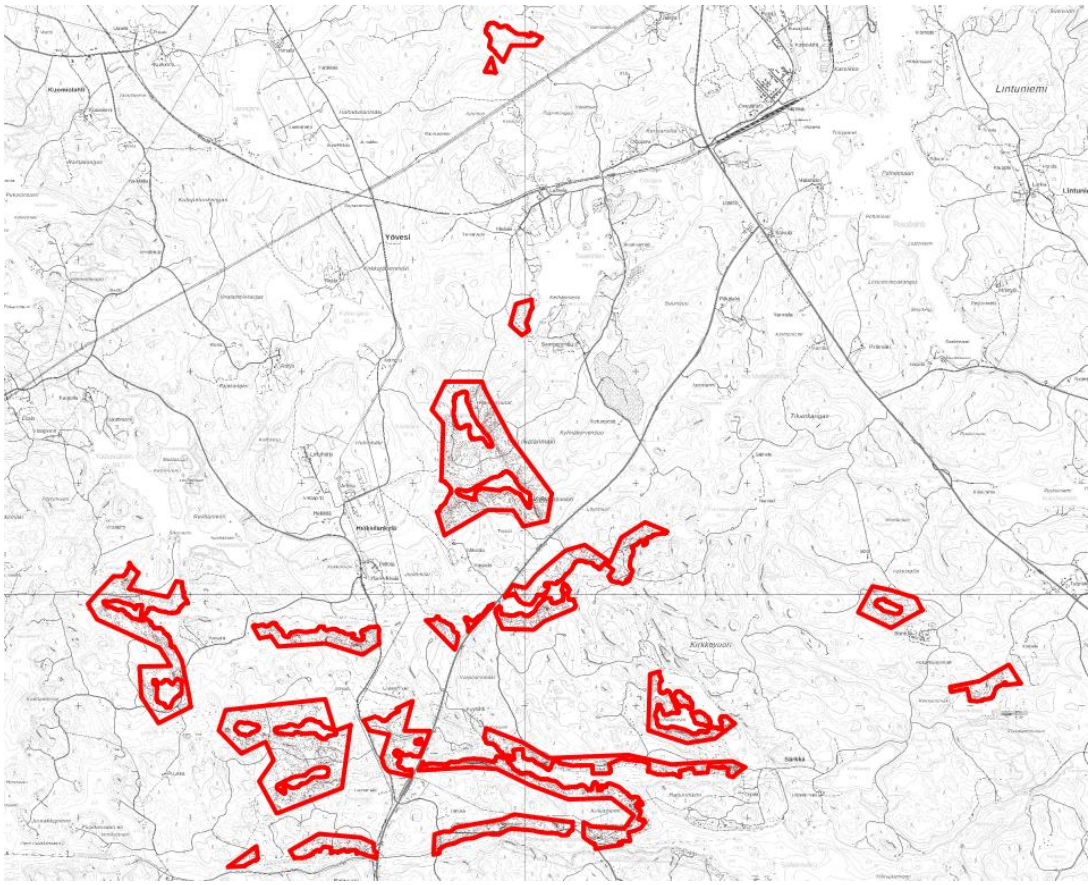

Tilaan 491-530-9-5 Honkataipale kuuluvat osat, jotka ovat mukana ranta-asemakaavassa.

UPM-Kymmene Oyj:n tavoitteena on laatia Ristiinan eteläosassa sijaitsevalle omistamalleen lampialueelle ranta-asemakaava. Lampialueella sijaitsevat yhtiön omistamat kiinteistöt muodostavat laajan kokonaisuuden, jonka alueelta muodostuu rantarakennusoikeutta huomattava määrä, eikä aluetta ole yleiskaavoitettu. Lampialueen

läpi kulkee kuitenkin Etelä-Savon maakuntakaavassa Mäntyharjun kanavan varaus ja MRL 32 §:n mukaan viranomaisten on edistettävä voimassa olevan maakuntakaavan toteuttamista, ja katsottava ettei alueidenkäyttöä koskevilla toimenpiteillä (esimerkiksi yksityiskohtaisemmalla kaavoituksella) vaikeuteta maakuntakaavan toteuttamista. Tästä ja alueen huomattavista luontoarvoista johtuen on todettu, että kaavoituksella on syytä tutkia mahdollisuutta siirtää rakennusoikeudet osittain toisaalle. Siirrot tulisivat tapahtumaan jo olemassa olevien, yhtiön omistamien ranta-asemakaavojen alueille Hanhijärven Honkataipaleessa.

Alueelle on laadittu useita eri mitoituslaskelmia ja hyödynnetty esimerkiksi Ruskeajärven yleiskaavan mitoitusperiaatteita viranomaisneuvottelun (25.3.2022) mukaisesti. Päätavoitteena on kokonaisuutena hyvä kaavaratkaisu, jossa lopullinen rakennuspaikkojen määrä syntyy prosessin seurauksena. Kanavavarauksen lähialueellekin pyritään sijoittamaan muutamia rakennuspaikkoja. Tavoitteena on myös se, että kahdesta laajasta lampialueesta jää yhtenäiset kokonaisuudet rakentamiselta vapaiksi.

Mikkelin kaupungin nettisivuilta:

”Keskeinen tavoite rantarakennusoikeuden määrittämisessä on maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Rantarakentamisoikeus on riippuvainen rannan laadusta, muodosta ja ranta-alueen edessä olevasta vapaasta vesistönäkymästä.

Rakentamiseen oikeuttava mitoittava rantaviiva muunnetaan todellisesta rantaviivasta vähentämällä rantaviivan pituudesta kapeiden lahtien ja niemien osuudet sovituin kertoimin. Mitoituksena käytetään suurilla järvillä (Saimaa, Puula) 5 rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri. Pienimmillä järvillä käytetään mitoituslukuna 4 rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri.”

Muita huomioitavia seikkoja:
- luontoselvityksen arvokohteet
- rakentamisesta vapaana pysyvät kaksi laajaa lampialuetta
- maakuntakaavan kanavavarauksen huomiointi kaavassa
- nykyisen kiinteistöjaotuksen huomiointi alue- ja tonttirajauksissa
- pohjakartan tarkistus ja hyväksyttäminen kaupungilla
- tavoitteiden päivittäminen kaavoituksen edetessä

2. SUUNNITTELUN KOHDEALUE JA NYKYINEN TILANNE

Varsinaisena suunnittelukohteena on UPM-Kymmene Oyj:n omistuksessa olevan tilan Honkataipale 491-530-9-5 osa-alueet. Honkataipaleen tila sijaitsee osittain Hanhijärven rannalla ja lisäksi samaan tilaan kuuluu ranta-alueita useiden Ristiinan eteläosan pienien lampien rannoilta.

Pinta-alaa on suunnittelualueella yhteensä noin 370 hehtaaria ja todellista rantaviivaa noin 25 kilometriä. Ranta-asemakaavan suunnittelualue tarkentuu vielä mahdollisesti maastokäyntien ja kuulemisten perusteella prosessin aikana. Asemakaavan niin kutsuttu vaikutusalue on jonkin verran edellistä laajempi.

3. ALUEEN VOIMASSA OLEVAT SUUNNITELMAT

Valtioneuvosto päätti **valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista** 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat pääasiassa kaavoituksen kautta. Maakuntakaavoituksella on tässä keskeinen rooli. Nyt käsiteltävää kaavahanketta koskevat tavoitteet ovat lähinnä:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Maakuntakaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joka kattaa usean kunnan alueen. Maakuntakaava esittää alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoittaa maakunnan kehittämiselle tarpeellisia alueita. Maakuntakaavan laadinnasta vastaa Mikkelissä Etelä-Savon maakuntaliitto.

Maakuntakaava toimii ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavoja ja asemakaavoja sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Alueella on voimassa **Etelä-Savon maakuntakaava.** Etelä-Savon maakuntakaava on hyväksytty alun perin vuonna 2010 ja Ympäristöministeriö vahvisti sen 21.12.2011. 1.

vaihemaakuntakaava on vahvistunut vuonna 2016 ja se käsitteli maakunnan tuulivoimakysymyksiä. 2, vaihemaakuntakaava on hyväksytty vuonna 2016 ja siinä on päivitetty vuoden 2010 maakuntakaava kaikkien aluevaraustyyppien osalta.

Etelä-Savossa ovat tekeillä myös 3. ja 4. vaihemaakuntakaavat. 3. vaihemaakuntakaavassa täydennetään Etelä-Savon voimassa olevaa maakuntakaavaa useiden eri maankäyttöteemojen osalta. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.9 - 31.10.2022. Uusin 4. vaihemaakuntakaava koskee lähinnä tuulivoimaa ja oli nähtävillä 6.11.2023 - 5.1.2024.

Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä on kartta alla.

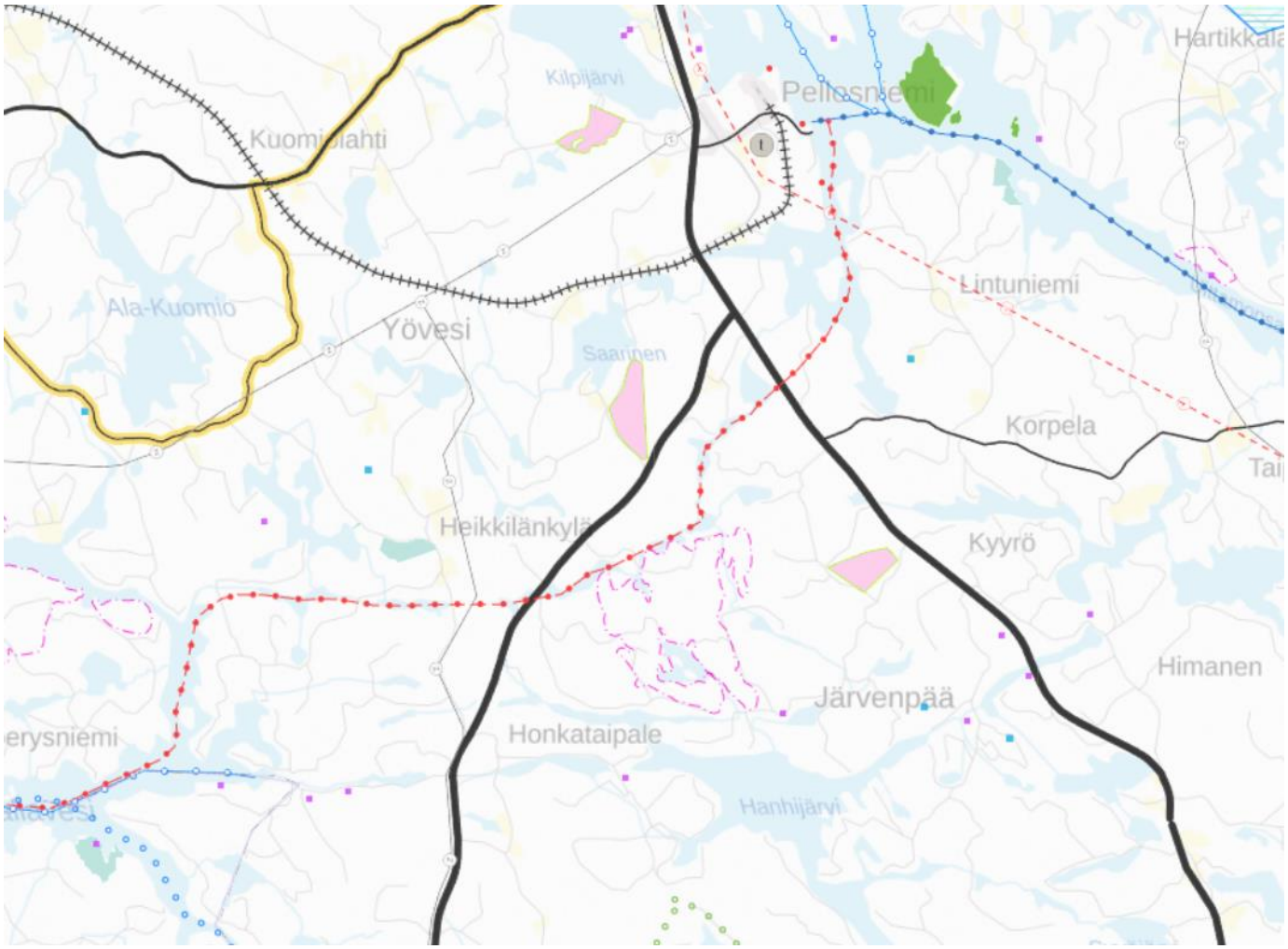

Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä (pienten lampien alue)

<u>Alueella ja sen läheisyydessä ovat voimassa seuraavat maakuntakaavan merkinnät:</u>

lv 9.200 Mäntyharjun kanava (punainen katkoviiva)

vt 9.150 Kotka-Mikkeli (valtatie)

z 15.377 Ristiina-Suomenniemi (voimajohto)

ge1 15.501 Kirkkovuori (valtakunnallisesti arvokas kallioalue, pinkki katkoviiva)

Ranta-asemakaavan varsinaisella suunnittelualueella ei ole voimassa **yleiskaavaa.** Suunnittelualue jää kuuden eri yleiskaavan väliselle alueelle (ks. kuva alla).

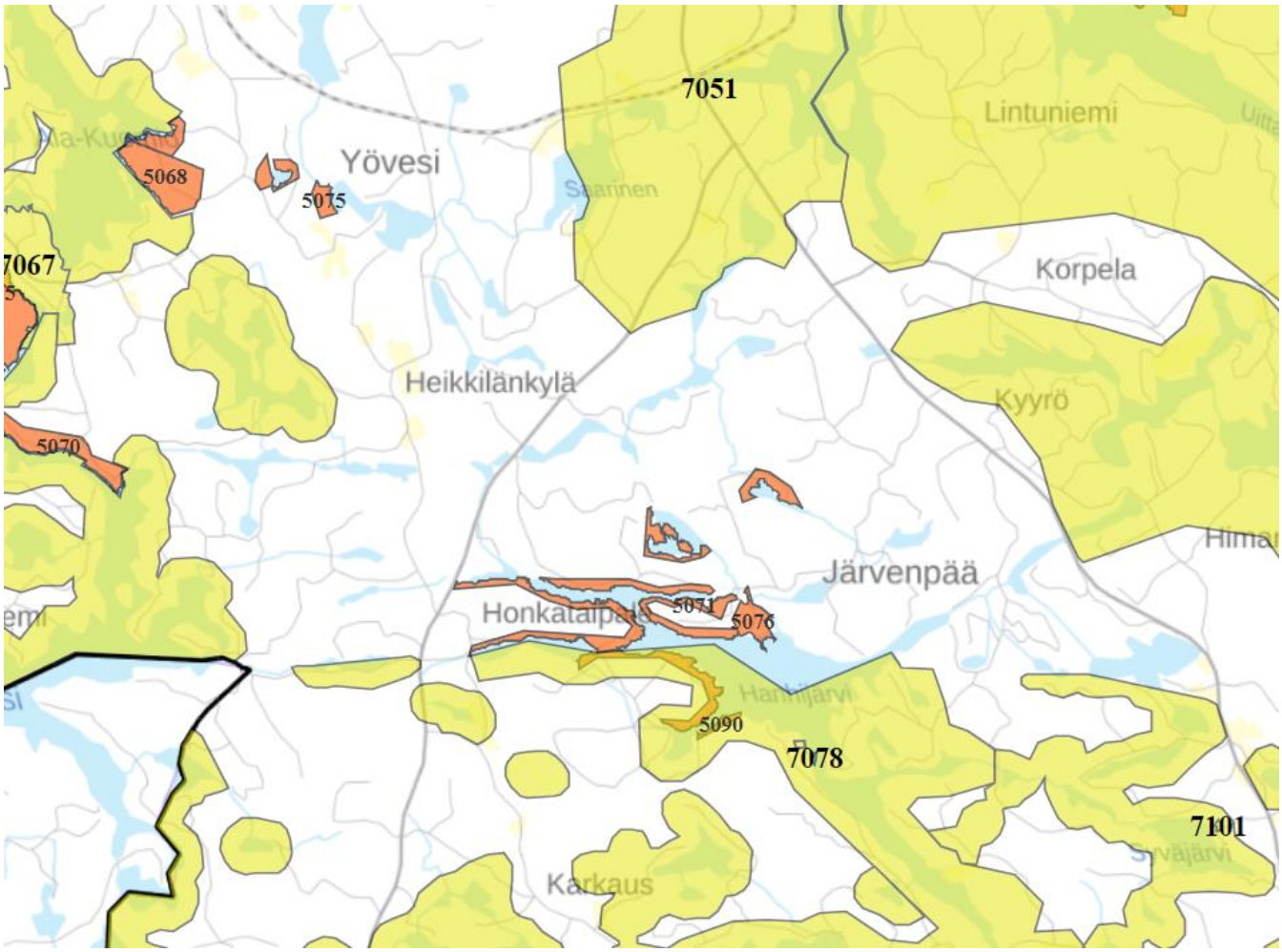

Honkataipaleen ranta-asemakaava-alue (oranssilla keskellä) ja muut suunnittelun kohteena olevat rannat jäävät kuuden eri yleiskaavan (keltaisella merkitty) väliselle yleiskaavoittamattomalle kolmiomaiselle alueelle.

Alueen eteläpuolella ovat voimassa Kuolimo-Hanhijärvi-alueen osayleiskaava, joka on hyväksytty 9.6.1998 sekä tuoreempi 18.12.2006 hyväksytty Pienten vesistöjen rantaosayleiskaava. Lännessä on sen sijaan voimassa 2.6.2003 hyväksytty Kuomion alueen rantaosayleiskaava. Pohjoispuolella ovat voimassa sekä Pelloksen osayleiskaava (hyväksytty 24.3.2014) että Yöveden ja Louhiveden alueen rantaosayleiskaava (hyväksytty 24.1.2003). Itäpuolella on puolestaan voimassa Ruskiajärvi-Säynätjärvi-Suojavesi rantaosayleiskaava, joka on hyväksytty 10.3.2008. Honkataipaleen alue jää kaikkien näiden kuuden yleiskaavan väliselle yleiskaavoittamattomalle alueelle.

Osassa suunnittelualuetta on voimassa Honkataipaleen ranta-asemakaava vuodelta 1986 (valtuuston hyväksyntä 1.2.1986). Lähialueelle on laadittu vuonna 2004 Särkän ranta-asemakaava, mutta se ei ulotu Honkataipaleen tilan alueelle.

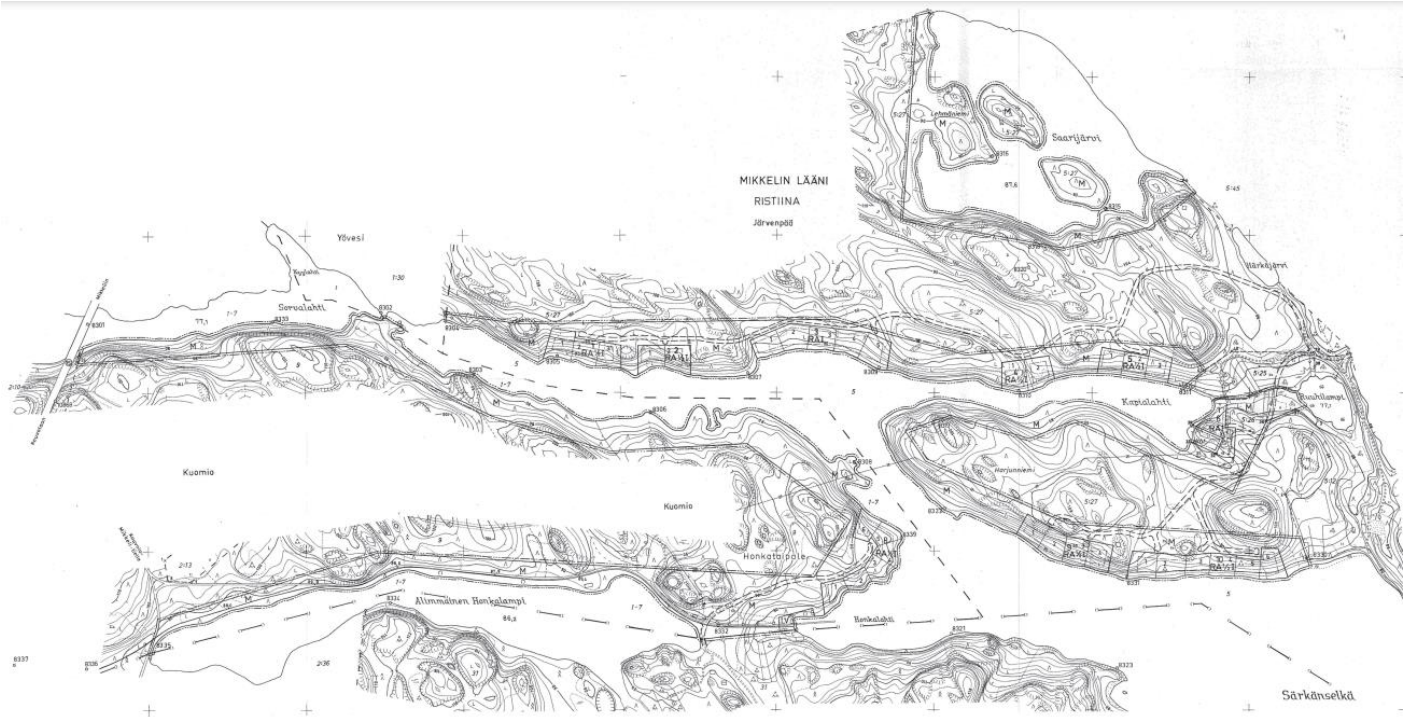

Ote Honkataipaleen ranta-asemakaavasta vuodelta 1986.

Nykyisessä kaavassa **loma-asuntojen korttelialueille (RA)** saa rakentaa yhden loma-asunnon, talousrakennuksen ja saunan. Erillisten rakennusten lukumäärä saa olla enintään kolme ja niiden yhteenlaskettu kerrosala enintään 100 m^2. Kaikkien rakennusten tulee sijaita vähintään 15 m päässä rannasta sekä siten, että rakennusten ja rannan väliin jää riittävä suojapuusto. Rakennusten ulkopintojen tulee olla hillityn sävyisiä ja kateaineen huopaa tai muuta himmeäksi käsiteltyä materiaalia. Rakennuspaikkojen lukumäärä ei saa nousta suuremmaksi kuin kaavassa on ohjeellisin merkinnöin osoitettu. Mikäli ohjeellisesta rakennuspaikkajaosta poiketaan, tulee jokaiseen rakennuspaikkaan kuulua rantaviivaa vähintään 40 m.

Loma-asuntoalueiden taustalle jää **maa- ja metsätalousaluetta (M).** Alueella saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia vähintään 5 ha:n suuruiselle rakennuspaikalle.

Yleisissä määräyksissä määrätään, ettei alueelle saa rakentaa vesikäymälää, vaan kullakin loma-asunnolla tulee olla kuivakäymälä. Mitään jätevesiä ei saa päästää vesistöön, vaan ne on imeytettävä maahan vähintään 15 m etäisyydellä rantaviivasta tulvarajan yläpuolelle.

Seuraavalla sivulla kaikki Honkataipaleen ranta-asemakaavasta löytyvät merkinnät:

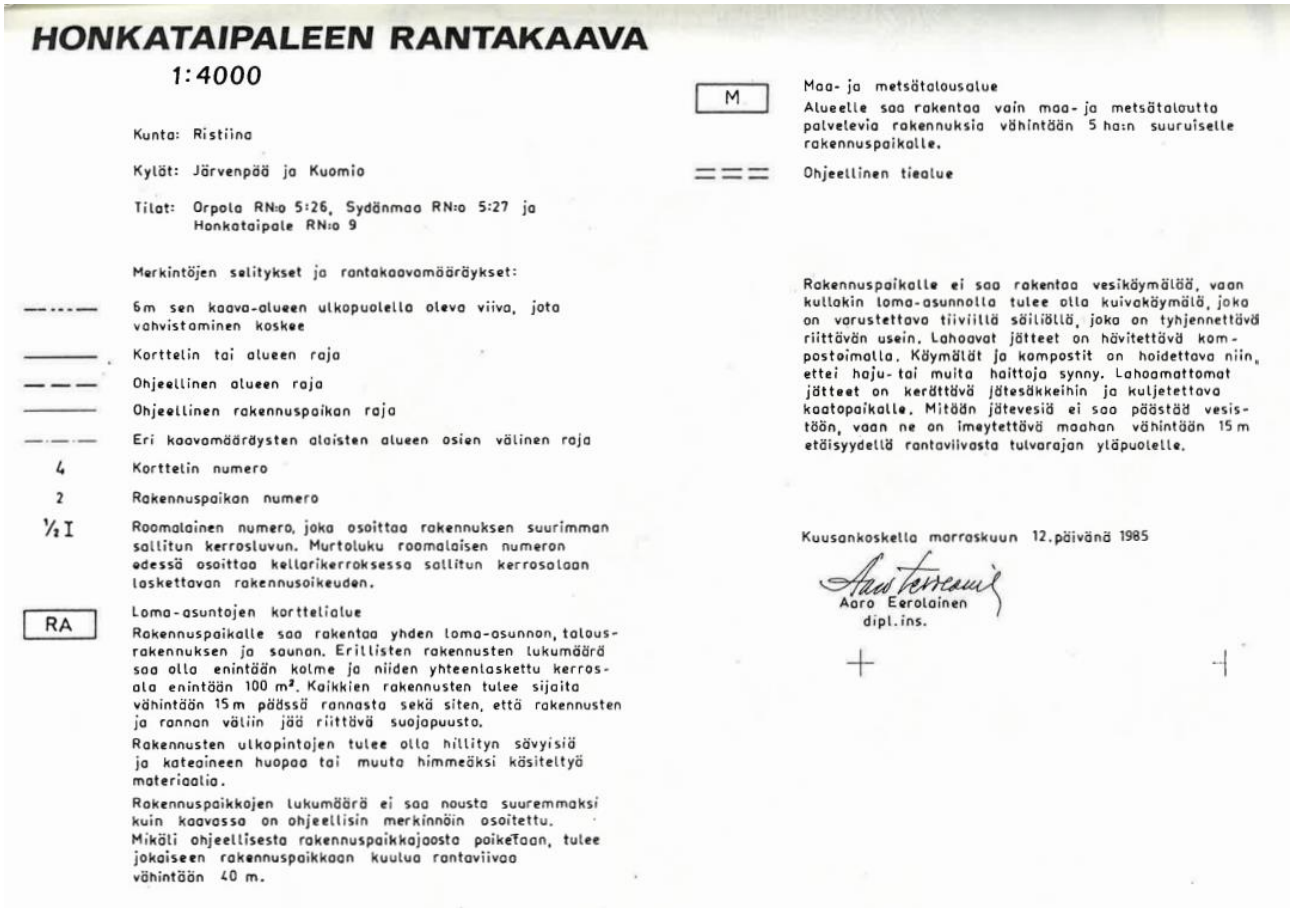

HONKATAIPALEEN RANTAKAAVA

1:4000

Kunta: Ristiina

Kylät: Järvenpää ja Kuomio

Tilat: Orpola RN:o 5:26, Sydänmaa RN:o 5:27 ja Honkataipale RN:o 9

Merkintöjen selitykset ja rantakaavamääräykset:

6m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee

Korttelin tai alueen raja

Ohjeellinen alueen raja

Ohjeellinen rakennuspaikan raja

Eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja

4 Korttelin numero

2 Rakennuspaikan numero

½ I Roomalainen numero, joka osoittaa rakennuksen suurimman sallitun kerrosluvun. Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa kellarikerroksessa sallitun kerrosalaan laskettavan rakennusoikeuden.

RA Loma-asuntojen korttelialue
Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden loma-asunnon, talousrakennuksen ja saunan. Erillisten rakennusten lukumäärä saa olla enintään kolme ja niiden yhteenlaskettu kerrosala enintään 100 m². Kaikkien rakennusten tulee sijaita vähintään 15 m päässä rannasta sekä siten, että rakennusten ja rannan väliin jää riittävä suojapuusto.
Rakennusten ulkopintojen tulee olla hillityn sävyisiä ja kateaineen huopaa tai muuta himmeäksi käsiteltyä materiaalia.
Rakennuspaikkojen lukumäärä ei saa nousta suuremmaksi kuin kaavassa on ohjeellisin merkinnöin osoitettu. Mikäli ohjeellisesta rakennuspaikkajaosta poiketaan, tulee jokaiseen rakennuspaikkaan kuulua rantaviivaa vähintään 40 m.

M Maa- ja metsätalousalue
Alueelle saa rakentaa vain maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia vähintään 5 ha:n suuruiselle rakennuspaikalle.

Ohjeellinen tiealue

Rakennuspaikalle ei saa rakentaa vesikäymälää, vaan kullakin loma-asunnolla tulee olla kuivakäymälä, joka on varustettava tiiviillä säiliöllä, joka on tyhjennettävä riittävän usein. Lahoavat jätteet on hävitettävä kompostoimalla. Käymälät ja kompostit on hoidettava niin, ettei haju- tai muita haittoja synny. Lahoamattomat jätteet on kerättävä jätesäkkeihin ja kuljetettava kaatopaikalle. Mitään jätevesiä ei saa päästää vesistöön, vaan ne on imeytettävä maahan vähintään 15 m etäisyydellä rantaviivasta tulvarajan yläpuolelle.

Kuusankoskella marraskuun 12.päivänä 1985

Aaro Eerolainen
dipl.ins.

Ote Honkataipaleen ranta-asemakaavan määräyksistä.

Mikkelin kaupungin **rakennusjärjestys** on tullut voimaan 1.7.2017. Rakennusjärjestyksessä on säädetty muun muassa rakennusten sijoittamisesta ja sopeutumisesta ympäristöön. Lomarakennuksen ja omakotitalon etäisyyden keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta tulee olla 30–50 metriä rakennuksen koosta riippuen sekä sijainnin sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy.

Kaavan **pohjakartta**na käytetään maanmittauslaitoksen maastotietokantaa mittakaavassa 1:5000 laserkeilausaineistolla täydennettynä. Pohjakartan vaatimuksista ja täydentämisestä/hyväksymisestä keskustellaan vielä prosessin aikana kaupungin kanssa.

Alueelle on laadittu aikoinaan **luontoselvitys** ranta-asemakaavoitusta varten kahdessa osassa (2012 ja 2013, Enviro Markku Nironen). Tätä selvitystä on täydennetty ja päivitetty vuonna 2022 (Ympäristökonsultointi Niemeläinen 01.09.2022). Vuonna 2022 toteutetussa luontoselvityksen päivityksessä keskityttiin potentiaalisiin rakennuspaikkoihin, joita oli määritetty yhteensä 23 kpl seitsemän vesistön (Haapajärvet, Saarinen, Saarijärvi, Ylimmäinen Honkalampi, Alimmainen Honkalampi, Hanhijärvi ja Sorvalahti) ranta-alueilla. Kevään ja kesän 2024 aikana kartoitettiin vielä erikseen liito-oravat sekä täydennettiin luontoselvitystä uusien korttelialueiden osalta.

Ranta-asemakaavassa alueelle pyritään jättämään kaksi laajaa lampialuetta kokonaan rakentamiselta vapaaksi (Valkialampi / Valkiainen sekä Suuri Laulaalampi /Pieni

Laulaalampi /Mustalampi). Myöskään Haapajärville tai Suurelle Matkuslammelle, Sorvalammelle, Akkalammelle tai Sammallammelle ei pyritä osoittamaan lisärakentamista.

Poimintoja vuoden 2022 päivitetyn **luontoselvityksen suosituksista:**

Vaikka Haapajärvien kaikkia rantoja ei käyty läpi vuoden 2022 selvityksessä, on järvien rantojen tasalaatuisten biotooppien myötä syytä olettaa lummelampikorentoja olevan myös muilla kuin nyt tarkemman tarkastelun kohteena olleilla mahdollisilla rakennuspaikoilla, joilla todettiin runsas lummelampikorentojen esiintymä. Haapajärvillä tavattiin myös uhanalaisia ja lintudirektiivin suojaamia lintulajeja pesimäaikaan. Täten Haapajärvet olisi lisättävä paikallisesti arvokkaiden luontokohteiden listalle, eikä sen rannoille suositella rakentamisen osoittamista.

Ylimmäisen Honkalammen itäpäässä on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Vaikka Alimmaisen Honkalammen rannat eivät vaikuttaneet yhtä potentiaalisilta lummelampikorentoalueilta, tavattiin sielläkin yksi yksilö. Lummelampikorennon esiintyminen näillä lammilla ei välttämättä estä rakentamista, mutta rantaan tulevia rakenteita ja rannan käyttöä on syytä harkita korentoja ajatellen

Saarijärven Lehmäniemi on luonnontilaisen oloinen niemi, jonka luonnonarvoja nostaa niemen paikoin iäkäs puusto, palokannot, maapuut sekä hyvin säilyneet kalliojäkälikkökasvustot. Lehmäniemi muodostaa kahden järven keskellä olevan saaren kanssa maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Lehmäniemi esitetään jätettäväksi rakentamiselta vapaaksi. Sen METSO-kohdepotentiaalia on suositeltavaa tarkastella, mahdollisesti yhdessä Saarijärven etelärantojen kanssa.

Hanhijärven luoteisosan länsipuoliskolla on potentiaalinen liito-oravan esiintymisalue.

Hanhijärvi 4: alueen läheisyydessä on korpialue, jossa on erilaisia uhanalaisia korpimetsän alatyyppejä. Korven läpi kulkevan ojan takia alue ei ole kuitenkaan luonnontilainen. Korpialue suositellaan jätettäväksi sellaiselleen, jotta se voisi ajan myötä palautua yhä luonnontilaisemmaksi. Korpialueen eteläpuolella olevan jyrkän rinteen takia mahdollisella rakentamisella ei ole suoranaista vaikutusta korpeen.

Haapajärvillä, Saarijärven Lehmäniemellä, Ylimmäisellä Honkalammella ja Hanhijärvi C -alueella tavattiin pesimäaikaan uhanalaisia metsätiaisia. Näiden suojelua voidaan edistää varmistamalla lahopuujatkumon ja siten lintujen pesäpuiden säilyminen. Erityisesti Hanhijärven Kapialahden luoteisrannalla hömö- ja töyhtötiaiset pesivät rantaviivan tuntuman lahoissa lehtipuissa.

Muilla vuonna 2022 inventoiduilla alueilla ei todettu luontoarvoja, joilla olisi vaikutusta mahdolliseen rakentamiseen. Vuonna 2024 uusia suosituksia tuli mm. Hanhijärven Honkalahden ja Pienen Matkuslammen alueelle (ks. tarkemmin luontoselvitys selostusosan liitteenä).

Muinaisjäännösrekisterissä (Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkuna) on perustiedot Manner-Suomen kiinteistä muinaisjäännöksistä. Rekisterin mukaan suunnittelualueella ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Lähimmät muinaisjäännökset sijoittuvat Ylimmäisen Honkalammen lounaisosaan, jossa on kiinteiden puolustusvarustusten jäänteitä. Sama puolustusvarustusketju jatkuu Honkataipaleessa, Alimmaisen Honkalammen eteläpuolella sekä Hanhijärven Honkalahdella.

4. ASEMAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOIMINEN

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava-alueen suunnittelun eri vaiheissa pyritään selvittämään asemakaavan muutoksen tulevia vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä sekä mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimista. Erityistä huomiota kiinnitetään:

1. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
   - uudisrakentamisen suhde jo rakennettuun ympäristöön

2. Taloudelliset vaikutukset
   - vetovoimaisten rakennuspaikkojen muodostaminen
   - metsätalouden elinvoimaisuus
   - yhdyskuntatekniikka
   - palveluiden järjestäminen

3. Ympäristölliset vaikutukset
   - vaikutus maisemakuvaan
   - vaikutus luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen
   - vaikutukset pohjaveteen, vesistöihin ja pienilmastoon

4. Kulttuurilliset vaikutukset
   - vaikutukset kulttuurihistoriallisiin arvokohteisiin
   - vaikutukset järvimaisemaan
   - muinaismuistot

5. Liikenteelliset vaikutukset
   - liittymät yleisille teille
   - tieverkon toimivuus ja minimointi sekä venereitit
   - kanavavaraus

6. Sosiaaliset vaikutukset
   - turvallisuus ja viihtyisyys
   - virkistyskäyttö, ulkoilureitit, venepaikat

5. OSALLISET

Osallisia ovat periaatteessa kaikki Mikkelin asukkaat, jotka kokevat kuuluvansa kaavan vaikutuspiiriin. Näistä mainittakoon muun muassa seuraavat:

Asukkaat, yritykset ja yhdistykset

- kaava-alueen ja lähialueiden asukkaat, maanomistajat sekä työntekijät
- kylätoimikunnat, yhdistykset yms.
- vesialueiden osakaskunnat

Luottamuselimet ja kaupungin organisaatio

- kaupunkikehityslautakunta
- kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Viranomaiset ja muut yhteistyötahot

- Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Väylävirasto
- Mikkelin seudun ympäristöpalvelut
- Riihisaari - Savonlinnan museo
- Etelä-Savon pelastuslaitos

6. YHTEYSTIEDOT

Kaavan laatija:
Karttaako Oy / DI Jarmo Mäkelä
Mussalontie 428
48310 Kotka
p. 0400 220082, sähköposti: jarmo.makela@karttaako.fi

Mikkelin kaupungin yhteyshenkilö:
Kaavoitusinsinööri Minna Frosti
Maaherrankatu 9-11, 3.krs
PL 33
50101 MIKKELI
p. 040 129 4250, sähköposti: etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

7. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kaavahankkeen taustoja on selvitetty suunnitelman alussa. Vuosien 2012 - 2019 vaiheet ensin lyhyesti seuraavassa:

- Kaavoituksen käynnistämissopimus syksyllä 2012 maanomistajan ja kaavoittajan kesken.
- Maastotyöt syksyllä 2012 ja kesällä 2013.
- Luontoselvityksen maastotyöt Louhiveden alueella.
- Taustaselvitykset, mm. kanavavarauksen yleissuunnitelmat.
- Alustava mitoitustarkastelu.
- Viranomaisneuvottelu 10.9.2012.

- Luontoselvityksen maastotyöt pienten lampien alueella kesällä 2013.
- Luontoselvityksen raportointi syksy 2013.
- Työneuvottelu kaupungilla 11.9.2013 (kanavavaraukseen liittyvät asiat sekä yleiset periaatteet).
- Työneuvottelu kaupungilla 9.1.2014 (kanavavaraus sekä yleiset periaatteet, mitoitusasiat).
- Yhteenveto mitoituksen muodostumisesta 6.2.2014.
- Työneuvottelu kaupungilla 3.9.2015 (yleiset periaatteet).

- Työneuvottelu 12.10.2017.
- Työpalaveri töiden jatkamisesta Jari Ahosen kanssa 20.8.2019.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma syksy 2019.
- Kaupunkiympäristölautakunta 7.9.2021 § 131, asia palautettiin valmisteluun…

- Kaavoituksen käynnistäminen uudelleen tauon jälkeen. Nykyisten kaavojen ja lähtöaineistojen analysointi ja mitoituksen tarkistus.
- Neuvottelu maanomistajan, kaupungin ja kaavoittajan kesken 13.10.2021.
- **Viranomaisneuvottelu** ELY:n kanssa 25.3.2022 (Teams).
- Maastotyöt ja pohjakartan täydennykset pääosin keväällä – syksyllä 2023.
- Olemassa olevia tietoja täydentävä **luontoselvitys** tehtiin vuonna 2022 ja sitä täydennettiin vielä keväällä – kesällä 2024 muun muassa liito-oravan osalta.

- Kaavoittaja toimitti **osallistumis- ja arviointisuunnitelma**n (OAS) ja kaavaluonnoksen kaupungille maaliskuussa 2024. Ranta-asemakaavan **vireilletulo**sta (MRL 63§) ja OAS:man nähtävillä olosta (MRL 62 §) tiedotettiin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Viranomaisille toimitettiin lausuntopyynnöt.

- Kaavaluonnos ja OAS asetettiin yleisesti nähtäville ja osallisilla oli mahdollisuus antaa niistä palautetta (huomautus) 12.6. – 12.8.2024 välisenä aikana.

- Työneuvottelut maanomistajan kanssa. Tarkennetut tavoitteet otetaan mukaan kaavaehdotukseen.

-> Kaavaehdotus on laadittu saadun palautteen perusteella ja toimitetaan kaupungille lokakuussa 2024.

- **Kaavaehdotus** asetetaan kaupunkikehityslautakunnan ja / tai kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen yleisesti nähtäville (MRA 27§) ja siitä pyydetään vielä tarvittavat lausunnot (arviolta loppuvuonna 2024). Osallisilla on mahdollisuus antaa siitä palautetta (muistutus). Kaavanlaatijan vastineet palautteesta ja mahdolliset tarkistukset kaavaratkaisuun.

- Kaupunginvaltuuston tai lautakunnan/hallituksen (kaupungin johtosäännön mukaisesti) on tarkoitus hyväksyä asemakaavaehdotus (arviolta alkuvuodesta 2025).

- Mahdollisuus valitukseen hyväksymispäätöksestä (Itä-Suomen hallinto-oikeus/Korkein hallinto-oikeus).

Osalliset voivat esittää **mielipiteitä ja toivomuksia** kaavoittajalle myös virallisten nähtävilläoloaikojen ulkopuolella koko kaavoitusprosessin ajan.

UPM-KYMMENE OYJ

RISTIINAN ETELÄISTEN LAMPIALUEIDEN LUONTOSELVITYS

Markku Nironen

02.11.2013

Luontoselvityksen päivitykset

04.09.2024

RISTIINAN ETELÄISTEN LAMPIALUEIDEN LUONTOSELVITYS

SISÄLLYS

1 JOHDANTO **3**

2 AINEISTO JA MENETELMÄT **4**
2.1 LÄHTÖAINEISTO 4
2.2 MAASTOTYÖT 4
2.3 LUONTOKOHTEIDEN ARVOTTAMINEN 5

3 TULOKSET **6**
3.1 SUURI-KALTSA 6
3.2 SUNTERLAMPI 8
3.3 VALKIALAMPI 9
3.4 VALKIAINEN 10
3.5 MUSTASENLAMPI 12
3.6 SAMMALLAMPI 13
3.7 VALKIALAMPI 15
3.8 SUURI LAULAALAMPI 15
3.9 PIENI LAULAALAMPI 17
3.10 MUSTALAMPI 17
3.11 YLIMMÄINEN HONKALAMPI 18
3.12 HAAPAJÄRVET 20
3.13 HANHIJÄRVI 21
3.14 ALIMMAINEN HONKALAMPI 26
3.15 SAARIJÄRVI 27
3.16. SORVALAHTI 29
3.17. SAARINEN 29
3.18. PIENI MATKUSLAMPI 31
3.19. SUURI-VARPANEN 31

4 ARVOKKAAT LUONTOKOHTEET JA LAJIESIINTYMÄT **33**
4.1 LUONNONSUOJELULAIN MUKAISET LUONTOKOHTEET 33
4.2 MUUT ARVOKKAAT LUONTOKOHTEET 33
4.3 MERKITTÄVÄT LAJIESIINTYMÄT 34
4.3.1 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit 34
4.3.2 Erityisesti suojeltavat, uhanalaiset ja muut merkittävät lajit 35

5 SUOSITUKSET **36**

6 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS **38**

Pohjakartat © Maanmittauslaitos.

Raportin valokuvat © Markku Nironen, pl. kuvat 18, 27…29, 31, 33, 37 © Esa-Matti Lampinen.

Kansikuva: Pohjanlummetta Suuri Laulaalammella.

1 JOHDANTO

UPM-Kymmene Oyj:n omistaa laajoja maa-alueita Mikkelin kaupunkiin kuuluvan entisen Ristiinan kunnan eteläosissa. Näillä alueilla on runsaasti pieniä lampia ja järviä, joista osalla on ranta-asemakaava. Osa vesistöistä ja niiden rannoista on kuitenkin kaavoittamattomia ja rakentamattomia. Tavoitteena on laatia ranta-asemakaava tälle ns. pienten lampien alueelle.

Vuonna 2013 painopiste luontoselvityksessä oli Etelä-Savon maakuntakaavan sisältyvän Mäntyharjun kanavavarauksen ulkopuolisilla vesistöillä. Karttaako Oy tilasi Ristiinan eteläosien lampialueiden luontoselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Työn tavoitteena oli saada yleiskuva selvitykseen valittujen lampien ja järvien ranta-alueiden luonnonoloista ja arvokkaista luontokohteista. Selvityksen teki biologi, FM Markku Nironen.

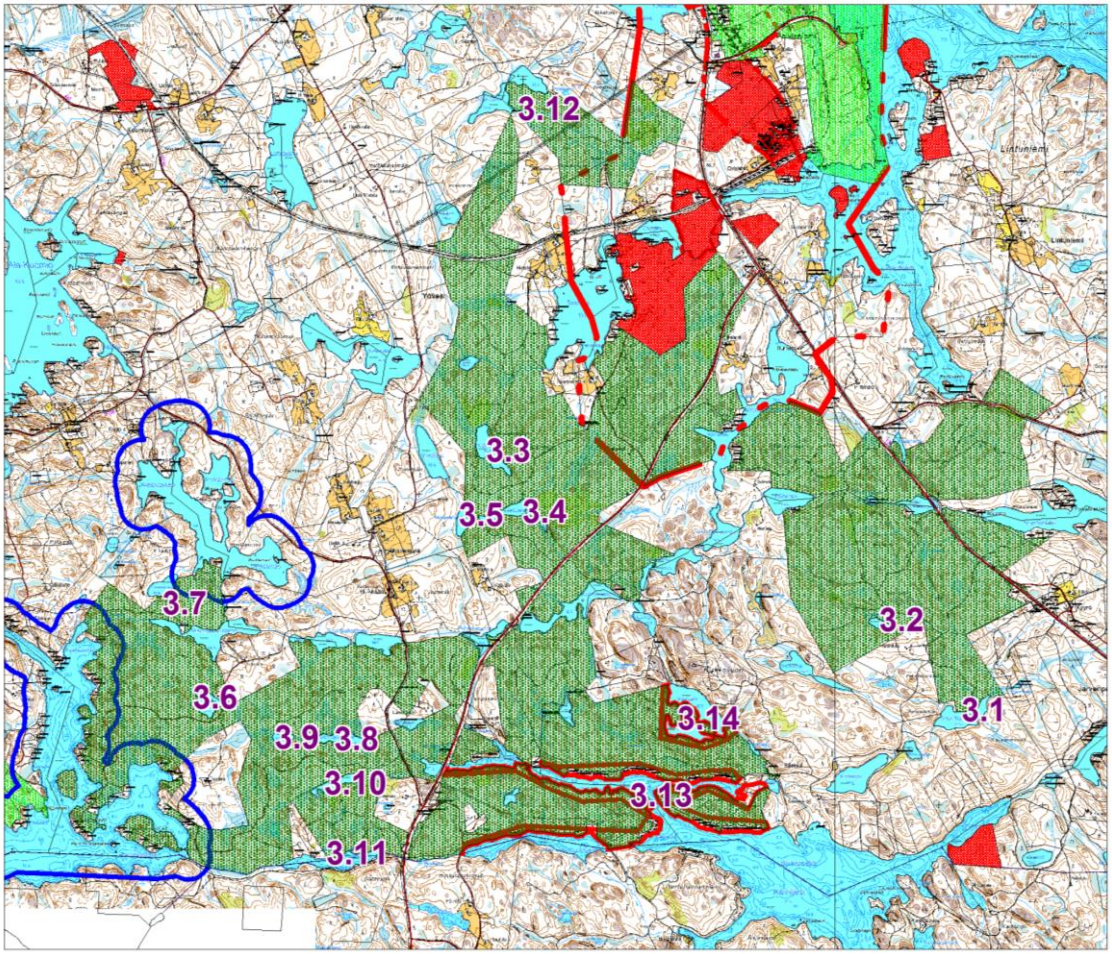

Kuva 1. Yleissilmäyskartta 2013. Inventoidut kohteet violeteilla numeroilla 3.x. (ks. Tulokset, s. 6->)

Karttaako Oy tilasi Ristiinan eteläosien lampialueiden luontoselvityksen päivityksen Ympäristökonsultointi Niemeläinen Oy:ltä. Vuonna 2022 toteutetussa luontoselvityksen päivityksessä keskityttiin potentiaalisiin rakennuspaikkoihin, joita oli määritetty yhteensä 23 kpl seitsemän vesistön (Haapajärvet, Saarinen, Saarijärvi, Ylimmäinen Honkalampi, Alimmainen Honkalampi, Hanhijärvi ja Sorvalahti) ranta-alueilla (kuva 2). Mukana oli kolme aiempaan selvitykseen nähden uutta lampea, sekä yksi uusi alue Hanhijärven rannalla. Vuoden 2024 selvitykset kohdistuivat seitsemälle potentiaaliselle rakennuspaikalle, joista neljä sijaitsi uusien vesialueiden (Pieni Matkuslampi, Suuri-Varpanen) ranta-alueilla. Lisäksi tarkistettiin yksi vuonna 2022 potentiaaliseksi liito-orava-alueeksi määritetty kohde. **Päivityksen myötä raporttiin lisätyt tekstit ovat vihreällä fontilla, uudet kappaleet on sisennetty, ja vanhaan raporttitekstiin on tarpeen mukaan tehty korjauksia, lähinnä**

johdantoon ja johtopäätöksiin sekä muuttuneiden uhanalaisuusluokitusten osalta muuhun tekstiin. Selvityksen teki Esa-Matti Lampinen (ins. AMK). Lisätietoja selvitystyön tueksi saatiin Markku Niroselta.

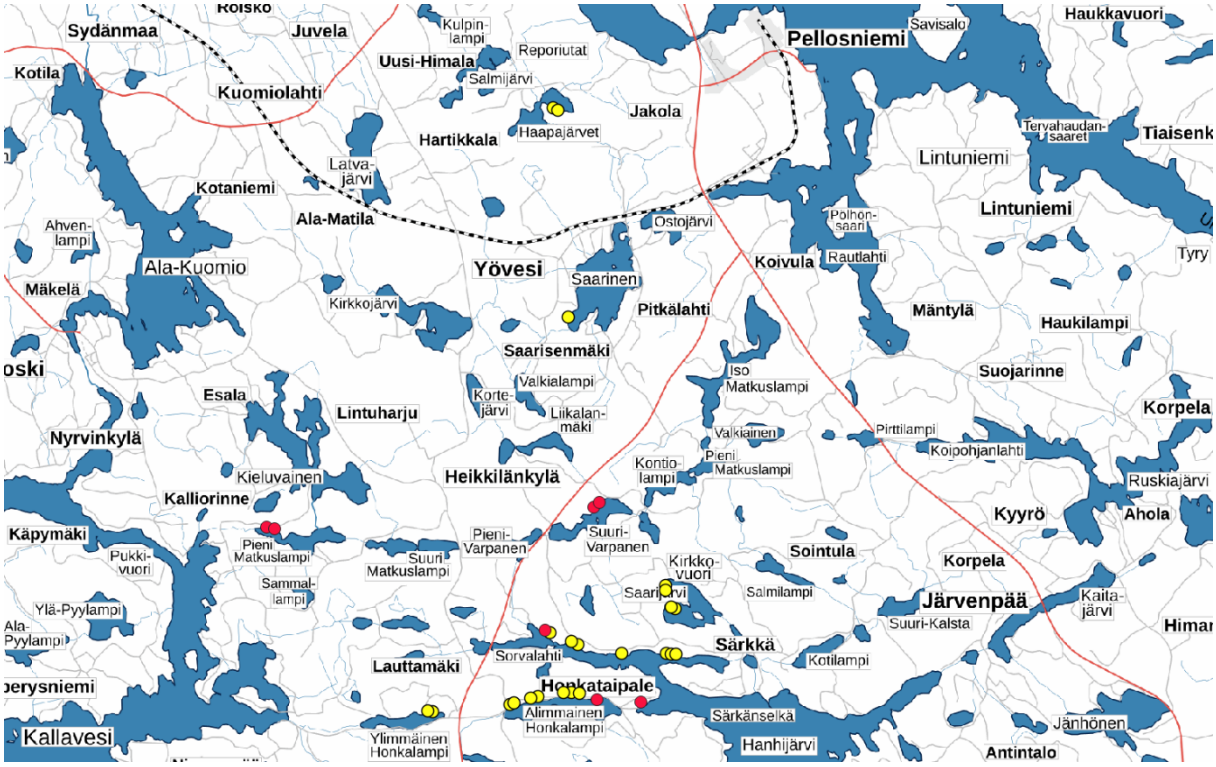

Kuva 2. Yleissilmäyskartta 2022–2024. Selvityksen kohteena olleet suunnitellut rakennuspaikat merkitty kartalle keltaisella (v. 2022) sekä punaisella (v. 2024).

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 LÄHTÖAINEISTO

Selvitysalueen aiemmat luontotiedot tarkistettiin ympäristöhallinnon OIVA – ympäristö- ja paikkatietopalvelusta, Mikkelin kaupungilta ja Etelä-Savon ELY-keskuksesta.

Selvitysalueella ei ole tehty luontoselvityksiä ennen vuotta 2013. UPM-Kymmene Oyj:ltä saatiin käyttöön metsäsuunnitelmassa olevat metsälaki- ja muiden luontokohteiden rajaukset. Etelä-Savon ELY-keskuksella ei ollut tietoja inventoiduilla kohteilla sijaitsevista arvokkaista luontokohteista tai suojeltavien lajien esiintymistä. Myöskään Ristiinan luonto ja arvokkaat luontokohteet -selvityksessä (Autio 1995) ei ole mainintoja arvokkaista luontokohteista tai suojeltavien lajien esiintymistä alueella.

> Päivitystyötä varten aiemmat luontotiedot tarkistettiin Lajitietokeskukselta sekä Etelä-Savon lintuharrastajat Oriolus ry:ltä. Selvityksen kohdealueilta saatiin lisätietoa lähinnä suojeltavien lintulajien esiintymistä.

2.2 MAASTOTYÖT

Luontoselvitys kohdennettiin neljäntoista UPM-Kymmene Oyj:n omistaman lammen ja järven ranta-alueille (kuva 1).

Luontoselvitys tehtiin yleiskaavatarkkuudella soveltaen *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi* -oppaan (Söderman 2003) ohjeita. Hakkuualueet ja taimikot inventoitiin hyvin yleispiirteisesti esim. reunoilta kiikaroimalla.

Selvityksen maastotyöt tehtiin ajalla 26.6.–2.9.2013. Maastotöihin käytettiin aikaa yhteensä 32 tuntia.

Selvitysalueen luonnonolojen ja kasvillisuuden yleispiirteet inventoitiin maastossa ranta-alueittain. Samalla selvitettiin arvokkaiden luontokohteiden (mm. luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisten pienvesikohteiden, lajistollisesti merkittävien metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen sekä mahdollisten muiden arvokkaiden luontokohteiden) esiintyminen. Inventointia painotettiin kartta- ja ilmakuvatarkastelun sekä lähtöaineiston perusteella valituille alueille (esim. rannat, ojittamattomat suot, kalliot, niityt, lehdot), joilla arvokkaiden luontokohteiden esiintyminen on todennäköisintä.

Maastotöissä havainnoitiin eliölajistoa siltä osin kuin se oli inventoitavien alueiden luonnonolot huomioiden tarkoituksenmukaista ja maastotöiden ajankohta huomioiden mahdollista. Erityistä huomiota kiinnitettiin luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien sekä erityisesti suojeltavien, uhanalaisten ja muiden merkittävien eliölajien kannalta tärkeisiin elinympäristöihin. Työn osana tehtiin arvio lajistoselvitysten (esim. liito-orava) tarpeesta ja kohdentamisesta.

Maastotöissä käytettiin GPS-paikanninta (Garmin 60Cx), jolla luontokohteet ja lajien havaintopaikat voitiin paikantaa yleiskaavoituksen kannalta riittävällä tarkkuudella.

> Luontoselvityksen päivityksen maastotyöt tehtiin ajalla 13.5.-8.7.2022 sekä 29.4.-8.7.2024. Maastotyöt tehtiin edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti, seuraamalla *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi* -oppaan (Mäkelä 2018) ohjeita. Lisäksi erityistä huomiota kiinnitettiin aiemmassa selvityksessä tavattuihin merkittäviin lajeihin, kuten lummelampikorentoon. Myös liito-oravan esiintyminen kohdealueilla arvioitiin, ja hakkuualueiden kasvillisuus selvitettiin. Vuonna 2022 kohteilla käytiin kahdesti; ensimmäisellä käynnillä keskityttiin liito-oravan ja kangasvuokon esiintymiseen sekä linnustoon, toisella käynnillä selvitettiin kasvillisuutta sekä sudenkorentojen esiintymistä. Vuoden 2024 kohteilla käytiin kolmesti: huhtikuussa liito-oravaselvitys, pesimälinnusto selvitettiin kesäkuun alkupuolella ja kasvillisuus heinäkuussa.

2.3 LUONTOKOHTEIDEN ARVOTTAMINEN

Arvokkaille luontokohteille annettiin seuraavan jaottelun mukainen arvoluokka (vrt. Söderman 2003). Alimpien luokkien (3 ja 4) kriteerit ovat ohjeellisia ja niiden soveltamisessa on huomioitu mm. kohteen pinta-ala, monipuolisuus, luonnontila ja huomionarvoinen lajisto.

1. Kansainvälisesti arvokkaat alueet (K)

Alueet, jotka on arvioitu kansainvälisten arviointikriteerien perusteella tähän luokkaan kuuluviksi, esim. Natura 2000 -alueet tai kansainvälisesti tärkeät linnustoalueet eli ns. IBA-alueet.

2. Valtakunnallisesti arvokkaat alueet (V)

Valtakunnallisissa luonnonsuojeluohjelmissa tai inventoinneissa valtakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet. Kohteet, joiden luonnontila, luontotyypit ja lajisto täyttävät samat kriteerit kuin luontotyyppien ja lajien inventointi- ja arviointiohjeissa tai luonnonsuojeluohjelmissa on annettu

valtakunnallisesti arvokkaille kohteille. Alueet, joilla on erityistä merkitystä valtakunnallisesti uhanalaisten luontotyyppien tai lajien kannalta.

3. Maakunnallisesti arvokkaat alueet (M)

Valtakunnallisissa luonnonsuojeluohjelmissa tai inventoinneissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet. Kohteet, joiden luonnontila, luontotyypit ja lajisto täyttävät samat kriteerit kuin luontotyyppien ja lajien inventointi- ja arviointiohjeissa tai luonnonsuojeluohjelmissa on annettu maakunnallisesti arvokkaille kohteille. Alueet, joilla on merkitystä valtakunnallisesti uhanalaisten luontotyyppien tai lajien kannalta. Alueet, joilla on (useita) silmälläpidettäviä tai alueellisesti uhanalaisia luontotyyppejä ja lajeja.

4. Paikallisesti arvokkaat alueet (P)

Kohteella esiintyy paikallisesti harvinaisia tai edustavia luontotyyppejä tai lajeja.

3 TULOKSET

Seuraavassa kuvataan vuosina 2013, 2022 ja 2024 inventoitujen lampien ja järvien ranta-alueiden luonnon yleispiirteet ja arvokkaat luontokohteet sekä suojeltavien lajien esiintymät. Vuosina 2022 ja 2024 inventoitujen alueiden kuvaukset on sisennetty.

3.1 SUURI-KALTSA

Suuri-Kaltsa sijaitsee Lappeenrannantieltä länteen johtavan Särkäntien eteläpuolella (kuva 3). Suuri-Kaltsan pohjoisrannasta kuuluu selvitysalueeseen noin 450 metriä. Järven rannalla on 10–30 metriä leveä vyöhyke isovarpu- ja kangasrämettä, jossa kasvaa mm. suopursua, vaiveroa, juolukkaa, mustikkaa ja tupasvillaa (kuva 4). Rannassa on törmä ja kapealti rantakasvillisuutta, mm. jouhisaraa, siniheinää ja suoputkea. Muutamin paikoin kasvaa vähän järviruokoa ja rantavedessä niukasti ulpukkaa. Selvitysalueen itäosan rantaan laskee kaksi ojaa. Ojien reunoilla on pienialaisesti luhtanevaa, jossa kasvaa mm. pullo- ja jouhisaraa, terttu- ja ranta-alpia, vehkaa sekä suoputkea.

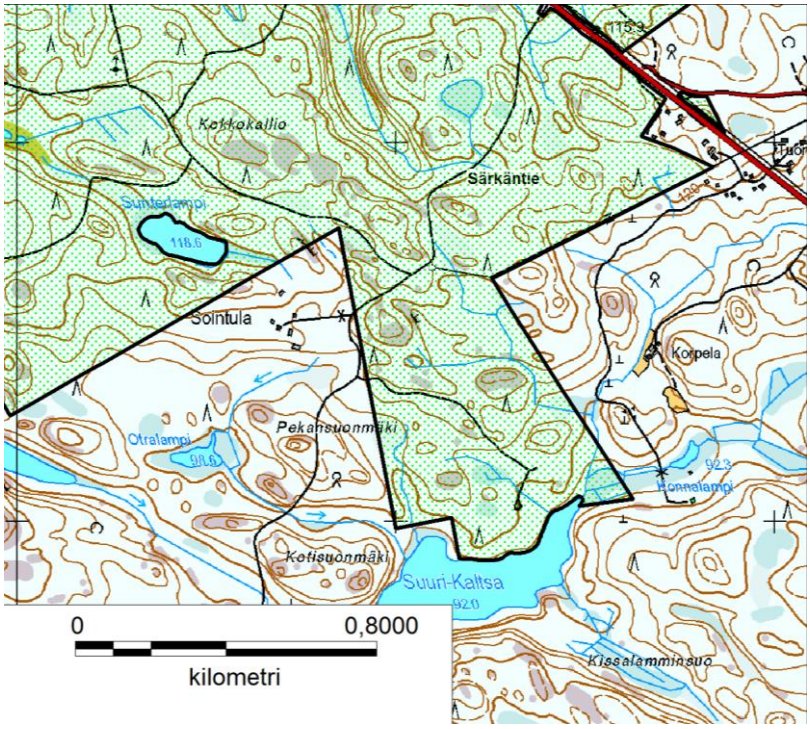

Kuva 3. Suuri-Kaltsa ja Sunterlampi. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla.

Kuva 4. Suuri-Kaltsan rantaa.

3.2 SUNTERLAMPI

Sunterlampi sijaitsee Lappeenrannantieltä länteen johtavan Särkäntien luoteispuolella (kuva 3). Sunterlampi on pieni, pinta-alaltaan noin 1,7 hehtaarin lampi, jossa on rantaviivaa hieman alle 600 metriä. Sunterlampi on ns. latvalampi, jonka valuma-alue on pieni. Vedet virtaavat ojan kautta luoteeseen Pieneen Matkuslampeen.

Lammen etelä- ja pohjoisrantaa reunustaa kapealti suo- ja rantakasvillisuus. Lajisto on pienille lammille tavanomaista: mm. jouhi- ja pullosaraa, suoputkea, raatetta, pyöreälehtikihokkia, isokarpaloa ja valkopiirtoheinää. Lammen itä- ja länsipohjukassa on sara- ja lyhytkorsinevaa, jossa kasvaa em. lajien lisäksi mm. suokukkaa, lakkaa ja maariankämmekkää (kuva 5). Lammen luoteisosassa on lyhytkorsinevaa kasvava suosaareke, jonka reunoilla kasvaa mm. jouhisaraa ja mutasaraa. Pohjukoiden rantasuot on ojitettu, joten ne ovat muuttumia ja turvekankaita. Muutoin rantaa reunustaa kapealti kangasräme, joka vaihettuu tuoreeksi kankaaksi.

Sunterlammen ympäristössä on aktiivinen varpuspöllön (VU) reviiri. Myös hiirihaukasta (VU) ja töyhtötiaisesta (VU) on tuoreita pesimäaikaisia havaintoja alueella.

Erityiskohteet

Sunterlampi on luonnontilainen pikkulampi, jossa pesii kaakkuri (myös 2022). Kaakkuriparilla oli heinäkuun 2013 alussa kaksi poikasta. Lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on kaikilla rannoilla. Sunterlammen länsirannan rantasuo on merkitty metsäsuunnitelmaan erityiskohteeksi.

Kuva 5. Sunterlammen rantaa.

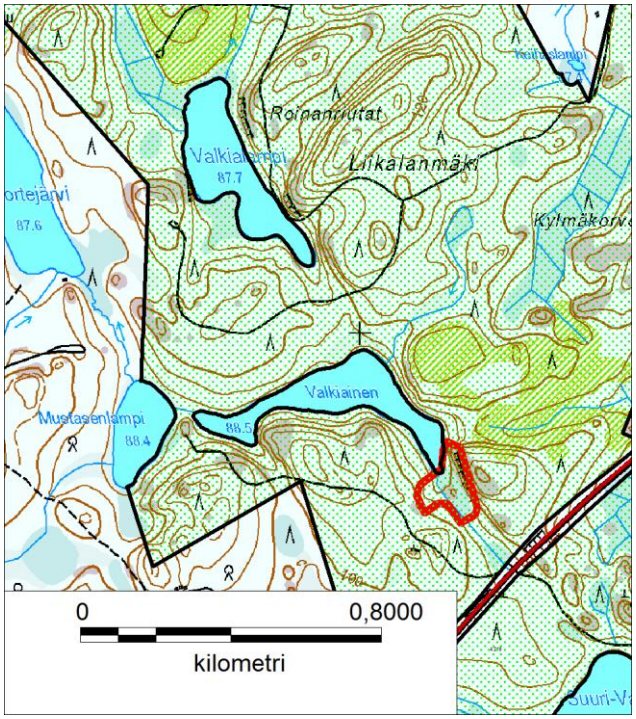

Kuva 6. Valkialampi, Valkiainen ja Mustasenlampi. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla. Erityiskohde on rajattu punaisella viivalla.

3.3 VALKIALAMPI

Valkialampi sijaitsee Saarisentien itäpuolella ja se kuuluu kokonaan selvitysalueeseen (kuva 5). Valkialammella on rantaviivaa noin 1,4 kilometriä ja sen pinta-ala on noin 6,2 hehtaaria. Valkialammen itärannalla on Roinaanriuttojen ja Liikalanmäen jyrkänteet. Liikalanmäen jyrkänteen ja rannan väliin on rakennettu metsäautotie. Jyrkänteen kasvillisuutena on tavanomaista metsä- ja kalliolajistoa. Roinaanriutan matalahkon jyrkänteen alla kasvaa suopursua, lakkaa, pallosaraa ja mustikkaa. Valkialampea ympäröivät metsät ovat pääosin nuoria talousmetsiä. Roinaanriutan koilliseen suuntautuvan jyrkähkön rinteen metsä on pääosin tuoreen kankaan varttuvaa kuusikkoa.

Valkialammen koilliskulmassa on kapealti kangasrämettä, jonka läpi on kaivettu lammen laskuoja. Lammen rannalta luoteeseen suuntautuva suo on ojitettu ja on nykyisin pääosin turvekangasta. Valkialammen länsirannalla on luonnontilainen suo, jonka kasvillisuus on isovarpu- ja tupasvillarämettä sekä pienialaisesti sararämettä. Suon ja metsän rajalla on vaihtelevan levyisesti korpirämettä. Suon puustossa on nuoria–varttuneita mäntyjä ja hieskoivuja. Pensaina kasvaa korpipaatsamaa, pajuja ja katajaa. Suon kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. suopursu, metsäkorte, mustikka, tupasvilla, pullosara, maariankämmekkä, lakka ja variksenmarja.

Valkialammen rantaa reunustaa suomyrtti (kuva 7). Sen lisäksi lammen rannalla kasvaa jouhisaraa, suopursua, vaiveroa ja siniheinää. Vedessä kasvaa ulpukkaa, vähän lummetta ja paikoin järvikortetta.

Kuva 7. Valkialammen rantaa

Erityiskohteet

Lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on monin paikoin, erityisesti pohjoisrannalla. Valkialammen eteläpuolella sijaitsee aktiivinen varpuspöllön (VU) reviiri, ja sen rantasoilla on uhanalaisia luontotyyppejä.

Metsäsuunnitelmassa on merkitty erityiskohteeksi Valkialammelta koilliseen virtaava oja, Valkialammen itäpuolella oleva Roinaanriutan koilliseen suuntautuva rinne ja länsijyrkänne sekä Valkialammen eteläisen lahden itäpuolinen rantaan ulottuva metsä.

3.4 VALKIAINEN

Valkiainen sijaitsee Lappeenrannantien pohjoispuolella ja se kuuluu kokonaan selvitysalueeseen (kuva 6). Valkiaisen pinta-ala on noin 5,9 hehtaaria ja siinä on rantaviivaa noin 1,76 kilometriä. Valkiaisen vedet laskevat ojaa pitkin länteen Mustasenlampeen. Valkiaisen eteläpuoliset metsät ovat puustoltaan pääosin nuorta ja mäntyvaltaista. Järven itäpuolella on rantaan jätetty kapealti varttunutta–vanhaa puustoa; muutoin metsäalueet ovat laajalti taimikkoa. Järven pohjoispuolella on varttuvaa kuusikkoa ja nuorta mäntyvaltaista metsää. Kasvillisuus on pääosin tuoretta kangasta ja kuusikon kohdalla myös osin kangaskorpea–soistunutta tuoretta kangasta.

Valkiaisen kaakkoisen lahden pohjukassa on ojitettua korpea. Notkelma on tuoretta kangasta–turvekangasta ja puusto on koivuvaltaista sekametsää. Lahopuuta on melko runsaasti. Lahden pohjukassa on pienialaisesti järviruokoluhtaa. Notkelman itäpuolella on noin 170 metriä pitkä jyrkänne. Jyrkänteen tyvellä ja rinteellä kasvaa varttuneita mäntyjä ja koivuja sekä muutama varttuva haapa. Alikasvoksena kasvaa mm. kuusta ja pihlajaa. Ylärinteellä on jäkälä- ja sammalvaltaista kasvillisuutta ja hyllyillä vanhoja kalliomäntyjä.

Notkelman länsirinteellä on lähteisyyttä ja kasvillisuus on osin saniaislehtoa (kuva 8) sekä lehtokorpea. Kasvistossa on mm. hiirenporrasta, mesiangervoa, ranta-alpia, sudenmarjaa, ojakellukkaa,

huopa- ja suo-ohdaketta, viitakastikkaa, tuppisaraa sekä oka- ja heterahkasammalta ja lehväsammalia. Puina ja pensaina kasvaa mm. korpipaatsamaa, tuomea, harmaaleppää, hieskoivua ja kuusta.

Valkiaisen rannalla on suomyrtti- ja jouhisaravyöhyke. Niiden lisäksi rannalla kasvaa mm. kurjenjalkaa, vaiveroa, suopursua, pullosaraa, raatetta, siniheinää ja järviruokoa (kuva 9). Vedessä kasvaa mm. ulpukkaa ja paikoin lummetta.

Valkiaisen eteläpuoleiselta alueelta on runsaasti havaintoja hömötiaisista (EN), tuoreimmat havainnot vuodelta 2018. Myös pyitä (VU, dir) ja töyhtötiaisia (VU) tavataan Valkiaisen ja Valkialammen alueella säännöllisesti pesimäaikaan, viimeisimmät havainnot ovat vuodelta 2022.

Erityiskohteet

Valkiainen on lähes luonnontilainen ja rakentamaton pikkujärvi. Lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on todennäköisesti lähes kaikilla rannoilla

Valkiaisen kaakkoon suuntautuvan lahden itäpuolella on jyrkänne, joka on merkitty metsäsuunnitelmassa erityiskohteeksi. Jyrkänteen edustan ojitetun suon länsipuolen rinteellä on pienialaisesti kosteaa lehtoa–lehtokorpea. Jyrkänne sekä lehto- ja lehtokorpikasvillisuus on rajattu erityiskohteeksi (kuva 6).

Kuva 8. Valkiaisen eteläpuolen saniaislehtoa.

Kuva 9. Valkiaisen rantaa.

3.5 MUSTASENLAMPI

Mustasenlampi on pieni, noin kolmen hehtaarin kokoinen lampi Valkiainen-nimisen järven länsipuolella (kuva 6). Niiden välissä on noin 50 metriä leveä kannas. Oja yhdistää Valkiaisen vedet Mustasenlampeen. Mustasenlammen vedet laskevat puolestaan pohjoiseen Kortejärveen. Mustasenlammesta kuuluu suunnittelualueeseen lammen itäpuoli, jossa rantaviivaa on noin 270 metriä.

Valkiaisen ja Mustasenlammen välinen kannas on osin soistunut. Se on lähinnä korpirämettä ja puustoltaan nuorta sekametsää. Kosteimmissa painanteissa kasvaa mm. kurjenjalkaa ja pullosaraa. Järvien välissä olevan pienialaisen kallion laella on jäkälä- ja sammalvaltaista kalliomännikköä. Lampea reunustavat metsät ovat pääosin tuoreen kankaan tiheäpuustoisia nuoria männiköitä tai kuusikoita. Itärannalla on myös kapealti varttunutta männikköä kasvavaa kangasrämettä. Mustasenlammen rantaa reunustavat suomyrtti ja jouhisara, joiden lisäksi rannalla kasvaa mm. vaiveroa, kurjenjalkaa, korpipaatsamaa, siniheinää, suopursua ja paikoin järviruokoa. Vedessä kasvaa mm. ulpukkaa ja harvakseen lummetta ja järviruokoa (kuva 10).

Kuva 10. Mustasenlammen rantaa.

Erityiskohteet

Mustalammella on lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

3.6 SAMMALLAMPI

Sammallampi sijaitsee Kivisahdintien pohjoispuolella (kuva 12). Lammen pinta-ala on noin 3,5 hehtaaria ja rantaviivaa on yhteensä noin 0,8 kilometriä. Lammen itärannalla on kesämökki, muutoin lampi on rakentamaton.

Sammallammella on pieni valuma-alue. Sen vedet laskevat ojaa pitkin pohjoiseen Pieneen Matkuslampeen. Sammallammella on vaihtelevan levyinen suoreunus, joka on isovarpu- ja kangasrämettä. Kasvilajistoon kuuluvat mm. suopursu, vaivero, juolukka, suokukka, tupasvilla sekä paikoin lähellä rantaa suomyrtti ja siniheinä.

Lammen luoteispohjukassa on pienialaisesti tupasvillarämettä ja ruohoista sararämettä, jossa kasvaa rämelajien lisäksi mm. raatetta, jouhi- ja pullosaraa, maariankämmekkää, kurjenjalkaa ja luhtavillaa. Suo jatkuu itään ja paikoin on myös isovarpurämettä. Kapean isovarpurämeen ja kivennäismaan välissä on kapeahko kosteampi alue, jossa on kuljunevan piirteitä (mm. leväkköä, raatetta ja valkopiirtoheinää). Lähellä laskuojaa on nuorta koivikkoa ja märissä painanteissa kasvaa mm. vehkaa, jouhivihvilää ja viitakastikkaa.

Lammen vedenpintaa on todennäköisesti laskettu. Rantapalteella kasvaa isovarpurämeen lajiston lisäksi siniheinää, suomyrttiä, järviruokoa, jouhisaraa, rantakortetta, pyöreälehtikihokkia, suoputkea, ranta-alpia, isokarpaloa ja valkopiirtoheinää (kuva 11). Vedessä kasvaa ulpukkaa ja vähän lummetta.

Sammallammen ympäristössä havaittuihin uhanalaisluokiteltuihin lintulajeihin kuuluu pyy (VU) ja töyhtötiainen (VU), sekä silmälläpidettävistä närhi (NT).

Kuva 11. Sammallammen rantaa.

Erityiskohteet

Lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on erityisesti Sammallammen länsi- ja pohjoisrannalla.

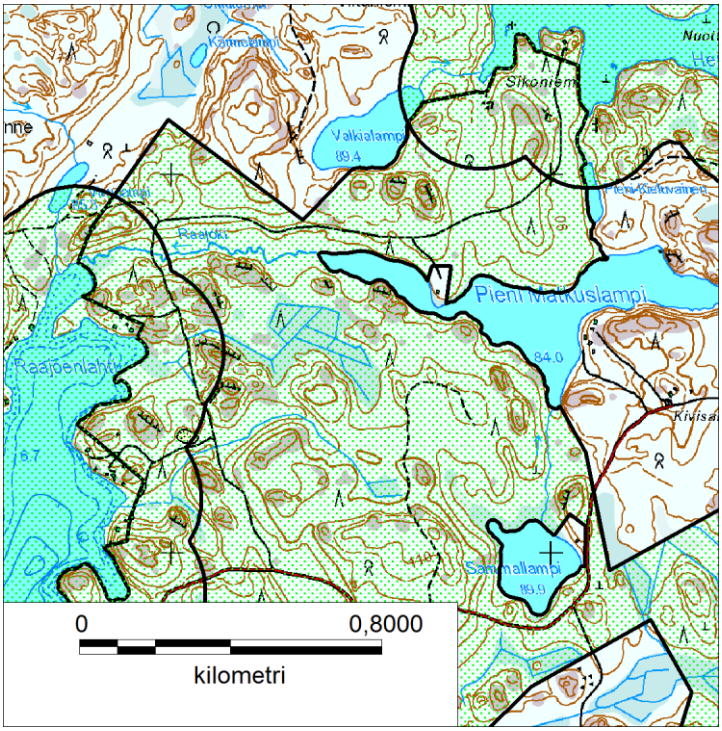

Kuva 12. Sammallampi ja Valkialampi. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla.

3.7 VALKIALAMPI

Valkialampi on rakentamaton pikkulampi Sikoniementien pohjoispuolella (kuva 12). Selvitysalueeseen kuuluu noin 550 metriä Valkialammen etelä- ja itärantaa. Valkialammen eteläpuolella on laajalti tuoreen ja kuivahkon kankaan nuorta mäntyvaltaista metsää. Lammen itäpuolen kallio on tavanomaista jäkälä–sammalvaltaista kalliomännikköä. Selvitysalueen itärajalla on pienehkö alue, jonka puustossa on varttuneita koivuja ja mäntyjä. Kasvillisuus osin kangasrämettä.

Valkialammen rannalla on isovarpurämereunus (kuva 13) lukuun ottamatta itärantaa, jossa on myös lyhyellä matkalla kalliorantaa. Rantapuustossa on mm. varttuneita mäntyjä. Rannalla kasvaa suomyrttiä, jouhisaraa, suopursua, vaiveroa, pullosaraa, korpipaatsamaa ja tervaleppää pensaina. Kaakkoisrannan ojan suulla on järviruokoa. Vedessä kasvaa mm. ulpukkaa ja jouhisaraa.

Kuva 13. Valkialammen rantaa.

3.8 SUURI LAULAALAMPI

Suuri Laulaalampi sijaitsee Mustalammentien pohjoispuolella ja se kuuluu kokonaan selvitysalueeseen (kuva 14). Lammen pinta-ala on noin 4,6 hehtaaria ja siinä on rantaviivaa noin 1,2 kilometriä. Lammen vedet laskevat kaakkoon ja yhtyvät Mustalammelta tulevaan ojaan, josta ne kulkeutuvat valtatien länsipuolella olevaan Sorvalahteen.

Suuri Laulaalammen pohjoispuolen suot on ojitettu ja ne ovat nykyisin turvekankaita. Ympäröivät metsät ovat tuoreita ja kuivahkoja kankaita ja puustoltaan nuoria–varttuneita sekä mäntyvaltaisia. Lammen etelä- ja kaakkoiskulmassa on pienialaisia jäkälä–sammalvaltaisia kallioita.

Suuri Laulaalammen rannalla on kapealti ja paikoin hyvin niukastikin suokasvillisuutta, mm. suopursua, siniheinää, suomyrttiä, jouhisaraa, terttualpia ja suoputkea. Järven länsiosassa on niukasti vesikasvillisuutta (kuva 15). Järven itäosassa sekä koillis–pohjoisrannan tuntumassa kasvaa ulpukkaa ja paikoin lummetta.

Laulaalampien alueella on tehty pesimäaikaisia havaintoja mm. hiirihaukasta (VU), pyystä (VU) ja närhestä (NT) myös vuonna 2022.

Erityiskohteet

Suuri Laulaalammen itä- ja koillisrannoilla on lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Suuren ja Pienen Laulaalammen välinen ojanvarsi on merkitty metsäsuunnitelmassa erityiskohteeksi.

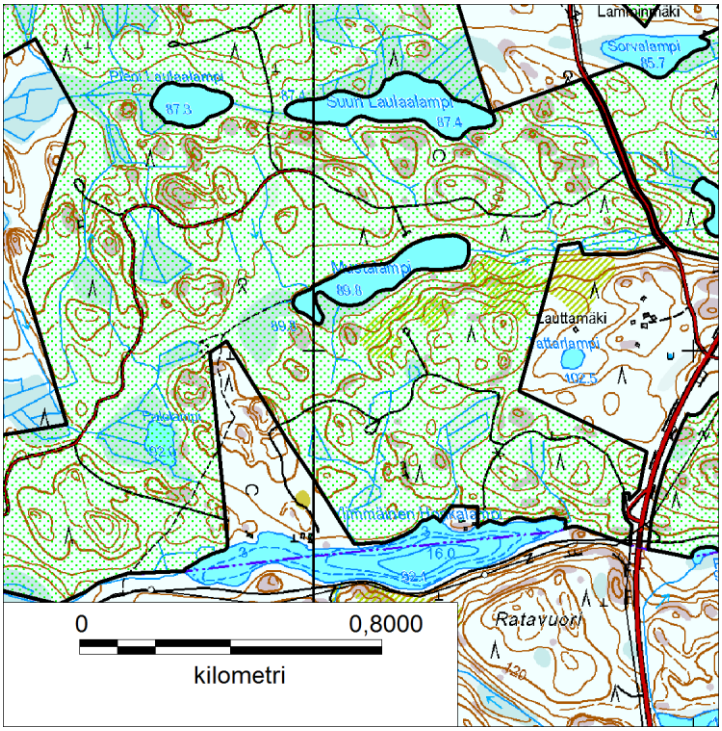

Kuva 14. Suuri Laulaalampi, Pieni Laulaalampi, Mustalampi ja Ylimmäinen Honkalampi. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla.

Kuva 15. Suuri Laulaalampi, länsiosan pohjoisrantaa.

3.9 PIENI LAULAALAMPI

Pieni Laulaalampi sijaitsee Mustalammentien pohjoispuolella ja se kuuluu kokonaan selvitysalueeseen (kuva 14). Lammen pinta-ala on noin 1,7 hehtaaria ja siinä on rantaviivaa noin 500 metriä. Lampea reunustavat metsät ovat pääosin nuoria männiköitä. Pikku Laulaalammen vedet laskevat Suuri Laulaalampeen. Lammen laskuojan varrella on kangaskorpea ja tuoretta kangasta.

Pieni Laulaalammen rannalla (kuva 16) on paikoin kapeahko rantanevareunus, jossa kasvaa mm. raatetta, jouhi- ja pullosaraa, rantakortetta, valkopiirtoheinää, suokukkaa ja suoputkea sekä metsän reunalla vaiveroa ja suopursua. Vedessä kasvaa kapeana vyöhykkeenä ulpukkaa.

Erityiskohteet

Lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on kaikilla rannoilla.

Kuva 16. Pieni Laulaalampi.

3.10 MUSTALAMPI

Mustalampi sijaitsee Mustalammentien eteläpuolella ja se kuuluu kokonaan selvitysalueeseen (kuva 14). Mustalammen pinta-ala on noin 3,5 hehtaaria ja siinä on rantaviivaa noin 1,2 kilometriä. Mustalammen vedet laskevat itään Akkalampeen. Mustalampea ympäröivät metsät ovat pääosin puustoltaan nuoria ja mustikkatyypin kankaita. Lammen länsipuolen suo on ojitettu ja pääosin turvekangasta.

Mustalammen länsiosan rannoilla on luhtaa (kuva 17). Muutoin rannoilla on matala törmä ja kapealti tavanomaista kasvilajistoa: mm. jouhisaraa, siniheinää, suomyrttiä ja suoputkea sekä rämevarvuista suopursua ja juolukkaa. Vedessä kasvaa 1–3 metrin leveydeltä ulpukkaa. Mustalammen länsiosan niemessä ja pohjukassa on luhtanevaa, jossa kasvaa mm. raatetta, valkopiirtoheinää, vaiveroa ja jouhisaraa. Paikoin rannalla kasvaa kapealti järviruokoa.

Mustalammen lounaisrannalla on soistunut niemi, jonka on ojitettu. Suo on kangasrämettä–varputurvekangasta. Niemen rannalla on kapea järviruokoreunus.

Kuva 17. Mustalammen länsirantaa.

Erityiskohteet

Mustalampi on lähes luonnontilainen, erämainen pikkujärvi. Mustalammella oli runsaasti sudenkorentoja. Lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on todennäköisesti lähes kaikilla rannoilla.

3.11 YLIMMÄINEN HONKALAMPI

Ylimmäinen Honkalampi sijaitsee Kouvolantien länsipuolella (kuvat 14 ja 19). Ylimmäinen Honkalampi on noin kilometrin pituinen ja kapea järvi, jonka vedet laskevat länteen Kallaveden Taipaleenlahteen. Selvitysalueeseen kuului Ylimmäisen Honkalammen pohjoisrantaa kolmessa osassa noin 570 metrin matkalla.

Tilan länsirajan ja mökkitontin välisellä rannalla on kapealti ruovikoitunutta nevaa, jossa kasvaa mm. järviruokoa, suomyrttiä, jouhisaraa, variksenmarjaa ja isokarpaloa. Rannan tuntumassa oleva soistunut metsä on ojitettu ja se on nykyisin turvekangasta. Puusto on hieskoivuvaltaista ja sekapuina kasvaa varttuneita mäntyjä. Kasvistoon kuuluvat mm. siniheinä ja pallosara. Ojitetusta alueesta pohjoiseen on puustoltaan tiheää ja nuorta tuoreen kankaan kuusikkoa.

Kesämökkitonttien välisellä rannalla on rantatörmä. Sen edustalla kasvaa kapealti järviruokoa ja ulompana paikoin ulpukkaa. Rannan kasvillisuudessa on tavanomaista lajistoa, mm. suomyrttiä, jouhisaraa ja vaiveroa. Rantaan ulottuva metsä on puustoltaan harvennettua ja mäntyvaltaista mustikkatyypin sekametsää.

Kesämökkitontin ja itärajan välinen metsä on pääosin tuoreen kankaan varttunutta mäntyvaltaista sekametsää. Itäosassa on jyrkkärinteinen kallio, joka ulottuu lähelle rantaa. Rannassa on 1–2 metrin

levyinen suoreunus, jossa kasvaa mm. jouhisaraa, suomyrttiä, vaiveroa ja suopursua (kuva 18). Vedessä kasvaa harvakseen ulpukkaa ja kapealti järviruokoa.

Kuva 18. Ylimmäinen Honkalampi. Näkymä suunnitellun rakennuspaikan kohdalta itään.

Selvitysalueena oli lammen itäosan rakentamaton pohjoisranta, jonne on suunnitteilla rakennuspaikkoja (2 kpl). Lampeen viettävällä tuoreen kankaan rinteellä kasvaa tavanomaista tuoreen kankaan kasvillisuutta, mm. metsäkastikkaa, häränsilmää sekä riidenliekoa. Linnuista selvitettävällä alueella havaittiin pesimäaikaan hömötiainen (EN) ja töyhtötiainen (VU). Lisäksi lähistöltä on havainto varpuspöllöstä (VU). Ylimmäisen Honkalammen itäpäässä havaittiin paritteleva lummelampikorentopari (Luontodir).

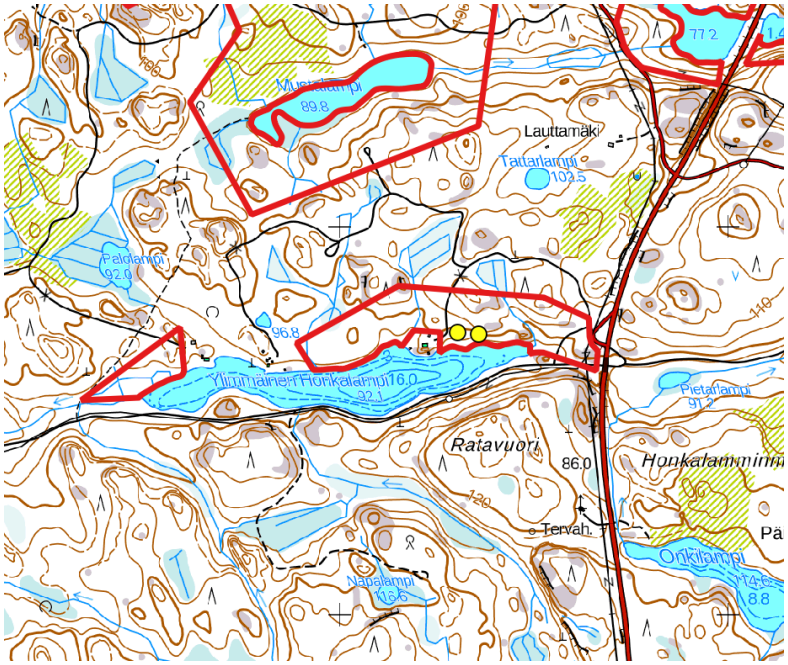

Kuva 19. Ylimmäinen Honkalampi. Punainen rajaus on kaavoitushankkeen kohdealuetta. Keltaiset pisteet kuvastavat varsinaisia mahdollisia rakennuspaikkoja, joihin vuoden 2022 luontoselvitykset kohdistuivat.

Erityiskohteet

Ylimmäisen Honkalammen itäpäädyssä havaittiin paritteleva lummelampikorentopari. Miltei kaikki rannat ovat biotoopiltaan potentiaalisia lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella pesii uhanalaisia lintulajeja.

3.12 HAAPAJÄRVET

Haapajärvet sijaitsevat Kilpijärventien länsipuolella. Haapajärvet on kaksiosainen järvi, jota yhdistää kapeahko suoreunainen uoma. Selvitysalueeseen kuului noin 0,75 kilometriä molempien altaiden rantaa (kuvat 20 ja 21). Eteläosan altaan rantametsä on nuorta ja tiheäpuustoista; puulajeina ovat mänty ja koivu. Rannassa on kapealti suokasvillisuutta mm. suopursua, juolukkaa, virpapajua, korpipaatsamaa sekä rantaviivalla järviruokoa, jouhisaraa, suoputkea ja suomyrttiä. Vedessä kasvoi harvakseen kapeana vyöhykkeenä ulpukkaa.

Altaita yhdistävän salmen reunoilla on pienialainen luhtainen saraneva. Sen tavanomaista lajistoa ovat mm. jouhi- ja pullosara, suomyrtti, kurjenjalka ja raate (kuva 22). Pohjoisosan altaan rannalla on samankaltaista kasvillisuutta kuin eteläosan altaalla. Altaan eteläpuolinen metsä on pääosin varttunutta tuoreen kankaan männikköä.

Haapajärvellä havaittiin kesäkuun 2013 lopulla kuikka ja laulujoutsenpari. Metsäalueella havaittiin koirasmetso.

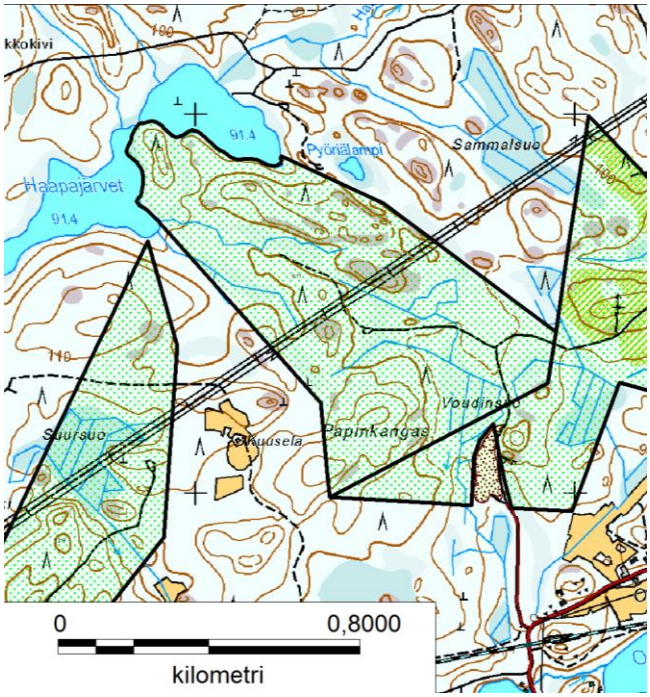

Kuva 20. Haapajärvet. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla.

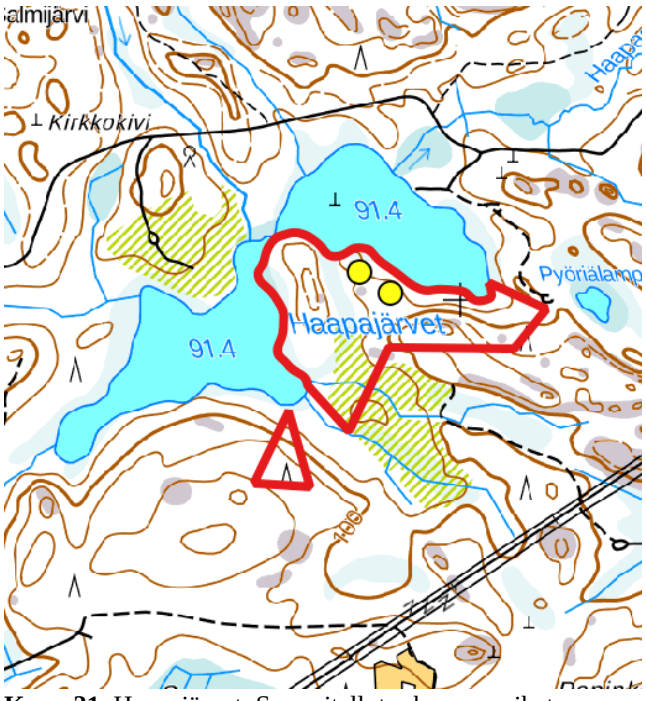

Kuva 21. Haapajärvet. Suunnitellut rakennuspaikat.

Kuva 22. Haapajärvet, kapean salmen luhtaista saranevaa.

Haapajärvien itäpuoleisen altaan etelärannalle suunniteltujen rakennuspaikkojen alueelle sekä altaiden välisen niemen keskiosiin on suoritettu avohakkuu. Niemen eteläosissa avohakkuun itäreunalla kuusessa on haukan tekopesä. Haapajärvet yhdistävän salmen saranevalla havaittiin mahdollisesti pesimäpuuhissa ollut kurkipari (dir). Metsäalueelta tavattiin hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU) ja västäräkki (NT). Haapajärvien molemmilla altailla, myös suunniteltujen tonttien kohdilla, havaittiin useita lummelampikorentoja (dir). Haapajärvien ympäristössä on varpuspöllön (VU) reviiri.

Erityiskohteet

Haapajärvillä on lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella pesii uhanalaisia metsätiaisia, ja alueella tavattiin pesimäaikaan potentiaalisella pesäpaikalla lintudirektiivin I liitteen laji.

3.13 HANHIJÄRVI

Hanhijärven pohjoisosassa on pitkiä ja kapeita lahtia. Selvitysalueeseen kuului vuonna 2013 neljä erillistä ranta-aluetta (kuva 23, kohteet A–D), joista kaksi kuului vuonna 2022 päivitettäviin kohteisiin, vuonna 2022 tutkittu viides alue (kuva 23, kohde E) sekä vuonna 2024 tutkittu Honkalahden pohjukan alue (kuva 23, kohde F).

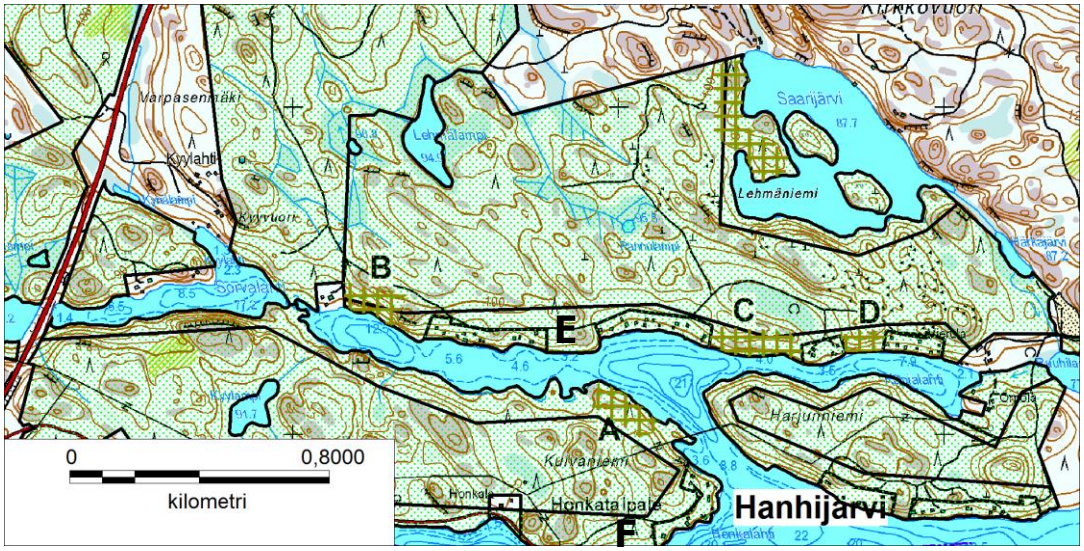

Kuva 23. Hanhijärvi ja Saarijärvi. UPM-Kymmene Oyj:n omistamat maa-alueet on merkitty vihreällä rasterilla. Vuonna 2013 inventoidut ranta-alueet on merkitty ruuturasterilla.

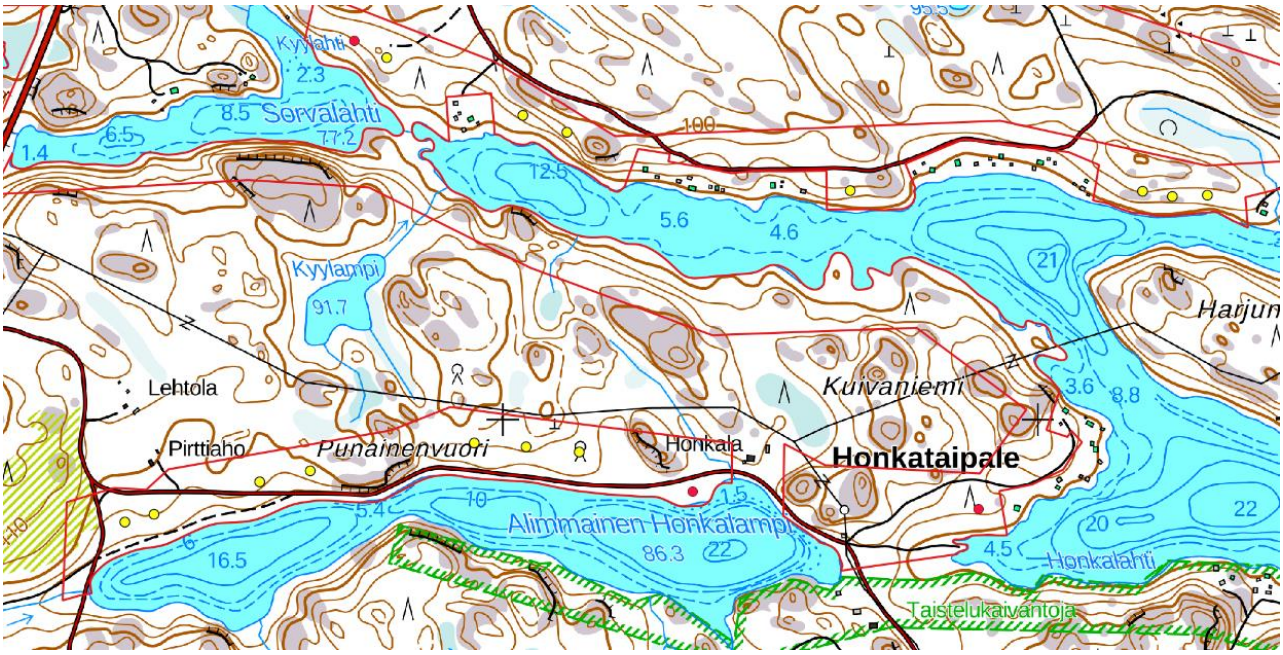

Kuva 24. Hanhijärvi (oik.), Sorvalahti ja Alimmainen Honkalampi. Suunnittelut rakennuspaikat merkitty keltaisella (2022) ja punaisella (2024).

A. Kuivaniemen pohjoisrannalla on noin kaksi kilometriä rakentamatonta rantaa (kuva 23). Selvitysalueena on noin 250 metriä pitkä ranta-alue Kuivaniemen koillisosassa. Voimajohdosta luoteeseen päin metsä on kuivahkon ja tuoreen kankaan varttunutta männikköä sekä tuoreen kankaan havumetsää. Selvitysalueen itäosan rinteen yläosasta etelään päin on siemenpuuasentoon hakattua aluetta. Selvitysalueen itäpuolelle jäävän niemen tyvellä kasvaa haapaa, harmaaleppää, koivua ja kuusta. Kallioisen niemen päällä kasvaa varttuneita kalliomäntyjä ja jäkälävaltaista kasvillisuutta.

Selvitysalueen länsiosassa on tuoreen kankaan kuusikkoa ja kangaskorpea. Maassa on melko runsaasti tuulen kaatamia ja sammaloituneita kuusia. Rantapuusto on tiheää, puulajeina tavataan mäntyä, kuusta, koivua ja tervaleppää. Rannalla kasvaa niukasti, mm. viilto-, pullo- ja jouhisaraa, jouhivihvilää, siniheinää sekä suomyrttiä (kuva 25). Vedessä kasvaa mm. jouhisaraa, viiltosaraa, ulpukkaa, vesitatarta ja uistinvitaa.

Kuva 25. Kuivaniemen rantaa.

B. Hanhijärven luoteisosassa kesämökin ja jyrkkärinteisen kallion välinen rinne on jyrkähkö. Metsä on tuoreen ja kuivahkon kankaan tiheäpuustoista varttuvaa männikköä. Rantatörmällä kasvaa mm. jouhisaraa, suomyrttiä ja vaiveroa sekä vedenrajassa jouhi- ja viiltosaraa. Vedessä kasvaa vähän ulpukkaa.

> Alueen länsiosassa kasvaa järeitä ja varttuneita kuusia, ja itäosan rinne on mäntyvaltaista. Rinne on tuoretta kangasta ja rinteen yläpuolella paikoin kuivahkoa kangasta. Alueen länsipuolta halkovan, tieltä rantaan kulkevan polun ja tien väliin jäävän pienehkön kallion juurella kasvaa 40…50 varttunutta tai varttuvaa haapaa. Haavikko ja kuusikko huomioiden alue on potentiaalista liito-orava-aluetta (rauh). Kevään 2024 kartoituksessa alueella ei todettu merkkejä liito-oravasta. Haavikossa havaittiin myös rantakäärme (rauh). Alueen länsiosassa, em. polun varrella, on viirupöllön pönttö, jossa tosin ei todettu tuoreita merkkejä pesinnästä.

C. Kapialahden luoteisrannalla on noin 280 metriä rakentamatonta rantaa. Rinne on melko jyrkkä ja osin kallioinen. Itäosassa on tuoreen ja lehtomaisen kankaan varttuvaa kuusikkoa. Jakson länsiosassa on tuoreen kankaan havumetsää. Ylärinteellä ja harjanteen lakiosassa on kuivahkon kankaan varttuvaa männikköä. Rantatörmän kasvillisuus on niukkaa: mm. siniheinää, viiltosaraa, suoputkea ja rantakortetta (kuva 26). Vedessä kasvaa vähän ulpukkaa.

> Rannassa on lehtipuupökkelöitä ja tervalepässä havaittiin töyhtötiainen (VU) pesällään. Lähistöllä oli myös hömötiaisen (EN) pesä. Molempien lajien pesintöjen todettiin onnistuneen alueella.
>
> Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä pohjoispuolella on kostea notkelma, jossa esiintyy korven eri alatyyppejä: aitokorpea (EN), ruohokorpea (EN) ja paikoin

pienialaisesti lehtokorpea (EN). Korvessa kasvaa eri-ikäisiä kuusia, koivuja sekä mäntyjä. Pensaskerroksessa kasvaa pihlajaa ja katajaa. Kenttäkerroksessa kasvaa metsäkorte, isoalvejuuri, korpi/suo-orvokki, metsäalvejuuri, suoputki ja kurjenjalka. Pohjakerroksessa on runsaasti korpirahkasammalta sekä kosteilla paikoilla kiiltolehväsammalta ja muita lehväsammalia. Korpialueen läpi kulkee kuitenkin kaivettu kuivatusoja, joten korpi ei ole täysin luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen. Siten korpialue ei ole erityisen tärkeä elinympäristö (ML 10§).

D. Kapialahden pohjoisrannalla on noin 120 metriä rakentamatonta rantaa. Rantaan laskeutuva rinne on jyrkähkö ja osin kallioinen. Rinteen yläosassa on tuoreen kankaan varttunutta männikköä. Alarinteellä on tuoreen kankaan tiheäpuustoista, varttuvaa kuusivaltaista sekametsää. Rantapuustossa on myös tervaleppää. Rantakasvillisuus on niukkaa kuten Kapialahden muillakin rannoilla.

Kapialahden pohjukassa, suunnittelualueen itäreunan tuntumassa on tehty havaintoja useasta uhanalaisluokitellusta lintulajista: alueella on havaittu mm. hömötiainen (EN), viherpeippo (EN), räystäspääsky (EN), pyy (VU), haarapääsky (VU), taivaanvuohi (NT), närhi (NT) ja västäräkki (NT).

Kuva 26. Hanhijärven rantaa (alue C).

E. Hanhijärven luoteisosassa sijaitseva jyrkähkö rinne. Vuoden 2013 selvityksen Hanhijärven osa-alueiden B ja C puolivälissä sijaitsevalla mahdollisella rakennuspaikalla kasvaa tuoreen kankaan mäntyvaltaista, harvennettua sekametsää. Lähempänä rantaa kuusi yleistyy. Lehtipuista löytyy koivua, harmaa- ja tervaleppää sekä muutama haapa. Lehtipuun osuus puustosta on suurempi kuin Hanhijärven pohjoisrannan läntisemmillä osilla. Alueella on hieman maapuita. Mustikka kasvaa runsaana halliten kenttäkerrosta. Rannassa kasvaa hieman suopursua, ja rantavedessä ulpukkaa.

F. Honkalahden pohjukan pohjoisrannalla sijaitsevan tonttipaikan rantavyöhykkeellä ja sen länsipuoleisella alueella on rannassa lähinnä kosteaa keskiravinteista lehtipuuvaltaista lehtoa (NT), joka muuttuu kuivemmaksi länteen mentäessä ja ylempänä rinteessä havuvaltaisemmaksi. Tonttipaikan ylärinne on lehtomaista kangasta vaihettumisvyöhykkeenä rannan lehdon ja kauempana rannasta ylärinteeseen sijaitsevien kuivempien kankaiden välillä. Rannan lehdossa puusto muodostuu hieskoivusta ja tervalepästä, ylärinteessä kasvaa kuusta, mäntyä sekä haapoja. Paikoin tiheässä pensaskerroksessa tavataan lehtokuusamaa, korpipaatsamaa ja punaherukkaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat mm. nuokkuhelmikkä, sudenmarja ja syyläjuuri, ja sanikkaiset kasvavat paikoin runsaina.

Rakennuspaikan länsipuoleisen lehdon haavikosta löydettiin liito-oravan papanoita (yht. noin 350 kpl) muutaman varttuneen ja järeän haavan juurella. Itse rakennuspaikalta ei papanoita löytynyt, mutta alue on kiinteästi yhteydessä lännempänä oleviin laajempiin haavikoihin ja siten potentiaalien liito-oravan syönnösalue. Kohdealueella ei havaittu kolopuita.

Honkalahden pohjukka on sudenkorentojen suosiossa. Paikalla havaittiin useita sudenkorentolajeja, mukaan lukien lummelampikorento (3 yksilöä).

Rakennuspaikalta länsilounaaseen sijaitsevassa kuusikossa lauloi pikkusieppo (dir.). Itse kohdealueella havaittiin pyy (dir.) sekä teeren (dir.) papanoita.

Erityiskohteet

Inventoiduilla Hanhijärven ranta-alueilla pesii uhanalaisia sekä lintudirektiivin suojaamia lintulajeja, erityisesti lahopuuta vaativia metsätiaisia. Honkalahden pohjukassa on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Honkalahden pohjukan jatkeena olevan luhtapohjaisen jontkan ympäristön haavikko on liito-oravan reviiriä, ja suunnitellulla rakennuspaikalla on liito-oravalle soveltuvaa biotooppia.

Kuva 27. Honkalahden pohjukan pohjoisrannan rinnettä.

3.14 ALIMMAINEN HONKALAMPI

Alimmainen Honkalampi sijaitsee Kouvolantien itäpuolella, noin 750 m Ylimmäiseltä Honkalammelta itään. Alimmainen Honkalampi on noin 1,4 km pituinen, kapea järvi. Kapeimmillaan se on keskiosastaan, missä järven leveys on vain 50 m kahden kalliorinteen puristuksessa. Selvitysalueeseen kuului Alimmaisen Honkalammen pohjoisrannalle harkittavat rakennuspaikat (2022: 7 kpl, 2024: 1 kpl, kuva 24).

Tonttien paikat ovat tuoretta kangasmetsää ja paikoin kuivahkoa kangasta. Suurimmalla osalla alueesta on suoritettu avohakkuu. Poikkeuksena toimii itäisin rakennuspaikka, jolla on muutamia järeitä puita sekä maapuita. Hakkuuaukealla kasvaa aukeille paikoille tyypillistä lajistoa, kuten maitohorsmaa, metsäkurjenpolvea ja kastikoita. Kuivemmilla paikoilla kasvaa niityillä viihtyvää lajistoa: keltasauramo, piikkiohdake, mäkikuisma sekä pienialainen kasvusto kelta-apilaa (NT). Linnusto on alueelle tyypillistä, mm. punarinta, harmaasieppo ja lehtokurppa.

Alueen länsiosassa kulkee rannan myötäisesti vanha pengertie, joka on ilmeisesti padonnut jossain määrin rinteestä valuvia vesiä. Avohakkuu rajautuu pengertien viereen, ja pengertien ympärillä on rantaan ulottuva sekametsäkaistale. Lammen länsiosan rannassa on kapeana kaistaleena kangasrämetyyppistä suokasvillisuutta. Vesirajassa viihtyvät tervaleppä ja hieskoivu. Vedessä kasvaa jonkin verran ulpukkaa ja ärviää. Lammen länsiosassa pohjoisrannalla havaittiin yksittäinen lummelampikorento (dir).

Kuva 28. Alimmainen Honkalampi.

Erityiskohteet

Alimmaisella Honkalammella on lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

3.15 SAARIJÄRVI

Saarijärvellä selvitysalueeseen kuului länsirannan Lehmäniemi ja rantajakso niemestä pohjoiseen (kuvat 23 ja 30). Lehmäniemen ja sen edustalla olevan saaren välissä on hyvin matala salmi. Lehmäniemen eteläosassa on kuivahkon kankaan varttunutta männikköä, joka muuttuu lännessä nuoreksi männiköksi. Lehmäniemen pohjoisosassa on kallio, jossa on hyvin säilynyt kalliojäkälikkö. Puustossa on vanhoja kalliomäntyjä. Lehmäniemen rannassa on kapealti kangasrämettä, jossa kasvaa suopursua, vaiveroa ja muita tavanomaisia kangasrämeen lajeja. Rantatörmällä tavataan myös mm. siniheinää ja paikoin järviruokoa.

Kuva 29. Saarijärven Lehmäniemen itärannan rämettä.

Lehmäniemestä pohjoiseen on soistunutta tuoretta kangasta ja kangasrämettä. Suon länsipuolella on taimikkoa. Selvitysalueen pohjoisosassa on matalahko kallio, jossa kasvaa nuorta–varttunutta männikköä. Rannan valtalajeja ovat suomyrtti ja jouhisara. Vedessä kasvaa uistinvitaa ja ulpukkaa sekä paikoin nuottaruohoa.

Lehmäniemen itärannalla on parisen kymmentä metriä leveä kaistale kangasrämettä (EN) (kuva 29). Niemessä on useita palokantoja, joilla elää mitä ilmeisimmin vaateliasta eliölajistoa. Alueella on myös maapuita. Niemen pohjoisosan kalliolla kasvaa laajoja kaarrekarve- sekä poronjäkäläkasvustoja. Linnuista alueella tavattiin mm. hömötiainen (EN), närhi (NT) sekä kaksi teertä (dir).

Saarijärven luoteispuoleiselta ranta-alueelta tavattiin västäräkki (NT). Rannan soistuneella alueella kasvaa mm. maariankämmekkää.

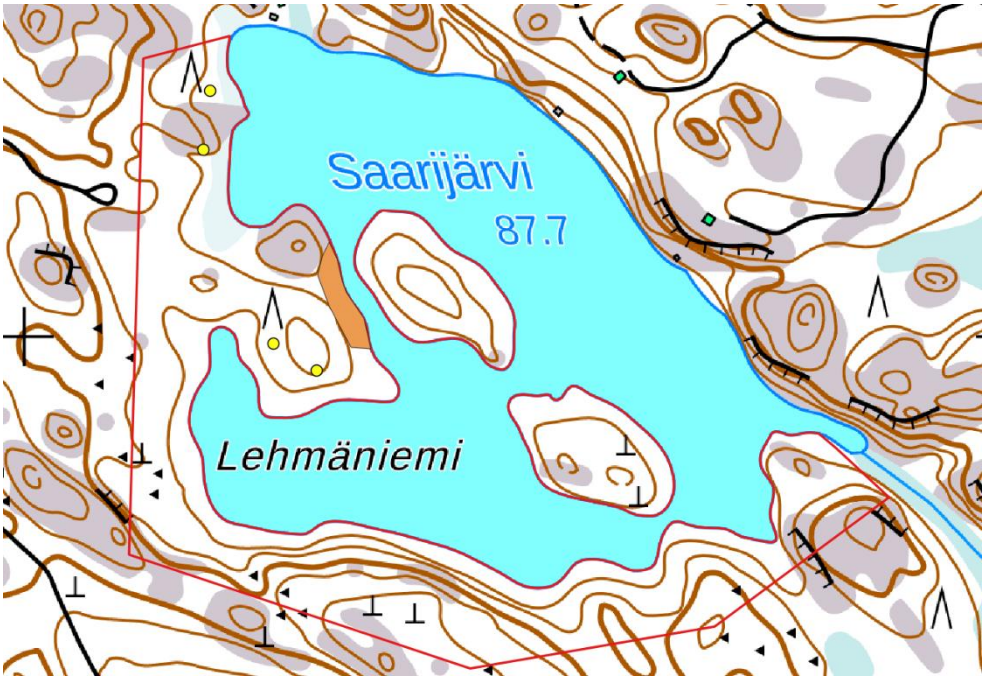

Kuva 30. Saarijärvi. Lehmäniemen itärannan kangasrämealue rajattu oranssilla.

Kuva 31. Lehmäniemen palokanto.

Erityiskohteet

Saarijärven Lehmäniemen itärannan alueella on uhanalaisia luontotyyppejä. Uhanalainen hömötiainen pesii alueella.

3.16. SORVALAHTI

Hanhijärven luoteisten lahtien länsipuolella sijaitsevan Sorvalahti (kuva 24) on noin 7,2 hehtaarin vesialue, joka on yhteydessä Hanhijärveen kapean, miltei ojamaisen salmen kautta. Sorvalahden pohjoisrannalla Kyyvuoren eteläpuolelle suunnitelluilla tontinpaikoilla on harvennettua tuoretta ja kuivahkoa kangasta. Kohteen itäosalla rannan ja suunnitellun itäisen tonttipaikan välissä on jyrkkä rinnekivikko. Kivenlohkareiden seassa kasvaa kitukasvuista varttunutta mäntyä. Lohkareilla kasvaa runsaasti jäkäliä ja sammalia, muun muassa palleroporonjäkälää sekä liuskajauhejäkälää, sekä kivipintojen sammalia kuten kalliopalmikkosammalta. Lännempänä rinne laskee rantaan loivempana. Aivan rannassa on kapea kaistale, jolla kasvaa rämeille tyypillisten kasvien lisäksi myös rannan kasvillisuutta, mm. suopursua, suomyrttiä, viiltosaraa ja jouhisaraa. Alueella havaittiin käki, sekä teeren tai metson (dir) jätöksiä. Vuonna 2024 kohteen ranta-alueella todettiin yksittäinen lummelampikorento.

Erityiskohteet

Sorvalahden koillisrannalla on lummelampikorentojen levähdys- ja lisääntymisalueita.

Kuva 32. Sorvalahden jäkäläistä kalliorinnettä

3.17. SAARINEN

Saarisen pinta-ala on noin 50 hehtaaria ja sillä on rantaviivaa yli 5,2 kilometriä. Saarisen rannat ovat vapaa-ajanasutuksen kirjomaa. Selvityskohde oli järven lounaislahden länsirannalle suunniteltu rakennusalue (kuva 34) sekä sen välittömässä läheisyydessä oleva ranta-alue vajaan 250 metrin matkalta. Tonttialueella on suoritettu avohakkuu ja nyt alueella on nuori lehtipuuvaltainen taimikko. Rantaan on jätetty puustoinen metsäkaistale, joka on puolukkaa ja kangasmaitikkaa kasvavaa mäntyvaltaista kuivahkoa kangasta. Mäntyjen lisäksi puustossa on myös koivua sekä pensaskerroksessa katajaa ja pihlajaa. Kangas vaihettuu rämemäiseksi (kuva 33) ja rannassa kasvaa suomyrttiä, suopursua ja jouhisaraa. Linnuista alueella tavattiin pajulintu ja harmaasieppo.

Kuva 33. Saarisen rannan puustoista vyöhykettä, kenttäkerroksessa edustettuina lähinnä puolukka sekä suopursu.

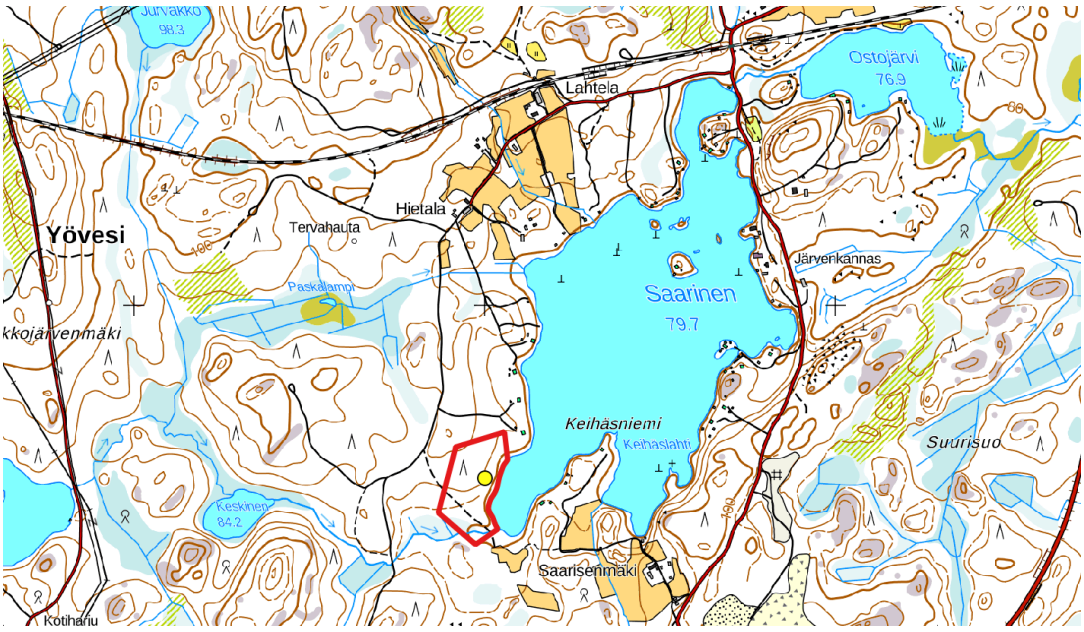

Kuva 34. Saarinen.

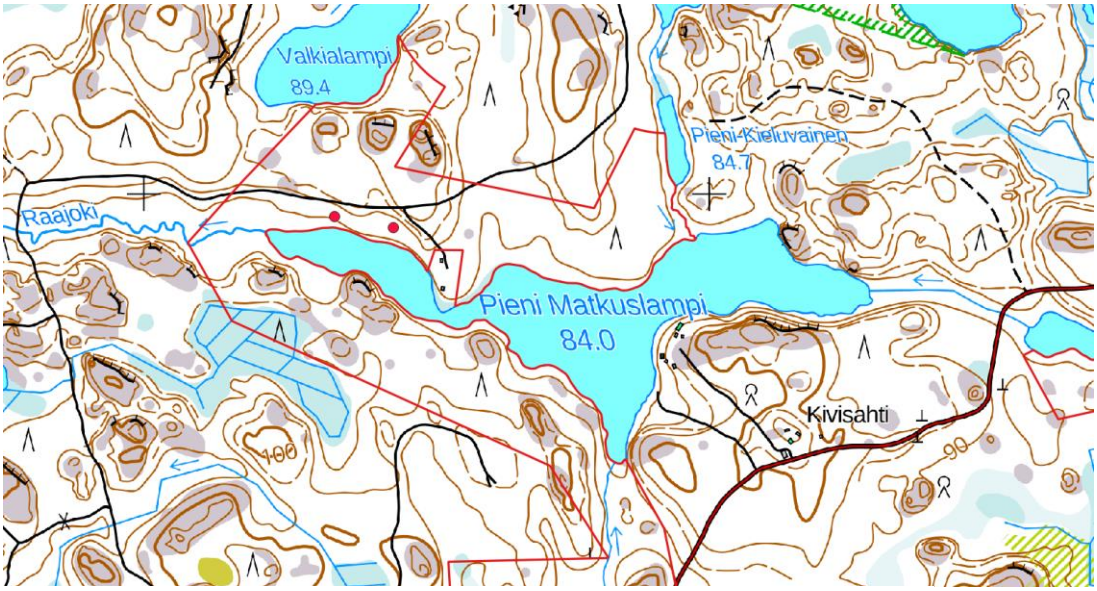

Kuva 35. Pieni Matkuslampi

3.18. PIENI MATKUSLAMPI

Pieni Matkuslampi on selvitysalueen läntisin kohde sijaiten noin 2,5 km etäisyydellä Kouvolantiestä (kuva 35). Sen pinta-ala on noin 12 ha ja rantaviivaa sillä on noin 2,9 km. Pieni Matkuslammen vedet laskevat Raajoen kautta Kallaveteen. Lampi on pitkänomainen, ja sen rannat ovat pääsääntöisesti rakentamattomia. Suunnitellut rakennuspaikat sijoittuvat lammen länsipäädyn pohjoisrannalle. Rantavyöhykkeen kasvillisuus on isovarpurämemäistä; valtalajina on suopursu, ja varpujen seassa kasvavista harvoista ruohoista lakka on näkyvin. Rannasta nousevat rinteet ovat kuivahkoa ja tuoretta kangasta. Mänty on alueen valtapuulaji. Kangasmaitikka muodostaa paikoin laajoja kasvustoja. Alueella havaittiin maitikoilla eläviä kirjoverkkoperhosia (6 yksilöä; dir., kuva 37), ja rantaveden kelluslehtisillä levähtävä lummelampikorentopariskunta (dir.). Kaakkurin (dir.) ääni kuultiin lammen itäosista.

Erityiskohteet

Pieni Matkuslammen länsipäädyn rannoilla on lummelampikorentojen levähdys- ja lisääntymisalueita. Rantametsissä ja rinteessä on kirjoverkkoperhosen levähdys- ja lisääntymisalueita. Kaakkuri hyödyntää aluetta vähintäänkin ravinnonhaussa, jos ei pesi lammella.

3.19. SUURI-VARPANEN

Suuri-Varpanen rajautuu länsipäästään Kouvolantiehen (kuva 36). Tällä pitkänomaisella, liki 13 ha laajuisella järvellä on yli 3 km rantaviivaa. Suuri-Varpanen laskee vetensä itään, muutamien lampien kautta kohti Yöveden Rautlahtea. Järven itäpäädyssä on yksittäinen vapaa-ajankiinteistö. Suunnitellulla rakennuspaikalla rannasta luoteeseen loivasti kohoavan rinteen kuivahko kangas on vastikään hakattu, eikä hakkuulle ollut ehtinyt muodostua tyypillistä hakkuun jälkeistä pioneerikasvustoa. Rannan soinen kaistale on lähinnä kangasrämettä, jossa paikoin tavataan myös korpimaisia piirteitä. Rannassa kasvaa mm. siniheinää, juolukkaa, suopursua ja jouhivihvilää. Mänty on rantavyöhykkeen ja rinteen välisen suojavyöhykkeen valtapuu. Järven pohjoisimmassa mutkassa tavattiin lummelampikorentokoiras.

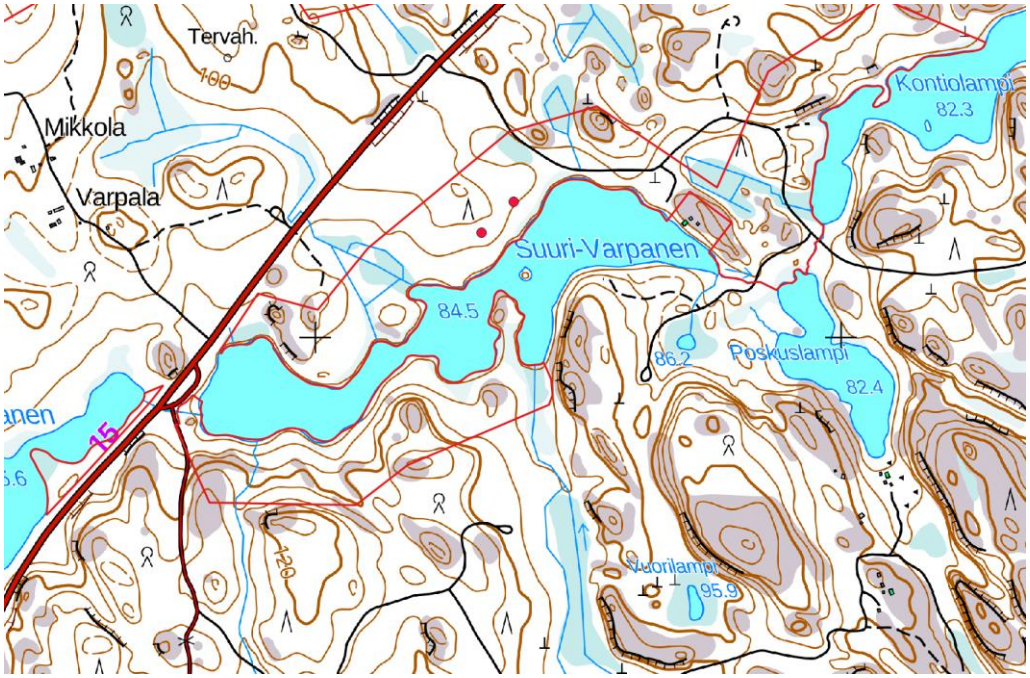

Kuva 36. Suuri-Varpanen.

Suuri-Varpasen alueella havaittiin teeri (dir.), pyy (VU, dir.), pajusirkku (VU) ja töyhtötiainen (VU).

Erityiskohteet

Suuri-Varpasen alueella elää uhanalaisluokiteltuja sekä lintudirektiivin suojaamia lintulajeja. Järven pohjoisimmalla rannalla on lummelampikorennon levähdys- ja lisääntymisalueita.

Kuva 37. Tiellä levähtävä Pieni Matkuslammen kirjoverkkoperhonen.

4 ARVOKKAAT LUONTOKOHTEET JA LAJIESIINTYMÄT

4.1 LUONNONSUOJELULAIN MUKAISET LUONTOKOHTEET

Selvityskohteilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, tai luonnonmuistomerkkejä. Maastoselvityksissä ei myöskään todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 9/2003 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien kriteerit.

4.2 MUUT ARVOKKAAT LUONTOKOHTEET

Selvitysalueella on useita luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita rakentamattomia ja eräma isia lampia tai pieniä järviä sekä niiden muodostamia kokonaisuuksia. Kohdekuvaukset luvussa 3. Nimen lopussa oleva numero viittaa kohdekuvaukseen.

Maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet

- Sunterlampi (2)

Paikallisesti arvokkaat luontokohteet

- Valkialampi (3)
- Valkiainen (4)
- Mustasenlampi (5)
- Sammallampi (6)
- Pikku Laulaalampi (9)
- Mustalampi (10)
- Haapajärvet (12)

Selvitysalueella esiintyy paikoin eteläisessä Suomessa uhanalaisiksi luokiteltuja luontotyyppejä, kuten kangaskorpea (eteläisessä Suomessa CR, koko maassa EN) ja kangasrämettä (EN, koko maassa VU). Nämä esiintymät ovat pääasiassa hyvin kapeita, aivan rantavyöhykkeessä sijaitsevia eivätkä siten järin edustavia. Laajimmat vuoden 2022 selvityksessä tavatut kangasrämealueet olivat Saarijärven Lehmäniemen itärannalla noin 20 m*100 m laajuisella alueella. Vuonna 2013 todettujen, sittemmin uhanalaisluokituksen saaneiden luontotyyppien tarkemmista sijainneista ei ollut käytettävissä tämän raportin tekstiä tarkempaa tietoa.

4.3 MERKITTÄVÄT LAJIESIINTYMÄT

Inventoiduilta kohteilta ei ole aiempia tietoja merkittävien eliölajien (tässä: EY:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit, luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi ja uhanalaiseksi säädetyt lajit, muut ns. Punaisen kirjan lajit (ks. Hyvärinen ym. 2019) sekä alueellisesti uhanalaiset lajit) esiintymisestä.

4.3.1 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit

Luonnonsuojelulain 49 §:ssä säädetään, että luontodirektiivin liitteessä IV(a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 5 on lueteltu Suomessa esiintyvät 43 EY:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV(a) lajia.

Selvitysalueella on nyt havaittu lummelampikorentoja yhteensä viidellätoista kohteella; näistä kahdeksan löytyi vuoden 2013 selvityksissä, kolme vuonna 2022 ja neljä vuonna 2024. Lummelampikorentokoiraat pysyttelevät lisääntymisaikana pienellä alueella. Kaikki havainnot tehtiin kesäkuun lopulla–heinäkuun alussa. Havaintojen perusteella voidaan todeta, että lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on Sunterlammen, Mustasenlammen, Valkiaisen, Valkialammen, Pieni Laulaalammen ja Mustalammen lähes kaikilla rannoilla. Haapajärvillä lummelampikorentoja oli liki koko tutkitulla alueella, altaat erottavan niemen rannoilla. Oletettavaa on, että korentoja on koko Haapajärvien alueella, sillä soveltuvaa biotooppia on muillakin rannoilla. Lisäksi lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on Sammallammella ainakin sen länsi- ja pohjoisrannoilla, Suuri Laulaalammella ainakin sen itä- ja koillisrannoilla, Ylimmäisellä Honkalammella lammen itäpäässä, ja Alimmaisen Honkalammen läntisen altaan koillisrannalla. Lummelampikorento todettiin Suuri-Varpasen pohjoisimmassa lahdukassa sekä Pieni Matkuslammen länsiosan pohjoisrannalla, Sorvalahden koillisrannalla sekä Hanhijärvellä Honkalahden pohjukassa.

Kuva 38. Lummelampikorennot Pieni Laulaalammen rannalla.

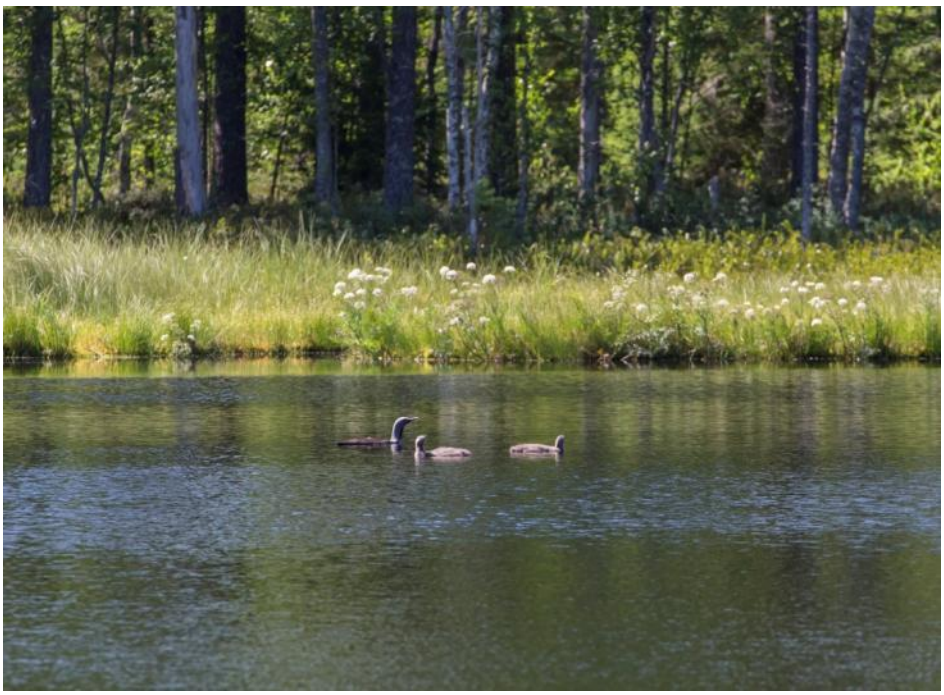

Kuva 39. Kaakkuri ja kaksi poikasta.

Pieni Matkuslammen alueella havaittiin useita kirjoverkkoperhosia (rauh., dir.). Perhosia oli niin ranta-alueella kuin ylempänä rinteessä ja aluetta sivuavalla tiellä. Alueella kasvaa runsaasti kirjoverkkoperhosen toukkien ravintonaan käyttämää kangasmaitikkaa.

Vuoden 2022 selvityksissä todettiin yksi kasvillisuudeltaan potentiaalinen liito-oravalle (VU, dir.) soveltuva alue Alemman Honkalammen (3.14) luoteiskulmalta, jossa kasvaa nuorta ja varttuvaa haapaa varttuneiden ja osin järeiden kuusten seassa, mutta kevään 2024 kartoituksessa alueella ei löydetty merkkejä liito-oravan esiintymisestä. Kyseisellä alueella todettiin rauhoitettu rantakäärme.

Hanhijärven Honkalahden pohjukan lehtoalue on liito-oravan reviiriä. Alueella viihtyy lisäksi pikkusieppo (dir.).

4.3.2 Erityisesti suojeltavat, uhanalaiset ja muut merkittävät lajit

Selvitysalueella tavattiin luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltavaksi ja/tai uhanalaiseksi säädettyjä lajeja. Erittäin uhanalaisia (EN) hömötiaisia oli Ylimmäisen Honkalammen sekä Hanhijärven Kapialahden metsissä yhdessä vaarantuneiden (VU) töyhtötiaisten kanssa. Ylimmäisellä Honkalammella todettiin myös molempien lajien onnistuneet pesinnät. Hömötiainen havaittiin lisäksi Saarijärven Lehmäniemellä. Käytettävissä olleesta lintuaineistosta löytyi tiedot varpuspöllön (VU) havainnosta Ylimmäiseltä Honkalammelta, hieman selvitysalueen ulkopuolelta. Kapialahden pohjukasta on kirjattu havainnot mm. viherpeiposta (EN), hömötiaisesta (EN), räystäspääskystä (EN), pyystä (VU, dir.) ja haarapääskystä (VU).

Silmälläpidettävistä (NT) lajeista selvityksissä tavattiin närhi Saarijärvellä, sekä västäräkki Saarijärvellä ja Haapajärvillä. Ainoa silmälläpidettäväksi luokiteltu kasvi oli kelta-apila, jota löydettiin Alimmaisen Honkalammen selvitysalueen itäosasta, Punainenvuoren itäpuolelta metsäkoneen ajourasta muutamia yksilöitä.

Sittemmin elinvoimaisiksi luokitelluista, mutta vuoden 2013 selvityksen aikaan vielä silmälläpidettävistä lintulajeista tavattiin kaakkuri ja metso. Lintudirektiivin suojaama kaakkuri pesi Sunterlammella (kuva 35), ja lintutietopalvelu Tiiraan tallennettujen havaintojen perusteella pesii edelleen.

Selvitysalueella on myös muita pieniä lampia, jotka voisivat sopia kaakkurin pesimälammeksi. Kaakkuri äänteli Pieni Matkuslammella kesäkuussa 2024. Metso havaittiin Haapajärven rantametsässä (2013) sekä Hanhijärven Kapialahden alueella (2022).

Haapajärvillä oli vuonna 2022 lintudirektiivin 2009/147/EY liitteen I laji kurki kahden yksilön voimin, mahdollisesti pesimäpuuhissa. Vuonna 2024 direktiivilajeista tavattiin pyitä (VU) ja teeriä niin Suuri-Varpasen kuin Honkalahden kohteilla.

5 SUOSITUKSET

Selvitysalueella on useita luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita rakentamattomia ja erämaisia lampia tai pieniä järviä sekä niiden muodostamia kokonaisuuksia. Näistä kohteista Sunterlampi voidaan katsoa maakunnallisesti arvokkaaksi luontokohteeksi, joka tulisi säilyttää rakentamattomana. Lammella pesii kaakkuri ja sillä oli runsas lummelampikorennon esiintymä.

Paikallisesti arvokkaita luontokohteita ovat Mustalampi, Pieni Laulaalampi, Sammallampi, Valkialampi, Mustasenlampi ja Valkiainen. Kaikilla kohteilla on useita lummelampikorentojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Näiden lampien ja järvien rannoille ei tulisi osoittaa rakentamista.

Suuri Laulaalammen koillis- ja itäosassa on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joten tälle alueelle ei tulisi osoittaa rakentamista.

> Vaikka Haapajärvien kaikkia rantoja ei käyty läpi vuoden 2022 selvityksessä, on järvien rantojen tasalaatuisten biotooppien myötä syytä olettaa lummelampikorentoja olevan myös muilla kuin nyt tarkemman tarkastelun kohteena olleilla mahdollisilla rakennuspaikoilla, joilla todettiin runsas lummelampikorentojen esiintymä. Haapajärvillä tavattiin myös uhanalaisia ja lintudirektiivin suojaamia lintulajeja pesimäaikaan. Täten Haapajärvet olisi lisättävä paikallisesti arvokkaiden luontokohteiden listalle, eikä sen rannoille suositella rakentamisen osoittamista.
>
> Ylimmäisen Honkalammen itäpäässä on lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lummelampikorennon reviirejä on myös Sorvalahden koillisrannalla, Hanhijärven Honkalahden pohjukassa, Pieni Matkuslammen länsiosan pohjoisrannalla, ja Suuri Varpasen pohjoisimmassa lahdukassa. Vaikka Alimmaisen Honkalammen rannat eivät vaikuttaneet yhtä potentiaalisilta lummelampikorentoalueilta, tavattiin siellä kin yksi yksilö. Havaintopaikka osuu kohdalle, jossa suunnitellut rakennuspaikat sijaitsevat Honkataipaleentien pohjoispuolella, eivät siis aivan rannassa. Lummelampikorennon esiintyminen näillä lammilla ja järvillä ei välttämättä estä rakentamista, mutta rantaan tulevia rakenteita ja rannan käyttöä on syytä harkita korentoja ajatellen. Ruoppaus tai rannan kasvillisuuden perkaaminen eivät edistä korentojen suojelua, mutta kevytrakenteisen laiturin asentamisella ei liene suurempaa vaikutusta suojelun tasoon.
>
> Saarijärven Lehmäniemi on luonnontilaisen oloinen niemi, jonka luonnonarvoja nostaa niemen paikoin iäkäs puusto, palokannot, maapuut sekä hyvin säilyneet kalliojäkälikkökasvustot. Lehmäniemi muodostaa kahden järven keskellä olevan saaren kanssa maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden. Maisemallista arvoa lisää myös niemen ja toisen saaren väliin jäävä erittäin matala salmi. Lisäksi niemen salmen puoleisessa reunassa on edustava vyöhyke kangasrämettä (EN). Lehmäniemi esitetään jätettäväksi rakentamiselta vapaaksi. Sen METSO-kohdepotentiaalia on suositeltavaa tarkastella, mahdollisesti yhdessä Saarijärven etelärantojen kanssa.

Hanhijärven luoteisosan (”Hanhijärvi B”) länsipuoliskolla (kuvat 23 ja 24, B-alueen läntinen rakennuspaikka) on potentiaalinen liito-oravan esiintymisalue. Kohteella ei todettu merkkejä liito-oravasta kevään 2024 kartoituksessa.

Hanhijärvi C-alueen läheisyydessä on korpialue, jossa on erilaisia uhanalaisia korpimetsän alatyyppejä: aitokorpi (EN), ruohokorpi (EN) ja lehtokorpi (EN). Korven läpi kulkevan ojan takia alue ei ole kuitenkaan luonnontilainen. Korpialue suositellaan jätettäväksi sellaiselleen, jotta se voisi ajan myötä palautua yhä luonnontilaisemmaksi. Korpialueen eteläpuolella olevan jyrkän rinteen takia mahdollisella rakentamisella ei ole suoranaista vaikutusta korpeen.

Hanhijärvi F alue on liito-oravan välittömässä läheisyydessä, ja suunnitellun rakennuspaikan kasvillisuus huomioiden liito-oravat käyttänevät myös tätä aluetta. Kohteen edustalla Honkalahden pohjukka on suojainen, sudenkorentojen suosima alue, jolla tavattiin myös lummelampikorentoja. Huomioiden kohteen ympäristössä tavatut lintu- ja luontodirektiivien suojaamat lajit, on suositeltavaa, ettei kohteelle osoiteta rakentamista. Mikäli lahden pohjukassa sijaitsevaa veneenlaskupaikkaa halutaan kehittää, on toimenpiteissä suositeltavaa huomioida lummelampikorennon esiintyminen alueella.

Haapajärvillä, Saarijärven Lehmäniemellä, Ylimmäisellä Honkalammella ja Hanhijärvi C -alueella tavattiin pesimäaikaan uhanalaisia metsätiaisia. Näiden suojelua voidaan edistää varmistamalla lahopuujatkumon ja siten lintujen pesäpuiden säilyminen. Erityisesti Hanhijärven Kapialahden luoteisrannalla hömö- ja töyhtötiaiset pesivät rantaviivan tuntuman lahoissa lehtipuissa.

Pieni Matkuslammen suunnitelluilla rakennuspaikoilla esiintyy luontodirektiivin suojaamaa kirjoverkkoperhosta, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kiellettyä. Mikäli alueelle osoitetaan rakentamista, on kaikessa toiminnassa huomioitava kirjoverkkoperhosen elinolosuhteiden säilyttäminen mm. turvaamalla sen ravintokasvien esiintyminen alueella.

Muilla vuosina 2022 ja 2024 inventoiduilla alueilla ei todettu luontoarvoja, joilla olisi vaikutusta mahdolliseen rakentamiseen.

Lisäselvitystarpeet

Selvitysalueen pohjoisosassa oleva Valkialampi inventoitiin lummelampikorentojen lentoajan jälkeen. Lummelampikorennon esiintyminen tulisi inventoida, jos lammen rannoille suunnitellaan osoitettavaksi rakentamista.

Selvitysalueen ranta-alueiden metsät ovat pääosin nuoria talousmetsiä–taimikoita. Muutamin paikoin on liito-oravan elinympäristöksi sopivia metsiä. Tämän selvityksen maastotyöt tehtiin kesällä 2013, jolloin liito-oravan esiintymistä ei voitu selvittää luotettavasti. Työtä tulisi täydentää keväällä tehtävällä liito-oravaselvityksellä niiltä osin, mitä ei inventoitu vuosien 2022 ja 2024 selvityksissä.

6 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

Autio, S. 1995: Ristiinan luonto- ja arvokkaat luontokohteet. – Mikkelin seudun ympäristökeskus, Mikkeli.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet – Suomen ympäristö 5/2018.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset – Suomen ympäristö 5/2018.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Ympäristöopas 109:1–196.

UPM-KYMMENE OYJ
MIKKELIN KAUPUNKI

"RISTIINA ETELÄOSAN LAMPIALUEEN" RANTA-ASEMAKAAVA

YHTEENVETO MITOITUKSEN MUODOSTUMISESTA 6.2.2014

Hankkeen mitoituksesta keskusteltiin ensimmäisen kerran jo Ristiinan kunnan aikana **viranomais-neuvottelussa 10.9.2012**, Etelä-Savon ELY-keskus, Mikkeli (ks. erillinen muistio).

Mäkelä esitteli neuvottelussa tiivistettynä mitoitustarkastelua. Ensin on tutkittu kaikki UPM:n omistuksessa olevat tilat koko Ristiinan kunnan alueella, jotta kokonaisuus kestää seuraavan tarkastelun ja mahdolliset siirrot. Jäljelle jää nykyisten kaavojen ulkopuolelle mitoitettaviksi rannoiksi ns. lampialueelle **kolme isoa tilaa** (Pirttisalo nyk. 491-522-6-11/ 351 ha, Honkataipale 491-530-9-15/ 840 ha ja Honkala 491-537-4-219/ 872 ha), joiden mitoituksen taustat on purettu palsta kerrallaan hyvin yksityiskohtaisesti:

teksti	teksti_2
69641500060011	M Haapajärvet
69641500060011	Ruskiajärveltä 3 paikkaa lohkottu, normimitoitus, Säynätjärven ym. OYK !
69641500060011	metsäpalsta
69641500060011	M Suuri-Kaltsa, Sunterlampi / Pirttilammilta ja Valkiaiselta 2 paikkaa lohkottu, normimitoitus
69642500090015	Honkataipaleen ranta-asemakaava, normimitoitus, jopa väljä, Lehmälampea ei mitoitettu
69642500090015	Honkataipaleen ranta-asemakaava, normimitoitus, jopa väljä, Kyylampea ei mitoitettu
69642500090015	Sorvalahdelta 2 paikkaa lohkottu, normimitoitus
69642500090015	yksityinen vesialue
69642500090015	Honkataipaleen ranta-asemakaava, normimitoitus, rakentamaton saari
69642500090015	Honkataipaleen ranta-asemakaava, normimitoitus, rakentamaton saari
69642500090015	pieni Ruuhilampi, ei mitoiteta
69642500090015	M Matkuslammet, Valkialampi, Sammallampi, Laulaalammet, Mustalampi, Yl Honkalampi /OYK pääosin
69642500090015	Kallaveden OYK, rakentamaton niemi
69642500090015	Kallaveden OYK, rakentamaton saari
69642500090015	Kallaveden OYK, rakentamaton saari MY/VR-alueet
69642500090015	M Sorvalampi, Sorvalahti, Pieni-Varpanen
69642500090015	Kallaveden OYK, rakentamaton saaren pohjoisosa
69642500090015	Honkataipaleen ranta-asemakaava, normimitoitus, jopa väljä, Ruuhilampea ei mitoitettu
69643400040219	metsäpalsta
69643400040219	metsäpalsta, ranta ollut Saimaan OYK ?
69643400040219	PELLOS OYK, lasketaan oma mitoitus
69643400040219	M Valkialampi, Valkiainen, Mustasenlampi / PELLOS OYK muilta osin, lasketaan oma mitoitus
69643400040219	metsäpalsta
69643400040219	PELLOS OYK
69643400040219	Matkuslammelta ym. 3 paikkaa lohkottu, normimitoitus
69643400040219	metsäpalsta
69643400040219	M Suuri-Varpanen, Kontiolampi
69643400040219	metsäpalsta
69643400040219	metsäpalsta
69643400040219	M Suuri-Varpanen / Sorvalahdelta 1 paikka lohkottu, normimitoitus
69643400040219	metsäpalsta, ts. ei mitoittavaa rantaviivaa
69643400040219	PELLOS OYK

Esitetyllä kartalla ja em. taulukolla käytiin läpi yleispiirteisesti tilojen vielä mitoitettavia vesistöjä. Taulukossa vielä mitoitettavia vesistöjä on korostettu isolla M-kirjaimella sekä seuraavassa kartassa

keltaisella M-kirjaimella. Muilta osin kyseisten tilojen rannat on jo mitoitettu neljässä (!) eri osayleiskaavassa (Saimaa, Kuomio-Kallavesi, Ruskiajärvi ym. ja Pellos) sekä Honkataipaleen ranta-asemakaavassa (vahv. 6.2.1987).

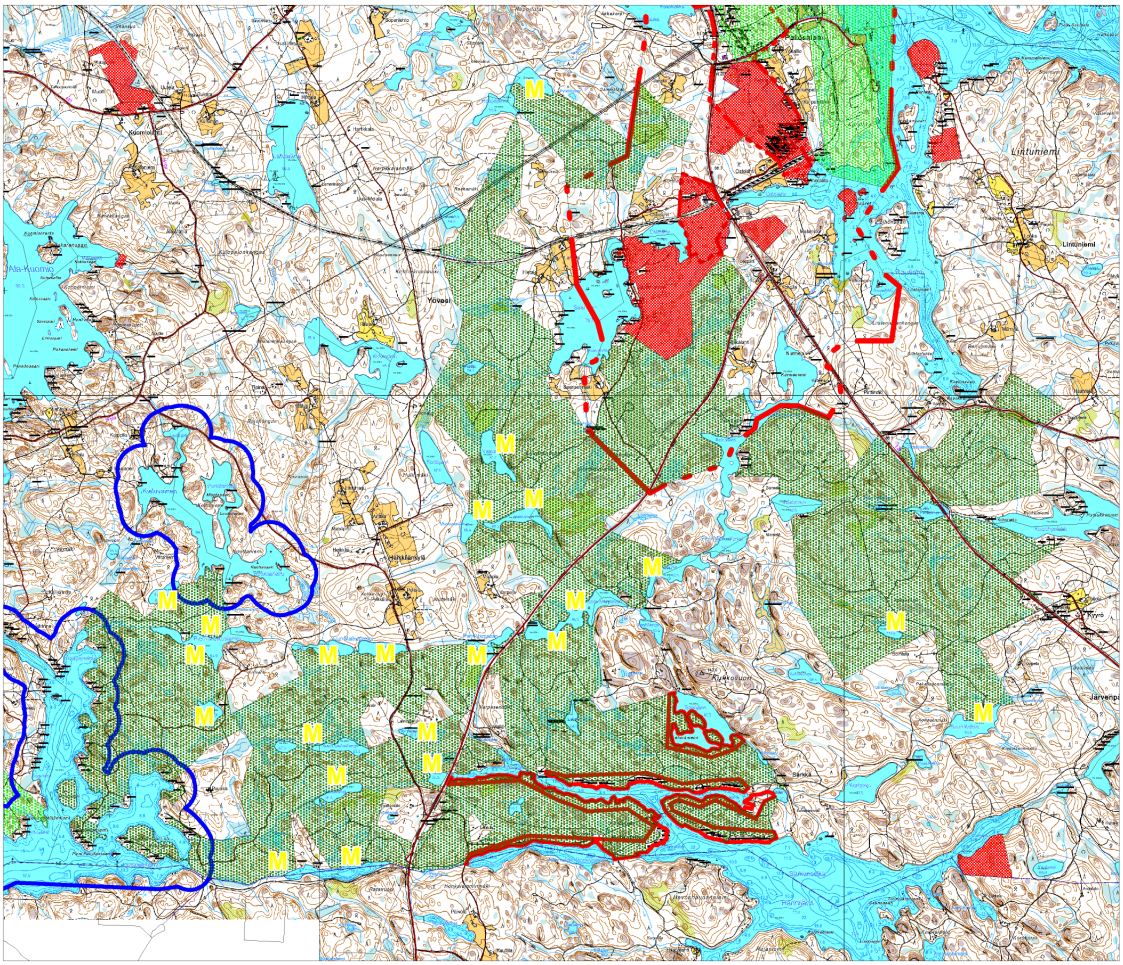

Mitoitettavat ranta-alueet on osoitettu keltaisella M-kirjaimella, vihreä rasterointi UPM:n omistus. Kaupungin omistuksia on osoitettu punaisella rasterilla. Aluerajauksista yhtenäinen punainen viiva osoittaa Honkataipaleen ranta-asemakaavaa, punainen pistekatkoviiva Pelloksen osayleiskaava-aluetta sekä yhtenäinen sininen viiva Kuomion osayleiskaava-aluetta.

MRL:ssa ei ole tarkkoja säännöksiä rantaviivan laskemisesta tai muuntamisesta. KHO:n useissa päätöksissä todetaan, että kunta voi perustellusti käyttää alueen olosuhteisiin soveltuvaa muuntamistapaa. Myös rannan rakentamiskelpoisuus voidaan ottaa huomioon.

Yhteenvetona Mäkelä esitti em. viranomaisneuvottelussa rantaviivataulukon, jonka viimeiseltä riviltä löytyy kokonaislukema 20 rakennuspaikkaa (ks. seuraava sivu). Ns. rasittavia eli kantatilasta erotettuja tiloja on näillä alueilla neljä (1:84 Sammallampi, 1:86 Pieni Matkuslampi, 4:213 Suuri Varpanen ja 8:22 Ylimmäinen Honkalampi). **Eli yhteensä 16 jäljellä olevaa rakennuspaikkaa antoi alustava tarkastelu.** Käytetyn mitoitusmallin perustana on kapeuskertoimien osalta ns.

seutukaavaliiton malli sekä mitoituslukuina 3 (pienillä lammilla) ja 4 (hieman isommilla vesistöillä). **Käytetty malli on huomattavasti tiukempi kuin Ristiinan kunnan tai Mikkelin kaupungin käyttämät mallit**, joten lähtökohtana mahdollisissa siirroissa on ehdottomasti suhde 1:1 (pienet vesistöt : isot vesistöt).

Nimi	kerroin	todranta	mitranta	mitluku	Rakoik
Haapajärvet	0,25	93	23	3	0,07
Haapajärvet	0,50	138	69	3	0,21
Haapajärvet	0,25	148	37	3	0,11
Haapajärvet	0,50	280	140	3	0,42
Haapajärvet	0,25	106	27	3	0,08
Suuri-Kaltsa	0,50	214	107	3	0,32
Suuri-Kaltsa	0,25	218	55	3	0,17
Sunterlampi	0,25	582	146	3	0,44
Pieni Matkuslampi	0,25	149	37	4	0,15
Pieni Matkuslampi	0,50	231	116	4	0,46
Pieni Matkuslampi	0,25	995	249	4	1,00
Pieni Matkuslampi	0,50	432	216	4	0,86
Suuri Matkuslampi	0,25	287	72	3	0,22
Suuri Matkuslampi	0,50	342	171	3	0,51
Suuri Matkuslampi	0,25	84	21	3	0,06
Suuri Matkuslampi	0,50	506	253	3	0,76
Suuri Matkuslampi	0,25	112	28	3	0,08
Valkialampi	0,50	231	116	3	0,35
Sammallampi	0,50	722	361	3	1,08
Pieni Laulaalampi	0,25	528	132	3	0,40
Suuri Laulaalampi	0,25	530	133	3	0,40
Suuri Laulaalampi	0,50	288	144	3	0,43
Suuri Laulaalampi	0,25	186	47	3	0,14
Suuri Laulaalampi	0,50	248	124	3	0,37
Mustalampi	0,25	1 199	300	3	0,90
Ylimm. Honkalampi	0,25	129	32	3	0,10
Ylimm. Honkalampi	0,50	440	220	3	0,66
Ylimm. Honkalampi	0,25	191	48	3	0,14
Sorvalampi	0,25	295	74	3	0,22
Sorvalahti	0,50	198	99	3	0,30
Sorvalahti	0,25	208	52	3	0,16
Sorvalahti	0,50	135	68	3	0,20
Pieni-Varpanen	0,25	325	81	3	0,24
Valkialampi	0,25	610	153	3	0,46
Valkialampi	0,50	806	403	3	1,21
Valkiainen	0,25	733	183	3	0,55
Valkiainen	0,50	289	145	3	0,44
Valkiainen	0,25	567	142	3	0,43
Valkiainen	0,50	178	89	3	0,27
Mustasenlampi	0,50	274	137	3	0,41
Mustasenlampi	0,25	101	25	3	0,08
Suuri-Varpanen	0,50	279	140	4	0,56
Suuri-Varpanen	0,25	474	119	4	0,48
Suuri-Varpanen	0,50	448	224	4	0,90
Suuri-Varpanen	0,25	136	34	4	0,14
Kontiolampi	0,25	385	96	3	0,29
Kontiolampi	0,50	210	105	3	0,32
Suuri-Varpanen	0,50	362	181	4	0,72
Suuri-Varpanen	0,25	226	57	4	0,23
Suuri-Varpanen	0,50	331	166	4	0,66
YHTEENSÄ	0,00	17 179	6 197	0	20,16

Viranomaisneuvottelussa jo todettiin, että em. mitoitusluvut ovat vertailukelpoisia kunnan alueelle aiemmin laadittuihin yleiskaavoihin nähden. Jari Ahonen totesi, että mitoitusluvut ovat yleisesti ottaen jopa pienempiä kuin Mikkelin kaupungin käyttämät. Ristiinan Ruskiajärven ym. yleiskaavassa mitoituslukuna 1-20 hehtaarin kokoisilla pienillä järvillä ja lammilla käytettiin lukua 3,5 kpl/ rakentamiseen soveltuva rantakilometri. Tällä luvulla em. mitoituksesta muodostuu ilman ns. 50% sääntöä kokonaislukema 22 rakennuspaikkaa (- neljä rasittavaa paikkaa). **Yhteisesti todettiin mitoituksen lähtötaso perustelluksi ja hyväksyttäväksi, kyseessä on hyvin rikkonainen vesistöalue, jonka mitoituksen tai kaavaratkaisun onnistuminen ei niinkään ole riippuvainen**

"desimaalien pyörittelemisestä" vaan onnistuneesta rakennuspaikkojen sijoittelusta. Kapeat ja pienet vesistöt yhdessä käytetyn ns. seutukaavaliiton kapeuskertoimien kanssa pienentävät jo hyvin paljon mitoittavaa rantaviivaa (yht. n. 6 kilometriä) suhteessa todellisen rantaviivan määrään (yht. n. 17 kilometriä).

Hankkeen valmisteluun tuli selkeä "aikalisä" kuntaliitoksen yhteydessä 1.1.2013. Kesän 2013 aikana alueelle valmistui luontoselvitys sekä tarkentavat maastotyöt.

Työneuvottelussa kaupungilla 11.9.2013 keskusteltiin mm. kanavavarauksesta sekä yleisistä periaatteista. Yleissuunnitelmat todettiin pääasiassa toteuttamiskelpoisiksi, mutta aiheeseen palattiin vielä työneuvottelussa 9.1.2014. Tämän kaavahankkeen mitoituksesta ja varsinkin siirtosuhteesta eri vesistöjen välillä on tulossa "ennakkotapaus" kaupungilla ja nyt halutaan löytää sellainen periaate, joka toimii ja on sovellettavissa jatkossa koko Mikkelin alueella. Teknisessä lautakunnassa on myös käyty keskustelua yhtenevän mitoitustavan tarpeesta kaupungin sisällä. Mikkeli ei ole käyttänyt ns. seutukaavaliiton mitoitusmallia, vaan kaupungilla on ollut oma, löysempi mitoitus. Ristiinan kunta puolestaan käytti mitoitusta, jossa vähintään puolet maanomistajan rannasta on rakennusoikeutta laskettaessa mukana. Mäkelä kertoi, että valtakunnallisesti ELY-keskuksissa on hyvin vaihtelevia näkemyksiä vastaavan tyyppisiin siirtoihin ja mitoituksiin, koska lainsäädäntö ei määrää asiasta yksiselitteisesti. Mitoitukset ja erityisesti rakennuspaikkojen siirrot on siksi perusteltava hyvin.

Kaupungin toiveesta mitoitusta tarkastellaan vielä yhdestä uudesta näkökulmasta. Lukuisista eri vaihtoehdoista luontevinta on nyt käyttää maantieteellisesti lähimmän ja Ristiinan kunnan viimeisimmän rantayleiskaavan, eli Ruskiajärvi-Säynätjärvi-Suojavesi rantaosayleiskaavan periaatteita (hyväksytty 10.3.2008). Näillä periaatteilla mitoitus olisi nyt käsiteltävälle alueelle laskettu, JOS kyseisen yleiskaavan suunnittelualue olisi ollut hieman laajempi muutamia vuosia sitten.

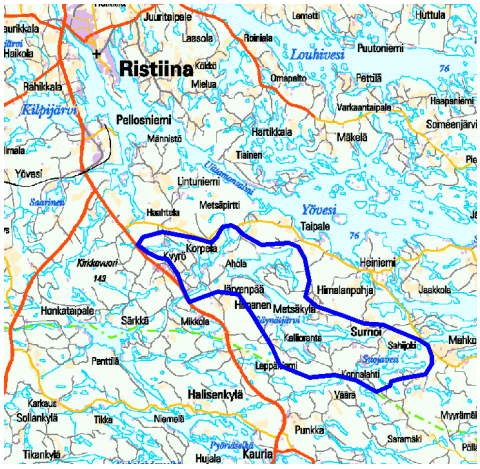

Säynätjärven ym. yleiskaavan suunnittelualue

Edellä mainitun yleiskaavan mitoitusperiaatteita:

B. Pienillä järvillä ja lammilla:

Lammen koko	**Rakennusoikeuden laskentaperuste**
alle 1 ha	-
1-20 ha	3,5 kpl/ rakentamiseen soveltuva rantakilometri

Alle 1 ha:n saarilla ja alle 1 ha:n lammilla ei ole rakennusoikeutta.

Lähtökohtana on ns. seutukaavaliiton mallin kapeuskertoimet, mutta lopullisessa **rantaviiva-laskelmassa kaikilla maanomistajilla huomioidaan rantaviivasta vähintään puolet.**

Näillä yleiskaavan periaatteilla mitoituslaskennasta muodostuu seuraava:

Nimi	kerroin	todranta	mitranta	mitluku	Rakoik
Haapajärvet	0,25	93	23	3,50	0,08
Haapajärvet	0,50	138	69	3,50	0,24
Haapajärvet	0,25	148	37	3,50	0,13
Haapajärvet	0,50	280	140	3,50	0,49
Haapajärvet	0,25	106	27	3,50	0,09
Suuri-Kaltsa	0,50	214	107	3,50	0,37
Suuri-Kaltsa	0,25	218	55	3,50	0,19
Sunterlampi	0,25	582	146	3,50	0,51
Pieni Matkuslampi	0,25	149	37	3,50	0,13
Pieni Matkuslampi	0,50	231	116	3,50	0,41
Pieni Matkuslampi	0,25	995	249	3,50	0,87
Pieni Matkuslampi	0,50	432	216	3,50	0,76
Suuri Matkuslampi	0,25	287	72	3,50	0,25
Suuri Matkuslampi	0,50	342	171	3,50	0,60
Suuri Matkuslampi	0,25	84	21	3,50	0,07
Suuri Matkuslampi	0,50	506	253	3,50	0,89
Suuri Matkuslampi	0,25	112	28	3,50	0,10
Valkialampi	0,50	231	116	3,50	0,41
Sammallampi	0,50	722	361	3,50	1,26
Pieni Laulaalampi	0,25	528	132	3,50	0,46
Suuri Laulaalampi	0,25	530	133	3,50	0,47
Suuri Laulaalampi	0,50	288	144	3,50	0,50
Suuri Laulaalampi	0,25	186	47	3,50	0,16
Suuri Laulaalampi	0,50	248	124	3,50	0,43
Mustalampi	0,25	1 199	300	3,50	1,05
Ylimm. Honkalampi	0,25	129	32	3,50	0,11
Ylimm. Honkalampi	0,50	440	220	3,50	0,77
Ylimm. Honkalampi	0,25	191	48	3,50	0,17
Sorvalampi	0,25	295	74	3,50	0,26
Sorvalahti	0,50	198	99	3,50	0,35
Sorvalahti	0,25	208	52	3,50	0,18
Sorvalahti	0,50	135	68	3,50	0,24
Pieni-Varpanen	0,25	325	81	3,50	0,28
Valkialampi	0,25	610	153	3,50	0,54
Valkialampi	0,50	806	403	3,50	1,41
Valkiainen	0,25	733	183	3,50	0,64
Valkiainen	0,50	289	145	3,50	0,51
Valkiainen	0,25	567	142	3,50	0,50
Valkiainen	0,50	178	89	3,50	0,31
Mustasenlampi	0,50	274	137	3,50	0,48
Mustasenlampi	0,25	101	25	3,50	0,09
Suuri-Varpanen	0,50	279	140	3,50	0,49
Suuri-Varpanen	0,25	474	119	3,50	0,42
Suuri-Varpanen	0,50	448	224	3,50	0,78
Suuri-Varpanen	0,25	136	34	3,50	0,12
Kontiolampi	0,25	385	96	3,50	0,34
Kontiolampi	0,50	210	105	3,50	0,37
Suuri-Varpanen	0,50	362	181	3,50	0,63
Suuri-Varpanen	0,25	226	57	3,50	0,20
Suuri-Varpanen	0,50	331	166	3,50	0,58
YHTEENSÄ	0,00	17 179	6 197	3,50	21,69
50 % sääntö	0,00	17 179	8 590	3,50	30,07

!!!

Edellä mainittu 50 % sääntö vaikuttaa voimakkaasti näin kapeilla vesialueilla, **välitulos suoran matematiikan kautta on 30 rakennuspaikkaa.**

Em. yleiskaavan mitoitusperusteiden mukaan rakentamiseen heikosti soveltuvilla alueilla ei synny yhtä paljon rakennusoikeutta kuin muilla rannoilla. Tällaisilla alueilla muunnettua rantaviivaa korjataan kertoimella 0,8. Näin saadaan säästettyä arvokkaita aluekokonaisuuksia rakentamiselta. Pienialaisten luontokohteiden säilyminen pystytään turvaamaan rakennusoikeuden järkevällä sijoittelulla.

Nyt käsiteltävällä lampialueella noin puolella rannoista on edellä mainittua heikkoa rakennettavuutta, eli kokonaislukemaan käytetään kerrointa 0,9 -> 30 rakennuspaikkaa x 0,9 = välitulos **27 rakennuspaikkaa.**

Käytettyyn rakentamisoikeuteen katsotaan em. yleiskaavan mukaan kuuluvaksi rakennuslain rantakaavaa koskevien säännöksien voimaantulon 1.1.1969 jälkeen tilasta rakentamista varten erotetut kiinteistöt. Tässä tapauksessa erotettuja rakennuspaikkoja on 4 rakennuspaikkaa -> 27 - 4 = **23 rakennuspaikkaa.**

Yleiskaavassa samalle maanomistajalle kuuluvia alueita käsitellään yhtenä yksikkönä, jota rakennusoikeuslaskelma koskee. Maanomistusyksikön sisällä rantarakennuspaikkojen sijoittamista ei ole sidottu kiinteistöyksiköihin. **Samalle maanomistajalle kuuluvilla alueilla rakennusoikeutta voidaan siirtää saarista mantereelle ja alueelta toiselle.**

Mitoituslaskelmaa tulee pyrkiä noudattamaan mahdollisimman tarkasti maanomistajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi. Mikäli kuitenkin ranta soveltuu erityisen hyvin tai huonosti rakentamiseen tai on olemassa muu erityinen syy, voidaan kohtuullisuustekijät huomioon ottaen rakennusoikeuden määrää lisätä tai vähentää.

YHTEENVETO KAIKESTA EDELLÄ MAINITUSTA

Siirtojen suhteen pieniltä isommille vesistöille lopulta päädytään aivan samaan lopputulokseen eli 16 uutta rakennuspaikkaa, kun edellä saatu kokonaislukema 23 kerrotaan kaupungin alustavasti esittämällä siirtojen suhdeluvulla 0,7.

Alustavassa kaavaluonnoksessa on esitetty ratkaisu, jossa 16 rakennuspaikkaa on siirretty isommille vesistöille (Saimaa, Hanhijärvi).

Karttaako

DI Jarmo Mäkelä
Heikinkatu 7
48100 Kotka
0400 220082
jarmo.makela@karttaako.fi

UPM:N RANTA-ASEMAKAAVAHANKE, RISTIINA

VIRANOMAISNEUVOTTELUN MUISTIO

Aika: 25.3.2022 klo 10
Teams-neuvottelu

Osallistujat:

Sirpa Peltonen	Etelä-Savon ELY-keskus
Jouni Halme	Etelä-Savon ELY-keskus
Minna Frosti	Mikkelin kaupunki
Kalle Räinä	Mikkelin kaupunki
Hanna Pasonen	Mikkelin seudun ympäristöpalvelut
Jari Dozzo	UPM
Jarmo Mäkelä	Karttaako Oy
Hanna Nirkko	Karttaako Oy

1. Järjestäytyminen

Jouni Halme valittiin puheenjohtajaksi ja Hanna Nirkko sihteeriksi. Kutsut neuvottelusta menivät myös Maakuntaliitolle, Maakuntamuseolle ja Väylävirastolle.

2. Taustaa

Jarmo Mäkelä kertoi hankkeen taustaa. Hanke lähtenyt liikkeelle vuonna 2012 jo ennen Ristiinan kunnan liittymistä kaupunkiin ja hanke on sisältänyt paljon erilaisia käänteitä.

Ns. pienten lampien alueelle on tavoitteena laatia ranta-asemakaava. Luontoarvojen ja maakuntakaavan kanavavarauksen takia rakennusoikeuksia tulee sijoitella myös lähialueelle siirtoina. Alkuperäisestä tavoitteesta poiketen rakennusoikeuksien siirtoa Saimaalle ei enää tutkita.

Käytiin läpi alueen mitoituksen muodostumista, josta on tehty eri vaihtoehtoja. Vaihtoehtojen perusteella mitoituksessa tuloksen saadaan hiukan eriäviä määriä rakennuspaikkoja. Viranomaisneuvottelun yhtenä tavoitteena olisi löytää alueen tavoitteellinen / hyväksyttävä mitoitustaso.

3. Viranomaiskommentit

Jouni Halmeen mukaan alue vaikuttaisi täyttävän tarkoituksenmukaisen suunnittelukokonaisuuden kriteerit, kun huomioidaan alueen tilanne kokonaisuutena.

Mikkelin alueella mitoitus pienillä vesillä 4 rp/rv-km. Kun tässä kyse pääsääntöisesti lammista, sopiva mitoitus löytynee 3-4 rp/rv-km välistä.

Alueella voisi soveltaa Ruskeajärven yleiskaavan mitoitusperiaatteita.

Katsottiin, että hyväksyttävä mitoitustaso löytynee laskennallisen mitoituksen 16-23 rakennuspaikkaa välimaastosta. Päätavoitteena kokonaisuutena hyvä kaavaratkaisu, jossa lopullinen rakennuspaikkojen määrä muodostuu prosessin seurauksena (ts. kaavoittaminen ei ole pelkkää matematiikkaa).

Sovittiin, että kaavaluonnosvaiheessa voidaan käyttää rakennuspaikkojen osoittamisessa ns. vaihtoehtoisia sijainteja, ja siten päästä jo luonnoksen palautteen perusteella toteamaan osallisten kannalta soveltuvimmat rakennuspaikat. Todettiin, että kaavakartalla on vaihtoehtoiset paikat syytä merkitä selkeästi ja laatia selkeä kaavamääräys tukemaan kartta-aineistoa.

Kanavavarauksen lähialueelle olisi hyvä pyrkiä sijoittamaan muutamia vaihtoehtoisia rakennuspaikkoja, koska varauksen vesialueille on joitakin rakennuspaikkojen mitoitustakin muodostunut -> lausunto Väylävirastolta viimeistään kaavaluonnoksesta.

Muiden maanomistajien siirtomahdollisuuksien tutkiminen hyvä katsoa samalla.

Honkataipaleen alueelle sijoitusmahdollisuudet paranevat, jos tietä siirretään takamaastoon. Tien siirron mahdollisuudet kannattaa tutkia. Vastarannalle ei ole kaavoitettu rakennuspaikkoja.

Hyväksyttävät maankäytölliset perusteet siirroille ovat olemassa: Luontoarvot ja kanavavaraus.

Siirtokerroinkompensointia ei varsinaisesti kertoimen tasolla ole tarpeen käyttää, mutta syytä kuitenkin mahdollisten siirtojen kompensoimiseksi säätää mitoituksen tasoa ”alle maksimin” (Halme).

Tuotiin esille Korpijärvellä tehty siirto pieneltä lammelta suuremmalle vesistölle 1:1.

Sirpa Peltosen mukaan luontoselvityksen päivitys ainakin maankäytön muutosalueille, sekä liito-oravan kannalta sopivat alueet. Yhtiö harkitsee luontoselvityksen laajuuden, jos tarpeen samalla tutkia esim. Metso-ohjelmaan soveltuvat alueet.

Pidettiin hyvänä, että kahdesta lampialueesta jäisi yhtenäiset kokonaisuudet rakentamiselta vapaaksi.

Todettiin, että projektin laajuuden takia ranta-asemakaavahanke olisi syytä laittaa vireille luonnosvaiheen kautta kaikkine selostuksineen.

Todettiin, että kaikkien tavoitteena on laatia hyvä kaavakokonaisuus haasteellisista lähtökohdista huolimatta.

4. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 11.29

Jakelu; osallistujat, Jenni Oksanen, Lauri Huttunen

MIKKELIN KAUPUNKI

UPM / Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava ja Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos (Kaavaluonnos 14.3.2024)

Kaavanlaatijan vastine palautteesta 16.10.2024

Mikkelin kaupunki asetti UPM / Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaavan ja Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutoksen kaavaluonnosasiakirjat nähtäville yli 30 päivän ajaksi. Kaavaluonnoksesta jätettiin kuulemisaikana 12.6.-12.8.2024 neljä lausuntoa ja kuusi huomautusta. Lausuntojen ja huomautusten sisältö on esitetty *kursivoituna* seuraavassa lyhyesti (ks. tarkemmin palautteen sisältö alkuperäisistä lausunnoista tai huomautuksista) ja niiden jälkeen kaavoittajan vastine palautteeseen.

1. Etelä-Savon pelastuslaitoksen lausunto 9.7.2024

Etelä-Savon pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa kaavoituksesta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

2. Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 31.7.2024

Kaavaa varten on laadittu luontoselvitys (Enviro, 2012-2013), sekä luontoselvityksen päivitys potentiaalisten rakennuspaikkojen osalta (Ympäristökonsultointi Niemeläinen Oy, 2022). Lisäksi alueelle on suunniteltu laadittavan vuoden 2024 aikana liito-oravaselvitys, sekä luontoselvityksen täydennys kaikkien rakentamisalueiden osalta. Selvitykset vaikuttavat kaavan laajuuteen nähden riittäviltä.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

ELY-keskus katsoo, että luontoselvityksissä esille tulleet luonto- ja maisema-arvot on huomioitu tähän mennessä rakennuspaikkojen sijoittelussa pääosin erittäin hyvin, ja useita lampia on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Luontoselvityksen löydösten perusteella on myös poistettu rakennuspaikka Haapajärviltä. Vuonna 2024 tehtäviä selvityksiä ei ole ollut tämän lausunnon kirjoittamisen aikaan vielä nähtävillä, joten ELY-keskus ei voi arvioida niiden huomioimista rakennuspaikkojen sijoittelussa.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Tämän vastineen lopussa on tiivistelmä niistä muutoksista, jotka on tehty kesän 2024 luontoselvitysten täydennysten perusteella. Korostettakoon tässäkin yhteydessä, että kaikki luontoselvityksen suositukset (raportin kohta 5) on otettu huomioon kaavaratkaisussa joko rakennuspaikkojen sijoittelussa ja/tai erillisillä kaavamerkinnöillä.

Lummelampikorennon huomioimista Alimmaisella Honkalammella ja mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaamista on syytä tarkastella kaavassa tarkemmin ja vähintään määritellä tarkemmin ne rakentamisen reunaehdot, joihin kaavaselostuksessa viitataan.

Vastine: Lummelampikorennot on kokonaisuudessaan huomioitu kaavaratkaisussa jo kattavasti. Alimmaiselta Honkalammelta on löydetty vain yksi yksilö luontoselvityksien yhteydessä selkeästi esitettyjen rakentamisalueiden ulkopuolelta.

Kaavan luontokohteiden merkintää ja kaavamääräyksiä on tarpeen täsmentää. Sen sijaan, että kaikki luontokohteet ovat samalla luo-merkinnällä, on vähintään eriteltävä erilleen kohteet, joissa on todettu esiintyvän luontodirektiivin lajistoa, ja muut luontokohteet (esim. luo-1 direktiivilajit ja luo-2 muut luontokohteet). Direktiivilajien osalta luonnonsuojelulain (9/2023) 78 § mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämis- ja hävittämiskielto tulee käydä ilmi selkeästi kaavamääräyksestä.

Samoin mahdolliset liito-oravakohteet, jotka on tunnistettu selvityksessä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi, pitää erotella erilleen kohteista, jotka ovat vain potentiaalisia liito-oravan elinympäristöjä, jos jälkimmäisiä halutaan kaavaan merkitä. Todetuilla liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoilla on luonnonsuojelulain tuoma suoja, joka tulee käydä myös ilmi kaavamääräyksestä. Niille voi halutessaan osoittaa oman merkintänsä (esim. lii, tai luo-3), ja kaavamääräyksensä (esim. "Alueella on todettu luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueen puustoa tulee säilyttää ja hoitaa niin, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ja niitä suojaava puusto säilyy. Myös liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää."), jolloin ne ovat kaavasta selkeästi nähtävillä metsänhoitoa ja muita toimenpiteitä suunniteltaessa.

Vastine: Täydennetään kaavamääräyksiä lausunnon mukaisesti liito-oravan osalta (yksi osa-alue Hanhijärven Honkalahdella, merkintä lii). Muiden luo-kohteiden osalta erittely olisi vähintäänkin haastavaa ja kaavateknisesti hyvin ”sotkuista”, koska laajemmalla luo-alueella saattaa esimerkiksi olla vain yksittäisiä lummelampikorennon havaintoja. Lisätään kaavamääräykseen viittaus luontoraporttiin, josta löytyy riittävä ohjeistus alueen toimenpiteisiin jatkossa.

Asian vierestä todettakoon, että kaavoittajien kannalta on hyvin hämmentävää, että eri ELY-keskusten ja jopa eri tarkastajien ohjeistus poikkeaa tältä osin hyvin paljon toisistaan. Olisi suotavaa, että valtakunnallisesti olisi yhtenäinen linjaus asian suhteen (saako esimerkiksi uhanalaisia lajeja mainita kaavamääräyksissä vai ei).

Yleisesti luo-kohteiden kaavamääräyksessä ei tule käyttää ilmausta "on pyrittävä säilyttämään", vaan ilmaistava kohteiden säilyttämisvelvollisuus tiukemmin esimerkiksi muodossa "Kohteen arvoja ei saa heikentää". Samoin MY-alueen kaavamääräyksessä velvollisuus maisema- ja luontoarvojen säilyttämiseen tulee ilmaista määräyksen omaisesti, ei ehdotuksenomaisesti.

Vastine: Korjataan myös näitä ilmaisuja kaavamääräyksissä kohti lausunnon ehdottamaa muotoa.

3. <u>Väyläviraston lausunto 2.8.2024</u>

Kaava-alueella ei sijaitse Väyläviraston ylläpitämiä rautateitä tai vesiväyliä tai niihin liittyviä kiinteitä merenkulun turvalaitteita. Väylävirastolla ei ole huomautettavaa.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

4. Riihisaari – Savonlinnan museon lausunto 14.8.2024

Honkataipaleen tukinsiirtorata (1909-1984) rakennuksineen ja rakenteineen on huomioitu kaavaselostuksessa. Vanha ratapohja on yhä koko matkalta hahmotettavissa, pääosin nykyisin ajotienä. Kaavan mukainen uusi maankäyttö ei juurikaan vaikuta vanhaan ratalinjaan; vain Alimmaisen Honkajärven länsipäässä osin vanhalle ratapohjalle on osoitettu kaksi uutta rakennuspaikkaa. Säilyneet rataan liittyvät rakennelmat ja rakennusten jäännökset sijaitsevat kaavan M-alueilla tai jäävät kaavoitettavan alueen ulkopuolelle.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

---

1. Huomautus 24.6.2024

Huomauttaja omistaa kiinteistön Alimmaisella Honkalammella. Huomauttajan kiinteistöllä on venevalkamaoikeus ja tieoikeus Hanhijärven rantaan. Huomauttaja kysyy, onko uudessa kaavassa huomioitu nämä oikeudet. Huomauttajan mukaan tontti 20 RA Hanhijärven rannassa on niin lähellä venevalkamaa, että se tulisi häiritsemään tontin omistajaa.

Vastine: Kyseinen käyttöoikeusyksikkö lisätään kaavaehdotukseen merkinnällä lv (venevalkama). Korttelin 20 A yksi tontti siirretään pois kyseiseltä alueelta venevalkaman sekä alueelta kesällä 2024 luontoselvityksessä todettujen arvojen takia. Siirron kohteena on korttelin 12 läntinen osa Suuri Varpasella, lisätään kyseiseen kortteliin kolmas tontti.

2. Huomautus 8.8.2024

Huomauttaja ei hyväksy Alimmaiselle Honkalammelle suunniteltuja tonttipaikkoja. Huomauttaja omistaa maa-alueen, jolla on kaksi tonttia lammen eteläpuolella. Tonttialueet sijaitsevat UPM:n maalle suunniteltuja tontteja vastapäätä. Huomauttajan mukaan lampi on todella kapea, minkä vuoksi sinne ei ole sopivaa rakentaa lammen molemmin puolin rakennuksia. Alimmaisen Honkalammen itäpäässä on nykyisin kaksi rakennettua rantatonttia, eikä huomauttajan mielestä ole soveliasta sijoittaa lammelle enää lisää tontteja.

Vastine: UPM omistaa noin 75 % rantaviivasta Alimmaisen Honkalammen alueella (eli noin 2,5 kilometriä). Lammella on nykyisin jo kaksi muiden maanomistajien rakennettua rakennuspaikkaa ja on kohtuullista, että myös UPM:lle osoitetaan lasketun mitoituksen mukaiset rakennuspaikat kyseiselle alueelle (ks. mitoituslaskelma asiakirjoista). Alimmaisella Honkalammella tonttien sijoittelu on ollut muutenkin haastavaa, sillä yksityistie vie suuren osan pohjoisesta rantaviivasta, kun taas lammen etelärannalla on suojelualuetta (taistelukaivannot).

Haitat naapureille ja vastarannalle on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelulla sekä kaavamääräyksillä (vähimmäisetäisyydet rantaviivasta). Varsinainen lomarakennus sijoittuu kauemmas rinteeseen, jolloin se ei myöskään näy vastarannalle juurikaan. Tonteille jätetään myös suojapuustoa kaavamääräyksen mukaisesti: Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää sekä rantaviivan ja rakennusalan välinen vyöhyke on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena. Vastarannallakin kielteisiä vaikutuksia voidaan vähentää rakennusten sijoittelulla, kun rakentamisen aika joskus tulee.

3. Huomautus 8.8.2024

Huomauttaja omistaa tilan 491-530-1-86 Pienellä Matkuslammella ja on ollut siellä kesämökkiläisenä vuodesta 1996 alkaen. Huomauttaja kuvailee laajasti alueen historiaa, luonnonoloja ja muistojaan sieltä. Huomautuksessa viitataan myös UPM:n historiaan ja liiketoimintaan sekä ihmetellään yhtiön tavoitteita saada kaavoitettua pienimpien lampienkin rantoja useiden maakuntien alueilla. Huomauttaja muistuttaa, että jokaisen yrityksen on ymmärrettävä toimintansa kokonaisvaltaiset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja edistettävä sitä kaikissa toiminnoissaan päivittäisistä käytännöistä ylimmän johdon päätöksentekoon. Pienet, useimmiten osittain soistuvat metsälammet muodostavat luontoarvoltaan aivan omanlaisensa kokonaisuuden, eikä huomauttaja ymmärrä sitä, jos esim. pienten lampien luontoselvityksessä pidetään merkittävänä luontoarvona lummelampikorennon esiintymistä, mutta jos lummelampikorentoa ei esiinny, on lampi luontoarvojen näkökulmasta arvoton. Huomauttaja on myös tehnyt havaintoja mm. majavasta, kuikasta/kaakkurista, mäyrästä sekä hirvistä ja toteaa – alueella on siis selvästi luonnonarvoja, vaikkei tätä luontoselvityksessä tuoda ilmi.

Vastine: Kaava perustuu hyvin laajoihin luonto- ja maisemaselvityksiin, joita on täydennetty kaavoituksen aikana useasti. ELY-keskus on todennut omassa lausunnossaan selvitykset riittäviksi. Kaikki luontoselvityksen suositukset (raportin kohta 5) on otettu huomioon kaavaratkaisussa joko rakennuspaikkojen sijoittelussa ja/tai erillisillä kaavamerkinnöillä.

Luontoselvityksessä on kiinnitetty erityistä huomiota direktiivilajeihin sekä lain mukaan suojeltaviin lajeihin ja luonnonympäristöihin. Paikallisesti maisemallisesti merkittävät kohteet on myös otettu huomioon. Toki myös ns. tavanomaiset lampialueet ja niiden lajisto ovat omalla tavallaan arvokkaita, mutta erillisiä suojelumerkintöjä niille ei ole tarpeen kaavoituksessa osoittaa. Pienen Matkuslammen länsiosan kallio on maisemallisesti arvokasta aluetta (ma).

Haitat naapureille on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelulla sekä kaavamääräyksillä (vähimmäisetäisyydet rantaviivasta). Varsinainen lomarakennus sijoittuu kauemmas rinteeseen, jolloin se ei myöskään näy huomauttajan rakennuspaikalle juuri lainkaan. Tämän lisäksi nykyisen rakennuspaikan ja uusien tonttien väliin on jätetty yli 50 metriä leveä ”suojavyöhyke” (M-aluetta). Tonteille jätetään myös suojapuustoa kaavamääräyksen mukaisesti: Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää sekä rantaviivan ja rakennusalan välinen vyöhyke on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Huomauttaja haluaa tuoda esille, että kaavoitusta laadittaessa Pientä Matkuslampea ei tule lomarakentamisen näkökulmasta käsitellä yhtenä isompana lampena vaan kahtena erillisenä lampena. Huomauttaja vaatii, että Pienen Matkuslammen pienemmälle noin 2 hehtaarin kokoiselle lammelle ei myönnetä kaavassa yhtään uutta rakennuspaikkaa. Lampi on noin 300 metriä pitkä ja leveyden keskiarvoksi tulee viidestä kohtaa mitattuna n. 50m. Ottaen huomioon vesialueen koko ja muoto ei huomauttajan mielestä ole mitenkään kohtuullista ja hyväksyttävää lisätä suunniteltua kahta uutta rakennuspaikkaa. Huomauttaja ehdottaa näiden kahden uuden rakennuspaikan siirtoa Pieneltä Matkuslammelta Hanhijärvelle. Huomauttaja on laskenut kartalta, että Hanhijärven vesistön rannoilla on tällä hetkellä noin 65 kesämökkiä, joilla oman rannan pituus on keskimäärin 60 metriä. Näin ollen rantaviivaa on myyty yhteensä 3900 metriä lomarakentamisen käyttöön. Hanhijärven vesistön rantaviivan pituus kartalta mitattuna on n. 30 kilometriä. Huomauttaja uskoo, että Hanhijärveltä löytyy vielä 26 kilometrin rakentamattomalta rantaviivalta kaksi kappaletta lomarakennuspaikkoja, joiden oman rannan pituus on 60m / rakennuspaikka.

Lisäksi huomauttaja ehdottaa mietittäväksi jatkoa varten että, että pienet lammet alle 3 ha pitäisi arvioida ensinnäkin pinta-ala ja lammen muoto, sekä muut vaikuttavat seikat huomioon ottaen siten, että voiko lammella olla yksi rakennuspaikka vai maksimissaan kaksi rakennuspaikkaa. Tai

sitten lomarakentamista ei kohdennettaisi lainkaan arvioitavaan lampeen. Pienten lampien rakennuspaikkojen määrän mitoitusperiaatteena rantaviivan pituus on ongelmallinen.

Vastine: Kaava perustuu laajoihin mitoituslaskelmiin, jotka viranomaiset ovat hyväksyneet kiistattomasti. Mitoitustaulukko löytyy kaavaselostuksen liitteistä. Rakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty siihen, että rasitus eri suunnittelualueen vesistöille pysyy kohtuullisena ja mahdollisimman tasapuolisena. Pienen Matkuslammen osalta kahden uuden rakennuspaikan osoittamista ei voida pitää kohtuuttomana, sillä lammelle jää vielä noin 1,5 kilometriä vapaata rantaa UPM:n omistamille alueille.

4. Huomautus 10.8.2024

Huomauttajan näkemyksen mukaan suunnitelmassa vaarannetaan valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. Huomauttaja katsoo, että uudisrakentaminen vaarantaisi luonnon monimuotoisuutta, arvokkaita ja suojeltavia kasvi- ja eläinlajeja sekä kuormittaisi vesistöjä. Huoli koskee erityisesti Alimmaista Honkalampea. Suunnitelma johtaisi seitsemän asumuksen rakentamiseen yhden pienen lammen rannalle. Lisäksi UPM-Kymmene Oyj suunnittelee kaavoittavansa Honganraitille mökkitontin, joka on niin lähellä Alinta Honkalampea, että myös se rasittaisi aluetta. Asukasmäärän suunniteltu kasvu, ja siten auto- ja veneliikenteen lisääntyminen, vaarantaisi ja kuormittaisi haavoittuvaista luontoympäristöä.

Huomauttajan mielestä myös ennestään tiheästi rakennetun ja varsin kapean Hanhijärven rannoille on ehdotuksessa suunniteltu liioitellun paljon tontteja. Tämä vaikuttaisi sekä nykyisten mökkiläisten että eläinten elämään. Esimerkiksi Kuolimolla elää saimaannieriän viimeinen luonnonvarainen kanta. Kaiken kaikkiaan kaavaehdotus ei huomauttajan mielestä siis edistä eikä suojele luonnon monimuotoisuutta eikä huolehdi luonnonperinnönarvojen turvaamista. UPM:n tähänastinen käytös on huomauttajan mukaan ollut vastuutonta, ja yhtiö on jo ennestään harjoittanut Honkataipaleella käytännössä avohakkuita ja siten edistänyt valumavesien kulkeutumista Alimpaan Honkalampeen, Hanhijärveen ja Kuolimoon. Tämä on heikentänyt luottamusta yhtiön toimintaan alueella.

Vastine: Kaava perustuu hyvin laajoihin luonto- ja maisemaselvityksiin, joita on täydennetty kaavoituksen aikana useasti. ELY-keskus on todennut omassa lausunnossaan selvitykset riittäviksi. Kaikki luontoselvityksen suositukset (raportin kohta 5) on otettu huomioon kaavaratkaisussa joko rakennuspaikkojen sijoittelussa ja/tai erillisillä kaavamerkinnöillä.

Kaavaan jää todella laajoja täysin rakentamiselta vapaita lampialueita, jotka osoitetaan merkinnällä MY. Useista rakennuspaikoista on prosessin aikana luovuttu luontoselvityksen perusteella. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet on kaavaluonnoksessa kaikki osoitettu luo-merkinnöillä ja maisemakohteet ma-merkinnällä. Väite siitä, että luonnon monimuotoisuutta ei olisi lainkaan otettu kaavoituksessa huomioon on perusteeton. Rakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty siihen, että rasitus eri suunnittelualueen vesistöille pysyy kohtuullisena ja mahdollisimman tasapuolisena.

Huomauttaja haluaa vielä ilmaista huolensa siitä, että Honganraitille suunniteltu mökkitontti on käytännössä aivan yleisen veneiden vesillelaskupaikan vieressä. Kyseinen tonttiehdotus on kaavoitettu niin, että veneet laskettaisiin todellisuudessa vesille aivan suunnitellun tontin rantaviivan edessä. Tämä järjestely olisi kiusallista sekä tuon rantatontin omistajille että veneilijöille.

Vastine: Venepaikkarasitteet lisätään kaavaehdotukseen merkinnällä lv (venevalkama). Korttelin 20 A yksi tontti siirretään pois kyseiseltä alueelta venevalkaman sekä alueelta kesällä 2024 luontoselvityksessä todettujen arvojen takia. Siirron kohteena on korttelin 12 läntinen osa Suuri Varpasella.

5. Huomautus 10.8.2024

Huomauttaja omistaa kiinteistöt Saarijärvellä, johon UPM esittää kahta rakennuspaikkaa tiiviisti huomauttajan kiinteistöjen rajan viereen ja kiinteistön pihapiirin aivan välittömään läheisyyteen. Läheisyyttä korostaa rantaviivan muoto, joka kaartuu suoraan em. kiinteistöjen käyttämien rantalaitureiden ja venepaikkojen eteen. Läntisen laiturin kohdalla on myös Kirkkovuorenkallion ja Vuorenpohjan yhteisesti hyödyntämä vesiautomaatti. Huomauttajan mukaan siihen nähden, miten pienen ja varsin luonnontilaisen Saarijärven rantaan tähän asti on rakennettu yhteensä kolme rakennuspaikkaa, tuntuu hankalalta, että yksi osa rakennettaisiin niin tiheäksi, kuin kaavaluonnoksessa on esitetty. Huomauttaja vastustaa kaavaa siltä osin ja aivan erityisesti koskien lähimmäksi luonnosteltua rakennuspaikkaa. Huomautuksen liitteenä on kartta alueesta.

Vastine: Haitat naapureille pyritään minimoimaan tarkentamalla kaavaehdotukseen vielä tässä kohteessa rakennusalat, jotka rajaavat rakentamisen sijoittumista tonttien sisällä. Saarijärvelle osoitettujen tonttien rakennusalat sijoitetaan etelämmäs mahdollisimman kauas naapureista. Korttelin pohjoisosaan rantaan jää noin 45 metriä leveä alue, jolle ei saa sijoittaa rakentamista.

Rakennuspaikkojen sijoittelussa on pyritty kokonaisuutena siihen, että rasitus eri suunnittelualueen vesistöille pysyy kohtuullisena ja mahdollisimman tasa-arvoisena. Saarijärvelläkin tonttien sijoittelu on ollut haastavaa, sillä saarissa ja Lehmäniemessä on runsaasti luontoarvoja sekä vielä etelämpänä rannoilla rakentamiseen soveltumattomia jyrkkiä rinteitä.

6. Huomautus 26.6.2024 (puhelinkeskustelu) ja 12.8.2024

UPM on suojellut tilan 491-530-9-12 ympärillä olevan metsän. Huomauttaja on ottanut yhteyttä UPM:n ja kysynyt, onko tiedossa, että kyseinen tontti ja vinosti vastapäätä oleva tontti sekä koko ympäristö ovat kulttuurihistoriaa metsäteollisuudelle. Huomauttaja kuvailee alueen pitkää historiaa. Viimeisten 25 vuoden aikana talossa on vieraillut sadoittain ihmisiä, jotka ovat olleet töissä Honkataipaleen tukkiradalla tai ovat muuten olleet kiinnostuneita uittomuistoista. Tällä huomauttaja haluaa sanoa, että ympäristö on osa metsäteollisuuden historiaa ja nämä loput rakennukset ja tontit pitäisi säilyttää koskemattomina. Huomauttaja on sitä mieltä, että Honkalammen Hanhijärven puoleinen pää pitää jättää rauhaan ja UPM voisi vielä panostaa tukkihistoriaan niin, että rakentaisi sinne muutaman infotaulun.

Vastine: Alueen kulttuurihistoria on tiedossa ja huomauttajan rakennuspaikka rakennuksineen tulee säilymään ennallaan. Naapuritilalla UPM on vastuussa mahdollisista infotauluista tms. alueen historiaan liittyvästä toiminnasta, jos kokee niiden toteuttamisen tulevaisuudessa aiheelliseksi.

Mutta jos UPM haluaa toteuttaa kaavan, siinä pitää huomauttajan mukaan ottaa huomioon seuraavat seikat: rannan suojakaista tontin suuntaan pitää olla vähintään 13 m ja lisäksi rakennukset tulisi rakentaa niin, että ne eivät näy tontille päin. Huomauttaja on käynyt keskustelua UPM:n edustajien kanssa ja haluaa vielä sanoa, että UPM on jättänyt tontin ympäristön jo yli 20 vuotta hakkaamatta, koska UPM:n metsänhoitajat ovat ilmoittaneet, että ympäristö on suojeltu vanhan, arvokkaan kiinteistön vuoksi. Ja tämänkin vuoksi lähelle ei pitäisi tehdä rantakaavaa.

Vastine: Haitat naapurille pyritään minimoimaan rakennusten sijoittelulla. Kaavaehdotukseen merkitään tältä osin vielä rakennusala, joka rajaa rakentamisen sijoittumista tontin sisällä. Täten huomauttajan mainitsema vähintään 13 metrin suojaetäisyys toteutuu selvästi (rannassa noin 30 metriä). Alimmaisella Honkalammella tonttien sijoittelu on ollut haastavaa, sillä yksityistie vie suuren osan pohjoisesta rantaviivasta, kun taas lammen etelärannalla on suojelualuetta (taistelukaivannot).

Haitat naapureille on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelulla sekä kaavamääräyksillä (vähimmäisetäisyydet rantaviivasta). Tonteille jätetään myös suojapuustoa kaavamääräyksen mukaisesti: Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää sekä rantaviivan ja rakennusalan välinen vyöhyke on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Huomauttaja toteaa vielä, että Hanhijärven Honkalammen puoleisella rannalla on otettava huomioon, että sekä huomauttajalla että viereisen tontin omistajalla on sinne vene- ja laiturioikeus. Siinä on myös yleinen veneenlaskupaikka. Kyseessä on rauhaton paikka, josta muutkin laskevat veneitä vesille. Veneitä säilytetään kesällä niemekkeessä. Kaikkien Honkalammen rantaan luonnosteltujen tonttien kohdalla pitää huomauttajan mielestä ottaa huomioon, että Honkalampi on rauhallinen erämaajärvi, jossa kuikat pesivät, joten siellä oleva liikenne tulee olla rauhallista, eli äänekkäät moottoriveneet ja vastaavat tulisi kieltää.

Vastine: Venepaikkarasitteet lisätään kaavaehdotukseen merkinnällä lv (venevalkama). Korttelin 20 A yksi tontti siirretään pois kyseiseltä alueelta venevalkaman sekä kesällä 2024 luontoselvityksessä todettujen arvojen takia. Siirron kohteena on korttelin 12 läntinen osa Suuri Varpasella.

Lisäksi Honkalammen länsipäässä on läheisen tilan laituri ja venepaikka(?), joka sattuu uusien lomarakennuspaikkojen kohdalle.

Vastine: Selvitetään vielä laituri- ja venepaikka-asiaa, alueella ei ole ilmeisesti virallista rasitetta.

Kesällä 2024 täydennetyn luontoselvityksen suositusten perusteella kaavaehdotukseen on tehty mm. seuraavat tarkennukset:

- *Hanhijärvi F alue on liito-oravan välittömässä läheisyydessä, ja suunnitellun rakennuspaikan kasvillisuus huomioiden liito-oravat käyttänevät myös tätä aluetta. Kohteen edustalla Honkalahden pohjukka on suojainen, sudenkorentojen suosima alue, jolla tavattiin myös lummelampikorentoja. Huomioiden kohteen ympäristössä tavatut lintu- ja luontodirektiivien suojaamat lajit, on suositeltavaa, ettei kohteelle osoiteta rakentamista. Mikäli lahden pohjukassa sijaitsevaa veneenlaskupaikkaa halutaan kehittää, on toimenpiteissä suositeltavaa huomioida lummelampikorennon esiintyminen alueella.*

Vastine: Merkitään luontoarvot alueelle asianmukaisilla merkinnöillä. Korttelin 20 A yksi tontti siirretään pois kyseiseltä alueelta venevalkaman sekä alueelta kesällä 2024 luontoselvityksessä todettujen arvojen takia. Siirron kohteena on korttelin 12 läntinen osa Suuri Varpasella, jolla ei ole merkittäviä luontoarvoja. Merkitään tiedoksi venevalkaman osalta.

- *Pienen Matkuslammen suunnitelluilla rakennuspaikoilla esiintyy luontodirektiivin suojaamaa kirjoverkkoperhosta, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kiellettyä. Mikäli alueelle osoitetaan rakentamista, on kaikessa toiminnassa huomioitava kirjoverkkoperhosen elinolosuhteiden säilyttäminen mm. turvaamalla sen ravintokasvien esiintyminen alueella.*

Vastine: Korttelin kaavamääräykseen lisätään merkintä /s ja tekstiä edellä mainituista suosituksista.

- *Vuoden 2022 selvityksissä todettiin yksi kasvillisuudeltaan potentiaalinen liito-oravalle (VU, dir.) soveltuva alue Alemman Honkalammen (3.14) luoteiskulmalta, jossa kasvaa nuorta ja varttuvaa haapaa varttuneiden ja osin järeiden kuusten seassa, mutta kevään 2024 kartoituksessa alueella ei löydetty merkkejä liito-oravan esiintymisestä.*

Vastine: Poistetaan kyseinen alue kaavaehdotuksesta Hanhijärven luoteisosasta, suosituksissa viitataan virheellisesti Alempaan Honkalampeen.

MIKKELIN KAUPUNKI
Ristiinan eteläosan lampialueen ranta-asemakaava
Honkataipaleen ranta-asemakaavan muutos

Honkataipale 491-530-9-5, osa (UPM-Kymmene Oyj)

RANTA-ASEMAKAAVALLA MUODOSTUVAT KORTTELIT 11-22
SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUSALUETTA.

Kaavaehdotus 16.10.2024 1:5000

RANTA-ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

RA	Loma-asuntojen korttelialue. Kullekin tontille saa rakentaa yhden yksiasuntoisen lomarakennuksen sekä sauna- ja muita talousrakennuksia siten, että talousrakennusten lukumäärä on enintään neljä (kokonaisrakennusoikeus 200 k-m²). Alle 5000 m² tontteilla kokonaisrakennusoikeus on 160 k-m². Vähäisempiä rakennelmia saa tontilla olla edellä mainituijen lisäksi kaksi, kun sallittu tontin kerrosala ei ylity.
M	Maa- ja metsätalousalue.
MY	Maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristötarvoja. Alueella luontoselvityksessä todetut luonnonarvot on pyrittävä säilyttämään alueen metsänhoidossa (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti).
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
	Rakennusala.
	Ohjeellinen beyhteys.
11	Korttelin numero.
2	Tontin numero.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
I u ½	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
½ k I	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.
ma	Maisemallisesti arvokas alue. Alue tulee säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena.
luo	Luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoinen alue. Alueella luontoselvityksessä todettuja luonnonarvoja ei saa heikentää alueella toimenpiteitä tehtäessä (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti).
lii	Alueella on todettu luonnonsuojelulain 76 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueen puustoa tulee säilyttää ja hoitaa niin, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ja niitä suojaava puusto säilyy. Myös liito-oravan liikkumisen kannalta riittävä puusto tulee säilyttää.
/k	Korttelin 13 rakennuspaikoilla esiintyy luontodirektiivin suojaamaa kirjoverkkoperhosta, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kielletty. Kaikessa toiminnassa on huomioitava kirjoverkkoperhosen elinolosuhteiden säilyttäminen mm. turvavamalla sen ravintokasvien esiintymineen alueella (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti).
	Johtoa varten varattu alueen osa.
	Ohjeellinen taivavälyä. Maakuntakaavan mukainen varaus, jolla osoitetaan kauppamerenkulun tai muun hyötyliikenteen käyttöön tarkoitettu ohjeellinen uusi kanavavaraus. Merkintä noudattaa vuoden 2000 alustavan yleissuunnitelman vaihtoehtoisia linjauksia.
/v	Venevalkaman paikka. Alueen käytöstä tulee sopia maanomistajan kanssa jatkakäyttöoikeus on muodostettava maanmittaustoimituksessa (rasitetoimitus). Alueella luontoselvityksessä todettuja luonnonarvoja ei saa heikentää alueella toimenpiteitä tehtäessä (ks. tarkemmin luontoselvitysraportti).

YLEISET MÄÄRÄYKSET:

Asuin- tai lomarakennuksen ja vierasmajan etäisyydet rannasta:
Kerrosala vähimmäisetäisyys rannasta
enintään 120 m² 30 m
yli 120 m² - enintään 200 m² 40 m
Yksikerroksinen talousrakennus tai rakennelma:
Kerrosala vähimmäisetäisyys rannasta
enintään 15 m² 10 m
yli 15 m² - enintään 25 m² 20 m
yli 25 m² 30 m
Saunan, jonka kerrosala on enintään 25 m² ja pohjapinta-alaan laskettavat katokset enintään 15 m² sekä parven sisäkorkeus alle 1600 mm, saa rakentaa vähintään 10 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, mikäli rakennus muuten sopeutuu ympäristöön. Saunan, jonka kerrosala on enintään 35 m² ja pohjapinta-alaan laskettavat katokset ja terassit yhteensä enintään 20 m² sekä parven sisäkorkeus alle 1600 mm, saa rakentaa 20 metrin etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta, mikäli rakennus muuten sopeutuu ympäristöön.

Alueella on noudatettava rakennuksen koon, mittasuhteiden, materiaalien ja värityksen suhteen yhtenäistä rakentamistapaa samalla tontilla. Rinteeseen rakennettaessa tulee välttää isoja pengerryksiä, leikkauksia ja korkeita sokkeleita.

Olemassa olevaa puustoa tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää sekä rantaviivan ja rakennusalan välinen vyöhyke on pidettävä mahdollisimman luonnonmukaisena.

Rakennuksen alapohjan kosteudesta tai vedestä vaurioituvan alimman osan on oltava vähintään keskimäärin kerran sadassa vuodessa toistuvan tulvakorkeuden (HW/100) tasolla. Tämän lisäksi on huomioitava aaltoiluvara.

Hulevesien käsittelyssä ja kunnallisteknikan suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojeluliiseen näkökulmaan. Hulevesistä ja viemärivesien johtamisesta on esitettävä tarkemmat suunnitelmat alueen jatkosuunnittelun ja rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Hulevesien käsittely tulee tapahtua kiinteistökohtaisesti.

Jätevesien käsittelyssä ja johtamisessa tulee noudattaa ympäristönsuojelulakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja voimassa olevia kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä sekä terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymiä ohjeita. Rakennuslupa-asiakirjoihin on liitettävä jätevesien käsittelysuunnitelma tarvittavine maaperäselvityksineen. Jätevedet tulee käsitellä sellaisella tekniikalla, ettei jätevesistä missään olosuhteissa aiheudu haittaa tai vaaraa pohjavesistölle tai järvien veden laadulle.

Luonnos nähtävänä (MRA 30 §) 12.6.-12.8.2024.
Ehdotus nähtävänä (MRA 27 §) xxxx.

Hyväksytty valtuustossa xxxx.

DI Jarmo Mäkelä / Karttaako Oy
Mussalontie 428
48310 Kotka

0400-220082
jarmo.makela@karttaako.fi
www.karttaako.fi

Karttaako

1:5000

1:5000

1:5000

1:5000

1:5000

1:5000

YLEISSILMÄYSKARTTA 1:30 000

Pohjakartta on hyväksytty xxxxxxx.